THE

ANDHRA PRADESH LIGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES

Twenty-fourth day of the Fifth Session of the Andhra Pradesh Legislative Assembly

THE ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY

Thursday, the 18th March, 1971

The House met at Half-past-Fight of the Clock

(Mr. Speaker in the Chair)

ORAL ANSWERS TO QUESTIONS

PATCHUR-KUPPAM ROAD

* 302 (1804) Q.—Sri D. Venkatesam(Kuppam) :—Will hon. the Deputy Chief Minister be pleased to state:

(a) whether any representation has been received regarding the transfer of the Patchur - Kuppam road from Panchayat samithi, Chittoor district to the Highways department as it is an important inter State Road;

(b) whether the Chief Engineer Roads and Buildings has accepted the proposals sent by the Collector, Chittoor;

(c) if so, when the Highways department will take up the work; and

(d) is it not a fact that a sum of Rs. 40,000 has been allowed to lapse by the Highways department to whom the funds were given by the Collector for the development of the said road ?

The Dy. Chief Minister (Sri J. V. Narasinga Rao) : —(a) Yes, Sir.

(b) No, Sir. However, the Executive Engineer (R & B) was instructed to executiev the work as deposit contribution work from the Drought Relief Grant alloted by the Collector, Chittoor subject to the condition that the road continues to vest under the control of Zilla Parishad.

(c) The work could not be taken up as the Drought Relief Programme ended by 30-9-1968 in Chittoor District.

(d) No, Sir.

Sri D. Venkates am :—Speaker, Sir, a sum of Rs. 40,000 has been allotted to the Highways Department. As so when was the amount given to the Highways Department and when was it returned ?

Sri J. V. Narasing Rao :—It was not allotted and it was not returned. The estimate was not counter-signed and it was not returned upto March, 1969. So, the work could not be started.

శ్రీ టి. సి. రాజన్ (పలమనేర్) :—అధ్యక్షా, కుప్పంనుంచిమద్రాసుకు కలిపే రోడ్డు అలాగే కుప్పం—బెంగుళూరు కూడ 60 మైళ్లు దూరములో ఉన్నది. కాని రోడ్డు మాత్రము 100 మైళ్లు అవుతుంది. కనుక కుప్పమునుండి బెంగుళూరికి కలిపేదానికి కొత్త రోడ్డు వేయడానికి ప్రభుత్వము ఆలోచిస్తుందా ?

మిస్టర్ స్పీకర్ ;—సెపరేట్ కొశ్చన్.

శ్రీ ఆర్. మహానంద (దర్శి) :— అసలు ఈ రోడ్లు 'ఆర్ అండ్ బి'కి ట్రాన్స్ఫర్ చేసే విషయం చాలా చిక్కు వస్తున్నది. ముఖ్యమైనటువంటివి, జిల్లా పరిషత్తులు గాని తక్కినవిగాని రెకమెండ్ చేసినవి వారు తీసుకోవడం లేదు. స్టేట్ లెవెల్‌లో వచ్చేటప్పటికి ఇవన్నీ బుట్టదాఖలా అవుతున్నాయి; ముఖ్యముకాని రోడ్సు తీసుకొంటున్నారు. కనుక దీనికేమైనా పాలసీగాని ప్రయారిటీగాని ఫిక్స్ చేస్తారా ?

శ్రీ జె. వి. నరసింగరావు :—పాలసీ ఫిక్స్ చేయడంవల్లనే 173 మిస్సింగ్ లింక్సు, 154, వంద, ఆంధ్ర, తెలంగాణాలలో కలిపి, ఎం. డి. ఆర్. మొత్తము 427 మైళ్లు ఆర్ అండ్ బి. ఆధ్వర్యాన తీసుకోవడానికి నిర్ణయము తీసుకోబడింది. ఈ రోడ్డు ఎం. డి. ఆర్ కాదు గనుక దీని విషయము ఆలోచన చేయలేదు.

శ్రీ డి. వెంకటేశం :— ఈ ప్రశ్నలో 'బి' కు సమాధానం ఇస్తూ లేదు అన్నారు. ముఖ్యమంత్రిగారు 68 లో టూర్ చేసినప్పుడు ఒక మెమొరాండం వారికి ఇవ్వడం జరిగింది. అప్పుడు వెనువెంటనే ఆర్ అండ్ బి. వారికి ఆర్డర్సు వేసి ఈ రోడ్డు ట్రాన్స్ఫర్ చేసుకొమ్మని ఇన్‌స్ట్రక్షన్స్ ఇవ్వడం జరిగింది. ఈ విషయం ప్రభుత్వానికి తెలుసునా.

శ్రీ జె. వి. నరసింగరావు :—అది రికార్డులో లేదండి. నాకు తెలిసినది నేను మనవిచేశాను.

ROAD FROM PATHIKONDA TO GUTHI

449—

*330 (1950) Q.— Sri K. Eswara Reddy (Pattikonda) :— Will hon. the Deputy Chief Minister be pleased to state :

(a) whether it is a fact that a portion of 15 miles long road from Pathikonda to Guthi has been handed over to Roads and Buildings department and the remaining 7 miles is kept under Panchayath Raj Department's control;

(b) whether the Government are aware of the fact that there are three brooks across that 7 mile length;

(c) whether the Government are also aware of the fact the communications of buses etc., are being suspended during the entire rainy season due to the flow of those brooks; and

(d) whether that 7 mile long road also will be immediately handed over to the Roads & Buildings Department in view of the said situation ?

Sri J. V. Narasing Rao :—(a) Yes, Sir.

(b) There are only two unbridged streem crossings. One is at M. 2/7-8 and the other at M. 4/1-2.

(c) The interruption is only 4 times during the entire rainy season with 4 days duration and not during the entire season.

(d) The proposals were considered by the Government and deferred for want of funds.

శ్రీ కె. ఈశ్వరరెడ్డి :—పత్తికొండనుంచి 15 మైళ్లు వరకు, గుత్తినుంచి స్టేషన్ వరకు 2 మైళ్లు ఆర్. అండ్ బి. వారు తీసుకొన్నారు. ఇంక 5 మైళ్లు మాత్రము తీసుకోవాలి. ఆ 5 మైళ్లు వర్షాకాలములో ఆ వాగు పారడంలో బస్సుల రాకపోకలు అన్నీ స్థంభించి పోతున్నాయి. ఇది నాల్గవతూరి ఈ విషయము మీ దృష్టికి తీసుకొని వస్తున్నది. ఇవి పత్తికొండ ఆదివేని, గుత్తి మధ్య ఉన్నటువంటి ప్రధానమైనటువంటి రహదారి. దీన్ని గురించి వర్షాకాలములో చాలా ఇబ్బందులు పడుతూ ఉంటారు. ఇది చాలా ముఖ్యమైన పట్టణాలకు కలిపేటటువంటి రహదారి, ఈ 5 మైళ్లు తుండు ఆర్. అండ్ బి. వారు తీసుకోడానికి కూడా చాలా తక్కువ మొత్తము పడుతుంది. ఇవి తరతరాలుగా ఉన్నటువంటి అసౌకర్యము. కాల్ అటెన్షన్‌లో కూడా దీన్ని మీ దృష్టికి తెచ్చాను. కనుక దీనిని ఆర్. అండ్ బి. వారు తీసుకొనేటట్లు చేయవలెనని కోరుతున్నాను.

శ్రీ జె. వి. నరసింగరావు :—ఆర్. అండ్ బి. అధ్వర్యాన తీసుకొంటే 3,62,000 రూపాయలు ఖర్చుపెట్టవలసి యుంటుంది. రెకరింగ్ ఖర్చు 21 వేలు ఉంటుంది. కనుక ఇప్పుడు మాత్రము రూరల్ వర్క్సు ప్రోగ్రాముక్రింద జిల్లాపరిషత్తువారు తీసుకొంటున్నారు. ఇది 71-72 లో పూర్తి అవుతుంది.

REPAIRS TO KORRAKUNTA IN EARLAPUDI VILLAGE

450—

* 12 (1261) Q.—Sri Mohd. Rajab Ali (Khammam) :—Will the hon. Minister for Panchayathi Raj be pleased to state:

(a) wheter it is a fact that 'Korrakunta' in Earlapudi village, Khammam taluk has been washed away due to the cyclone, this year;

(b) if so whether this 'Kunta' belongs to the Government or any private party and the ayacut under the said pond ;

(c) whether the Government have canctioned any amount for the construction of the said pond; and

(d) if so, the amount of expenditure incurred and the name of the contractor ?

The Minister for Panchayathi Raj (Sri T. Ramaswamy) :— (a)'Korrakunta' in Earlapudi village of Khammam taluk, was breached and it's bund was damaged due to the cyclone of May, 1969.

(b) There is a source by name 'Garrakunta' in the list of irrigation sources handed over by the Revenue Department to the

Zilla Parishad, Khammam. The Executive Engineer P...(Irrigation Branch),Khammam reported that this Kunta is 'Korrakunta' because there is no other tank by name 'Garrakunta' in Earlapudi village. The registered ayacut under the source is reported to be 5.11 acres.

(c) Yer, Sir.

(d) The expenditure incurred on this work is Rs. 8,013/- and the name of the contractor is Sri E. Raghupathi Rao.

Misuse of Powers by Ex President Kodakandla Panchayat Samithi

451—

*918 (1453)-Y. Q.—Smt. N. Vimaladevi (Chennur) :—Will the hon Minister for Panchayati Raj be pleased to states:

(a) whether any letter Dated 9-2-1970 has been received by the hon. Minister for Panchayati Raj from Smt. N. Vimala Devi, M.L.A. pertaining to the misuse of powers by the Ex-President, Panchayat Samithi, Kodakandla, Jangaon taluk, Warangal district; and

(b) if so, the action taken there-on?

Sri T. Ramaswamy :— (a) The answer is in the affirmative.

(b) The Ex-President concerned sanctioned expenditure in 61 cases and got them ratified by the Standing Commitees concerned. In 14 other cases, under wrongly delegated powers by the Standing Committees concerned he scnctioned expenditure. Out of these fourteen, five cases were ratified by the Standing Committees concerned, eight cases were rejected by the Standing Committees and one case has yet to be considered by the Standing Committees. The additional Examiner was requested to arrange for the conduct of special audit of the accounts of this Samithi and to take surcharge proceedings on all irregular illegal and inadmissible items of expenditure. The special audit by the Assistant Examiner of Locoal Fund & Panchaythi Raj Accounts, is reported to be in progress.

శ్రీ తోట రామస్వామి :— ఎ. అవునండి.

బి. ఈ ఎక్స్ ప్రెసిడెంటుగారు 61 కేసులలో పనులను శాంక్షన్ చేసినారు. దానికి సంబంధించిన స్టాండింగ్ కమిటీ రాటిఫై చేయడం జరిగింది. ఇంకొక 14 కేసులలో రాంగ్లీ డెలిగేటెడ్ పవర్సు క్రింద ఆయన శాంక్షన్ చేయడం జరిగింది. ఆ 14 కేసులలో, 5 కేసులలో స్టాండింగ్ కమిటీవారు రాటిఫై చేసినారు. ఎనిమిది కేసులలో రిజెక్ట్ చేసినారు. ఒక కేసు ఇంకా కన్సిడర్ చేయలేదండి. అడిషినల్ ఎగ్జామినర్‌గారిని ఇది స్పెషల్ ఆడిట్ కండక్ట్ చేసి ఈ అకౌంట్సు అన్ని తనిఖీ చేసి దానికి సర్‌ఛార్జ్ ప్రొసీడింగ్సు తీసుకోవలసిందని మేము వారికి ఇన్‌స్ట్రక్షన్స్ ఇవ్వడం జరిగింది. స్పెషల్ ఆడిట్ ప్రోగ్రెస్‌లో ఉన్నదని మాకు రిపోర్టు వచ్చింది.

శ్రీమతి ఎన్. విమలా దేవి :—ఇప్పుడు ఈ డబ్బు దుర్వినియోగం చేసినటు వంటి మహానుభావులు ఇప్పుడు సమితి ప్రసిడెంటుగా ఉన్నారు కాబట్టి దయచేసి ఏమి చర్యతీసుకొంటారో అది తొందరగా తీసుకొంటే బాగుంటుంది.

శ్రీ తోట రామస్వామి :—ఇప్పుడు ఆయన తన ఫండ్సును అధికారము లేకుండా ఖర్చుపెడితే సర్‌ఛార్జ్ చేస్తారండి. అది ఎగ్జామినర్ చేయవచ్చు. గవర్న మెంటు దగ్గరకు రానక్కరలేదు. వారిని చేయమని చెప్పామండి.

శ్రీ కె. బుచ్చిరాయుడు (కొవ్వూరు) :—ఈ విధంగా ఇప్పుడు చాలా సమి తులలో ఈ పనులు రేటిఫికేషన్ అనేది చేస్తున్నారు. అది ముందు దుర్వినియోగము చేయడం, తరువాత ఇన్‌ఫ్లుయన్స్ ఉపయోగించి రేటిఫికేషన్ చేయించుకోవడం జరుగు తున్నది. అసలు రేటిఫికేషన్ అనేదే లేకుండా శాంక్షన్ అయిన తరువాతనే పనులు చేసేవిధంగా గవర్నమెంటు జి. ఓ. ఇస్యూ చేయడానికి ఆలోచిస్తారా? ఎందుకంటే ఈ రేటిఫికేషన్‌వల్ల చాలా అన్యాయాలు జరుగుతున్నాయి.

శ్రీ తోట రామస్వామి :—అన్యాయము ఏమి జరగదండి. కాస్త తొందరగా చేయడానికని ప్రెసిడెంటు ఉత్తరువు వేసారండి ఇన్‌యాంటిసిపేషన్స్ శాంక్షన్. తరు వాత రేటిఫై అయితే అవుతుంది లేకపోతే ఆయన సర్‌ఛార్జ్ ఇచ్చుకోవాలి.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య (సత్తెనపల్లి) :—ఇది మిస్‌యూజ్ చేయడం అనేది ఎప్పుడు జరిగింది. అది మీ నోటీసుకు ఎప్పుడు వచ్చింది. సర్‌ఛార్జ్ చేయించా లని ఎప్పుడు అనుకొన్నారు?

శ్రీ తోట రామస్వామి :— గౌరవ సభ్యులు ఉత్తరము వ్రాసినప్పుడు మా నోటీసు కూడా వచ్చింది 9–2–70 తారీఖున. వెంటనే మేము కలెక్టరుకు రిపోర్టు వ్రాశాము. ఆయననుంచి రిపోర్టు తెప్పించామండి, ఇప్పుడేమో లోకల్ ఫండ్ ఎగ్జామినర్.........

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :— అసలు వారు మిస్‌యూజ్ చేసింది ఎప్పుడు?

శ్రీ తోట రామస్వామి :—చాలా కాలము అయింది. Because this man was removed on 27-9-68 by no-confidence motion. అంతకుముందే జరిగింది.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—నోకాన్‌ఫిడెన్సు మాత్రమే కాదు. రెండూ జరిగినాయి. నోకాన్‌ఫిడెన్సు, మిస్‌యూజ్ అండ్ వాట్ నాట్.

శ్రీ తోట రామస్వామి :—కాదండి. ఆయన తప్పు ఆర్డర్సు వేసిన తరువాత ఆయన ప్రసిడెంటుగా ఉంటే నోకాన్‌ఫిడెన్సు పెట్టి దింపివేశారండి. The Government by a G. O. removed that gentleman on 27-9-68. అంతకు ముందే జరిగింది.

శ్రీ డి. వెంకటేశం :—మంత్రిగారు వారి సమాధానంలో 'ఎ' కు ఎఫర్మెటివ్ అన్నారు. I sit purely misuse of powers or misuse of funds? What

is the amount misused by the President ? What happened to the B. D. O. ? How is the President responsible for the misuse of funds ?

శ్రీ తోట రామస్వామి :— ఇప్పుడది ఈ ఆడిట్‌లో తేలాలండి. అది బి. డి. ఓ తప్పా. స్టాండింగ్ కమిటీ తప్పా, ప్రెసిడెంటు తప్పా, అనేది ఆడిట్‌లో తేలాలి. అది స్పెషల్ ఆడిట్ చేస్తున్నారు. తేలుతుంది.

శ్రీ డి. వెంకటేశం :—మిస్‌యూజ్ ఆఫ్ పవర్స్ అన్నారు. మిస్‌యూజ్ ఆఫ్ పవర్ క్రింద ఆ ఫండ్స్ యూస్ చేసిన బి. డి. ఓ. పైన యాక్షన్ తీసుకొన్నారా ? ఏమి యాక్షన్ తీసుకొన్నారు ?

శ్రీ తోట రామస్వామి :—మిస్ యూజ్ ఆఫ్ పవర్స్ అండ్ ఫండ్స్ అంటే అధికారం లేకుండ, స్టాండింగ్ కమిటీ రిజల్యూషన్ లేకుండ ఏమీ చేయకూడదని ఆర్డర్సు వేశాము. ఇక్కడ దానికి విరుద్ధముగా చేశారు. అందువల్ల అడిషినల్ ఎగ్జామినర్ ఆఫ్ లోకల్ ఫండ్స్ ఎగ్జామిన్ చేస్తున్నారు. వారి రిపోర్టు వచ్చిన తరువాత చర్య తీసుకొంటాము.

శ్రీమతి ఎన్. విమలాదేవి :— మినిస్టరుగారు చెప్పింది అర్థం కావడంలేదు—సమితి ప్రెసిడెంటు డబ్బు ఎంత వాడారు ? స్టాండింగ్ కమిటీ తీర్మానం లేనిదే తీసుకొనడానికి వీలులేదు. ఒక సంవత్సరం అయినది నేను ఈ ప్రశ్న యిచ్చి;అవి 14 వేలు. తక్షణమే చర్య తీసుకొనడం లేక యింకా పరిశీలన ఏమిటి ? మీ టరమ్ కూడ అయిన తరవాత యింకా ఎప్పుడో చర్య తీసుకొనడం ఏమిటి ?

శ్రీ తోట రామస్వామి :—డబ్బు వాడుకొనడం అనేది కాదు. Inanticipation of Standing Committee's Resolution చేశారు. తప్పు అయితే అడిషినల్ ఎగ్జామినర్ ఆఫ్ లోకల్ ఫండ్స్ సర్‌చార్జి చేస్తారు, త్వరగా చేయమన్నాము.

శ్రీ ప్రగడ కోటయ్య (చీరాల) :— In anticipation of StandingCommittee's approval ఖర్చు పెట్టామన్నారు. అది ఖర్చుపెట్టి చేసిన పని ఏమిటి ?

శ్రీ తోట రామస్వామి :—1961 లో వర్క్సు శాంక్షను : 14 తీసుకొన్నారు. ఆ వివరాలన్నీ యిప్పుడు నా వద్దలేవు.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు (కాకినాడ) :—ఆ పనులు జరిగాయా ? డబ్బు ఖర్చు పెట్టారా ?

శ్రీ తోట రామస్వామి :—ఖర్చుపెట్టకపోతే క్వశ్చనే లేదు.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :—ఫండ్స్ మింగివేయకుండ ఖర్చు పెట్టారా ?

శ్రీ తోట రామస్వామి :— ప్రెసిడెంటు మింగడం ఉండదు— శాంక్షన్ చేయడం తప్పితే. బి. డి. ఓ రిలీజ్ చేస్తాడు.

శ్రీమతి ఎన్. విమలాదేవి :—1961 కి సంబంధించిన శాంక్షన్; ఇప్పుడు-1971 ఇంకా ఎప్పుడు చర్య తీసుకొంటారు ?

శ్రీ తోట రామస్వామి :—నా దృష్టికి వచ్చింది '70 లో — కలెక్టరు నుంచి రిపోర్టు తెప్పించాము. అడిషనల్ ఎగ్జామినర్ ఆఫ్ లోకల్ ఫండ్స్ కు వ్రాశాము.

శ్రీమతి ఎన్. విమలాదేవి:—1970 లో వ్రాస్తే, 71 లో యింతవరకు చర్యతీసుకోలేదు. '72 లో తీసుకొంటారా ?

శ్రీ తోట రామస్వామి :—అవి ఎగ్జామిన్ చేయాలి. అవి చూచి సర్‌చార్జ్ చేస్తారు—

శ్రీ టి. వి. రాఘవులు(గోపాలపురం):—ఆడిట్‌ముందు ప్రిలిమినరీ ఎంక్వైరీ చేయించారా ?

శ్రీ తోట రామస్వామి :— చేయించారు. 61— వర్క్స్ శాంక్షన్— 14 లో 5 రాటిఫై చేశారు. ఒకటి కట్టలేదు— అని కలెక్టరు రిపోర్టువల్ల తెలిసింది. అడిషినల్ ఎగ్జామినర్‌ను ఎగ్జామిన్ చేయవలసినదిగా కోరాము.

శ్రీ కోన ప్రభాకరరావు (బాపట్ల) :— 1961 నుంచి సబ్ కలెక్టరు ఇన్స్పెక్షన్‌లో గాని, ఆడిటర్ ఇన్స్పెక్షన్‌లో గాని యిది బయటకు ఎందుకు రాలేదు. మీరు వ్రాసేవరకు ఎందుకు బయటకు రాలేదు.

శ్రీ తోట రామస్వామి :—నా దృష్టికి రాలేదు.

శ్రీ ప్రగడ కోటయ్య :—అక్కడ యీ వర్క్స్ శాంక్షన్ గురించి క్రమ పద్ధతిలో ఆ ప్రొసీజరంతా చూడవలసినది కదా. ఆయన గవర్నమెంటు ఉద్యోగి మరి స్టాండింగ్ కమిటీ అప్రూవల్ లేకుండా డబ్బు ఖర్చుకు ఎందుకు వప్పుకొన్నారు.

శ్రీ తోట రామస్వామి :—అదంతా అడిషనల్ ఎగ్జామినర్‌చేత చేయించి ఎవరిది తప్పుఉంటే వారిని—స్టాండింగ్‌కమిటీ మెంబర్లుగాని, ప్రెసిడెంట్‌గాని, ఎవరైనాగాని—బాధ్యత ఫిక్స్‌చేసి సర్‌చార్జియివ్వాలన్నాము.

శ్రీ ప్రగడ కోటయ్య :—డబ్బు బి. డి. ఓ. రిలీజ్‌చేయాలి. ప్రెసిడెంటు రిలీజ్‌చేయడానికి వీలులేదుకదా? అది కామన్‌సెన్స్ పాయింట్ ఆఫ్ వ్యూ.

శ్రీ తోట రామస్వామి :—స్పెషల్ ఆడిట్ ఆయిన తరువాత యాక్షన్ తీసుకొంటారు.

శ్రీ ప్రగడ కోటయ్య :—ఆడిట్‌లో ఫండ్సు మిస్‌యూజ్ అయినట్లు తెలుస్తోంది. ఇంకా స్పెషల్ ఆడిట్ ఏమిటి?

Mr. Speaker :—The Additional Examiner of Local Fund has been asked to investigate the whole thing and find out whether the B. D. O. is also responsible for any thing and take action against the concerned. It is not sparing the B.D.O. If he has illegally released funds, he will be made responsible and that is why they have asked to take action against him. It is not as though the B. D. O. is being spared for having unauthorisedly incurring expenditure. The only thing is that they have asked the Additional Examiner of Local Fund to examine and take action against all those who are responsible.

Sri Pragada Kotaiah :—After all, he will be submitting the eport to the Government and they will not take action.

Here, the fact was already established. The B. D. O. has released funds against the approval of the Standing Committee. Therefore, the Government should have taken action. The B. D. O. has released funds against the approval of the Standing Committee. What action has been taken by the Government ?

Sri C. V. K. Rao :—What is that the audit to do with this. Auditing is nothing to do with this. There must be specific resolution...

[Some members rose]

Mr. Speaker :—I am not able to understand this. It is absol lutely nothing to be agitated. The Additional Examiner of Loca. Fund is there examining. Without the sanction of the Standing Committee, the B. D. O., who is a Government official, he should not incur any expenditure. If he does so, that is unauthorised expenditure. In this case, he had incurred unauthorised expenditure. Why was action not taken against him ?

Mr. Speaker :—What was the report of the Collector ?

Sri Thota Ramaswamy :—It is stated by the Collector that the B. D. O. did not guide the Standing Committee properly and it is he for the Auditors to go into these matters and issue surcharge certificates and fix the responsibility. The Special audit is now in progress. It is for the audit to fix the responsibility. The responsibility may be on the B. D. O. or the Members of the Standing Committee or the President.

Mr. Speaker:-According to the Minister, on the complaint by the Member, the Collector was asked to make a preliminary.enquiry and he reported that the B.D.O.seems tobe responsible and he misguided the Standing committee. So, the Collector reported that the whole thing should be gone into by the Audit and the responsibility fixed.

శ్రీ సిహెచ్. రాజేశ్వరరావు (సిరిసిల్ల) :—ఇప్పుడు మంత్రిగారు చెప్పిన దానినిబట్టి బి. డి. ఓ. సరిగా గైడ్ చేయకపోవడంవల్ల జరిగిందని అభిప్రాయం యిచ్చినట్లు కనబడుతోంది. ఇక్కడ అంశం—సమితి అధ్యక్షులు వారికి అధికారం లేనప్పటికి—in anticipation of the sanction of the Standing Committee concerned, he has given approval దానిపై బి. డి. ఓ. డబ్బు రిలీజ్‌చేసిఖర్చు పెట్టారు. బి. డి. ఓ మిస్‌గైడ్ చేసే సమస్యలేదు. ఇన్ అంటిసిఫేషన్, అధ్యక్షులు శాంక్షన్‌చేయవచ్చునా? ఇల్లీగల్ ఆక్టు అధ్యక్షులది. బి. డి. ఓ అమలు జరపారు. ఈ పరిస్థితులలో తిరిగి ఆడిటర్స్ ప్రశ్నరాదు.

Mr. Speaker :—They have accepted the finding of the Collector. They have taken action and they are taking action. Please see that immediate action is taken and the persons concerned suitably punished.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :—అధ్యక్షా. మీరు చెప్పింది వారు ఒప్పుకొన్నారా?

APPOINTMENT OF LECTURERS IN COLLEGES IN THIRUPATHI

452—

* 718 (2306) Q.—Sri R. Sathyanarayana Raju (Narasapur):—Will the hon. Minister for Education be pleased to state:

(a) whether there are any allegations against the Executive Officer of Thirumala Thirupathi Devastanams regarding irregular methods in appointing the Lecturers of all catigories in Padmavathi Womens' College, Sri Venkateswara Arts and Science Collge, Sri Govindaraja Arts and Science College, in Thirupathi in the months of August-September, 1969 that have come to the notice of the Government: and

(b) if so, the action taken by the Government ?

The Minister for Irrigation deputised the Minister for Education and answered the Question. (Sri S. Siddha Reddy) :—

(a) No Sir.

(b) Does not arise.

శ్రీ ఆర్. సత్యనారాయణరాజు :—అధ్యక్షా, అక్కడ కొత్తగా లెక్చరర్స్‌ను ఎపాయింట్ చేసేటప్పుడు, సీనియర్స్‌ను వోవర్‌లుక్‌చేసి తమ ఇష్టమైనవారిని బంధువులను ప్రమోట్‌చేస్తున్నారు. అది విచారణ చేస్తారా?

శ్రీ ఎస్. సిద్దారెడ్డి :—గౌరవసభ్యులు స్పెసిఫిక్ కేసులు చెబితే విచారణ చేస్తాను.

శ్రీ టి. సి. రాజన్ :—ఆ కాలేజెస్‌లో స్టూడెంట్స్ ఎడ్మిషన్స్ మొదలుకొని లెక్చరర్స్ ఎపాయింట్‌మెంట్స్ వరకు ఆ అధికారం అంతా ఆ ఎగ్జిక్యూటివ్ అధికారి యే చేస్తున్నారు. అక్కడి ప్రిన్సిపాల్స్‌కు ఏమి కంట్రోల్ లేదు. చాలామందిని ఓవర్‌లుక్‌చేసి ప్రమోషన్స్, ఎపాయింట్‌మెంట్స్ చేస్తున్నారు. అది మంత్రిగారి దృష్టికి రాలేదని అనటం ఆశ్చర్యంగాఉంది. ఇప్పటికైనా విచారణ జరిపించి ఆ మాదిరి ఎవరికైనా పొరపాటు జరిగితే దానిని పరిష్కరిస్తారా?

శ్రీ ఎస్. సిద్దారెడ్డి :—స్టూడెంట్స్ ఎడ్మిషన్స్ సంగతి వేరేప్రశ్న. లెక్చరర్స్ ఎపాయింట్‌మెంట్స్‌కు సంబంధించి తిరుమల తిరుపతి గవర్నింగ్‌బాడీ అంటూ ఒక బాడీ ఉంది. వారు సెలక్టు చేస్తారు. ఆర్డర్ ఆఫ్‌ప్రయారిటీబట్టి, ఆర్డర్ ఆఫ్ మెరిట్‌బట్టి ఒక లిస్టు తయారవుతుంది. దానినిబట్టి వారు ఎపాయింట్ చేస్తారుతప్ప దాంట్లో అటూఇటూ చేసేదిలేదు. ఏదైనా స్పెసిఫిక్ ఇన్‌స్టెన్సెస్ మీకు తెలిసిఉంటే నాకు తెలిపితే విచారణ చేయిస్తాను.

శ్రీ డి. వెంకటేశం :—ప్రమోషన్ ఆఫ్ లెక్చరర్స్‌గురించి తమకు ఏమీ తెలియదని మంత్రిగారు అంటున్నారు. అక్కడి అడ్మినిస్ట్రేషన్‌అంతా ఇ. ఓ. గారు తమ కంట్రోలులో పెట్టుకొన్నారు, అన్న విషయం వాస్తవమేనా?

శ్రీ ఎస్. సిద్దారెడ్డి :—ఆ ఇన్‌ఫర్మేషన్ ప్రస్తుతం నా దగ్గరలేదు.

U. G. C. Scales for Physical Directors

453—

*763 (2673) Q.—Sri K. Govinda Rao (Anakapalli):— Will the hon. Minister for Education be pleased to state :

(a) whether the University Grants Commission scales have been implemented for Physical Directors in Colleges since 1-4-66, as directed by the University Grants Commission; and

(b) if not, the reasons therefor ?

Sri S. Siddha Reddy :—(a) Yes, Sir.

(b) Does not srise.

Sri K. Govinda Rao :—When this was intimated.

Sri S. Sidda Reddi :—G. O. Was dated 10-11-70.

శ్రీ కె. గోవిందరావు :—66 నుంచి యు. జి. సి. స్కేల్సు వారికి ఇవ్వమని ఆర్డర్ ఉన్నప్పటికీ 70 వ సం. వరకు ఎందుకు ఇంప్లిమెంట్ చేయలేదో సెలవిస్తారా?

శ్రీ ఎస్. సిద్దారెడ్డి :—66 నుండి ఇస్తున్నాము.

శ్రీ కె. గోవిందరావు :—ఇంప్లిమెంట్ చేయటానికి 4 సం.లు ఎందుకు డిలే అయింది?

శ్రీ ఎస్. సిద్దారెడ్డి :—గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియా జి. ఒ 6—9—68 న ఇచ్చింది. అప్పటినుండి మన ఎడ్యుకేషన్ డిపార్టుమెంటు, ఫైనాన్సు డిపార్టుమెంటు ఆలోచనలో ఉండటంవల్ల ఇంతకాలం పట్టింది.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు:—అధ్యక్షా, అసలు ఇంప్లిమెంటు చేయటంలేదు. ఇంప్లిమెంటు చేయమని చెప్పండి.

శ్రీ ఎస్. సిద్దారెడ్డి:—ఇప్పుడు ఇంప్లిమెంటుచేయాలనే ఉద్దేశ్యంతో యీ జి. ఒ. ఇచ్చాము.

Salariés to the Teachers

454—

*967 (2837-D) Q.— Sarvasri R. Mahananda (Darsi) and G. Subba Naidu (Kavali) :—Will the hon. Minister for Education be pleased to state :

(a) Whether it is a fact that salaries of teachers in Ulavapadu Samithi, Ongole district, are not paid for the last three months ;

(b) Whether they issued a notice on 6-7 70, to all the Oficers and the Government for direct action if salaries are not paid to them atonce; and

(c) if so, the sction taken by the Government ?

Sri S. Siddha Reddy :—(a) Yes Sir.

(b) Yes Sir.

(c) Immadiate enquiry was conducted by the Gazetted Inspector of schools concerned, in the presence of the Block Development Officer, and the Teacheis Union. As a consequence, direct action was deferred. The salaries are being paid regularly since July, 1970 including those for the earlir months.

శ్రీ ఆర్. మహానంద :—ఈ ఆరు మాసాలుకు జీతం చెల్లించలేదనే సత్యం అన్నారు. అది ఎందుకు చెల్లించలేదు ? ఫండ్స్ ఉంటే – వాటిని ఇతరత్రా డైవర్ట్ చేశారు కదా. డైవర్ట్ చేయకూడదని జి. ఒ. నెం. 75 ఉన్నప్పటికీ– డైవర్ట్ చేయటానికి కారణం ఏమిటి ? డైవర్ట్ చేసిన అధికారిమీద చర్య ఏమి తీసుకొన్నారు ?

శ్రీ ఎస్. సిద్దారెడ్డి :—వేరే దేనికి డైవర్ట్ చేయలేదు. ఎడ్యుకేషన్ డిపార్ట్‌మెంట్‌లోనే పాతబాకీలు ఇచ్చారు. కనుక ఆ రోజుల్లో జీతాలు ఇవ్వటానికి డబ్బు తక్కువ అయింది.

School in the Industrial Colony

455—

*666 (1912) Q.— Sri P. Sanyasi Rao (Visakhapatnam) :— Will the hon. Minister for Education be pleased to state:

(a) whether a petition has been submitted for the construction of a school in the Industrail Colony at Visakhapatnam by the Local M.L.A. Sri P. Sanyasi Rao on 1-4-1970;

(b) the steps taken by the Government to transfer some portion of the colony to the Municipality for the purpose of the school; and

(c) the steps taken by the Government for the educational advancement of the children in the colony?

Sri S. Siddha Reddy :— (a) No such petition has been received by the Government.

(b) The Chairman, Municipal Council, Visakhapatnam has reported that there is no approved layout by the Visakhapatnam Municipality for the Industrial Colony in question nor any of the roads or vacant sites have been handed over to the Municipality by the Society. The area in question is included in Municipality in 1966, by which time colony had sprung up.

(c) there are three Elementary Schools round about the colony viz:

1. Prakashnagar Elementary School, 2/5 KMs. (2 furlongs.)
2. Malkapuram Elementary School-3/10 KMs. (1½ furlongs.)
3. Ramakrishnapuram-4/5 KMs. (4 furlongs).

It is stated that the Municipality Council on 30-7-70 resolved to open an Elementary School in the Industrial Colony in question. The District Educational Officer has been requested by the Municipal Council to permit it to open the Elementary School. After receipt of the orders from the District Educational Officer further action will be taken by the Municipality in the matter.

New Well Subsidy Scheme

456—

*946 (1456-S) Q.— Sri D. Venkatesam :— Will the hon. Minister for Agriculture be pleased to state :

(a) whether it is a fact that summary recovery orders were issued by the Block Development Officer, Kuppam, Chittoor district, for the loans issued to ryots under the New Well Subsidy Scheme in the year 1966-67 on the pretext that the ryots have not completed the well works in stipulated time; and

(b) if so, whether the Government will consider to allow time for atleast one more year from now for the completion of the works as the Ryots were not able to get gelitines and due to the natural calamity they were not able to complete the works in time ?

The Minister for Agriculture (Sri Kakani Venkataratnam) :—

(a) Yes Sir.

(b) The Government have granted extension of time for completion of wells under the New Well Subsidy Scheme and Liberalised Loan-Cum-Subsidy Scheme upto 30th June, 1970. The question of granting further extension of time for the wells sunk under the above schemes is under consideration of the Government.

(ఎ) నిజమేనండి.

(బి) కొత్త బావుల సబ్సిడీ పథకం సరళీకరించిన ఋణము మరియు సబ్సిడీ పథకం క్రింద బావుల త్రవ్వకానికి పూర్తిచేసే గడువును ప్రభుత్వం 1970 జూన్ 30వ తేదీవరకు పెంచింది. పై పథకం క్రింద బావుల త్రవ్వకం గడువును ఇంకా పొడిగించే విషయం ప్రభుత్వ పరిశీలనలో ఉంది.

శ్రీ డి. వెంకటేశం :—ఇప్పుడు ఎంతవరకు పొడిగించారు.

శ్రీ కాకాని వెంకటరత్నం :— 30-6-1970 వరకు పొడిగించారు. ఆ పైన పొడిగించటానికి వీల్లేదని ప్రభుత్వం తెలియపర్చింది. ఇది సెంట్రల్ గవర్నమెంట్ ఇవ్వాలి. ఇంకా పొడిగించాలని కొంతమంది ఎం. ఎల్. ఏ లు కోరారు. అది పరిశీలనలో ఉంది.

శ్రీ డి. వెంకటేశం :—టైమ్ ఎక్స్టెండ్ చేసే విషయం పరిశీలనలో ఉంది అంటున్నారు. ఈ లోపల బి. డి. ఓ లు రైతులకు షోకాజ్ నోటీసు ఇచ్చి రికవర్ చేయటానికి ప్రయత్నిస్తున్నారు. వాటిని ఆపుదల చేయటానికి ప్రభుత్వం వెంటనే ఉత్తరువు జారీచేస్తుందా ?

శ్రీ కాకాని వెంకటరత్నం :— సెంట్రల్ గవర్నమెంట్ అంగీకరిస్తేగాని 1970 తర్వాత పొడిగించటానికి వీలులేదు. అందుచేత సెంట్రల్ గవర్నమెంట్ కు వ్రాశాము, ఇంకా వారినుండి జవాబు రాలేదు.

మిస్టర్ స్పీకర్ :— దానికి కొంచెం ఆలస్యం అవవచ్చుకదా. ఈ లోపల రికవరీ చేయకుండా మీరు స్టే ఆర్డర్ ఇవ్వవచ్చునుకదా అని వారు అడుగుతున్నారు. స్టే ఆర్డర్ ఇవ్వటానికి మీకు అధికారం ఉన్నది.

శ్రీ కాకాని వెంకటరత్నం :— అంతవరకు కూడ స్టే ఆర్డర్ ఇవ్వడానికి వీలు లేదు. ఇదివరకే కేంద్ర ప్రభుత్వానికి వ్రాశాము. కనుక అది పరిశీలనలో ఉంది. ఇంతకుముందు అక్కడ ఉన్నటువంటి లాండ్ మార్టిగేజ్ బ్యాంక్ వారు ఒక తీర్మానం ప్రకారంగా కోరారు. ఆ తీర్మానాన్ని అంగీకరించటానికి వీలులేదని గవర్నమెంట్ నుండి సమాధానం వెళ్లింది. మరల పొడిగించే విషయం పరిశీలనలో ఉందని మనవి చేస్తున్నాను. అంతకన్నా ఎక్కువ చేయటానికి వీలులేదు.

Sri C.V.K. Rao :— Steps are being taken for the recovery of loans. You have to take action to stop it.

Mr. Speaker : In the meanwhile concerned officers will recover the amounts. Officers are taking steps to recover the amount. That is the thing.
కన్సరన్డ్ ఆఫీసర్స్ అమౌంట్ అంతా రికవరి చేసిన తరువాత ఎప్పుడో 6 మాసాల తరువాత ఆర్డర్స్ పంపించి ఏమి ఉపయోగం అని వారు అంటున్నారు. ఆఫీసర్స్ రికవరి చేసిన తరువాత సంవత్సరానికో, రెండుసంవత్సరాలలో ఉత్తరువులు యిచ్చికూడ ఉపయోగంలేదు.

శ్రీ కాకాని వెంకటరత్నం :— ఆలోచిస్తాము.

శ్రీ పి. గున్నయ్య (పాతపట్టణ) :— 30అం. పైన బావులు త్రవ్వారు. అందులో నీరు పడనటువంటి బావులు చాల ఉన్నాయి. అలాంటి దానికి బి. డి. ఒ. లు డబ్బు వసూలుచేసేదానికి సిద్ధంగా యున్నారు. వసూలు చేస్తున్నారు. ఖర్చు అయి నటువంటి డబ్బు అయినా రైతుల దగ్గరనుంచి వసూలు చేయకుండా చేయడానికి ఏర్పాటు చేస్తారా?

శ్రీ కాకాని వెంకటరత్నం :— గౌరవనీయులైన గున్నయ్యగారు చెప్పి అది ఎక్కడ ఉన్నదో నా దృష్టికి తీసుకువస్తే దాని విషయం ఆలోచన చేస్తాను. సరి

Mr. Speaker :— After the Chief Minister comes you can raise the point. He says the Government have no powers to stay. We will ask the Chief Minister to consider about it.

(Sri C.V.K. Rao Rose up)

Mr. Speaker :— He seems to be of opinion that the Government cannot give stay orders. It has got to be examined after the Chief Minister comes and we will ask him to consider.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య :— వారికి అర్థం కాకుంటే మమ్మల్ని ఏమి చేయమంటారు?

మిస్టర్ స్పీకర్:—స్టే ఆర్డర్స్ యిస్యుచేసేదానికి గవర్నమెంటుకు అధికారం లేదు అంటున్నారు.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య :—రెండువేల రూపాయలు బావి త్రవ్వడానికి యిస్తున్నారు. 30 అడుగులు త్రవ్వారు అంటే వెయ్యి రూపాయలు ఖర్చు పెట్టారు. వెయ్యిరూపాయలు ఖర్చు పెట్టిన తరువాత మరల వెయ్యిరూపాయలకు నోటీసు యిస్తున్నారు.

Mr. Speaker :— If there is any such thing, have you brought to the notice ?

Sri Poola Subbaiah :— We have brought this to the notice of the Hon. Minister in the last session.

శ్రీ ప్రగడ కోటయ్య :—ఈ లోన్ సెంట్రల్ లాండ్ మార్టుగేజ్ బ్యాంక్ డైరెక్టుగా యిచ్చినదా? లేకపోతే గవర్నమెంటు సరాసరిగా యిచ్చినదా? డ్యూ డేటుకు గవర్నమెంటువారు ఈ డబ్బుఅంతాకట్టి ఉండవచ్చుగదా గవర్నమెంటు ఆఫ్ యిండియాకు? అలాంటి పరిస్థితులలో స్టే యివ్వడానికి అభ్యంతరం లేదు గదా? The Government should have remitted the amount due to the Government oi India.

శ్రీ కాకాని వెంకటరత్నం :—సెంట్రల్‌లాండ్ మార్టుగేజ్ బ్యాంక్‌ద్వారా యిచ్చారు.

శ్రీ డి. వెంకటేశం :—నా క్వశ్చన్‌లో క్లియర్‌గా యున్నది. These are the lines given by the Government. Under unforeseen circumstances they guillitonised. ప్రభుత్వం నష్టయి చేయవలసినటువంటి గెలిటిన్స్ సకాలంలో రైతులకు అందలేదు. విధివైపరీత్యంవల్ల యిలాంటివి జరిగినాయి. స్టే ఆర్డర్స్ యిదివరకు గవర్నమెంట్ ఎన్నో యిచ్చినది. ఇప్పుడు కూడ సంవత్సరం ఎక్స్‌టెన్‌షన్ యిస్తే బాగా ఉంటుంది. దయచేసి మంత్రిగారు తెలవిస్తారా ?

శ్రీ కాకాని వెంకటరత్నం :—అసలు ఈ లోన్ సహకార శాఖకు చెందిన భూమి తనఖా బ్యాంక్ ద్వారా బదిలి చేయబడింది ఇది గవర్నమెంటుకు యివ్వలేదు. ఈ ఋణాలను ఏ విధంగా మంజూరు చేయాలనేది 1965–66 సంవత్సరంలో 2,360 మెంబర్లకు యివ్వబడింది. దాని ప్రకారంగా వాయిదాలలో పంపకం చేయబడింది. సక్రమంగా ఈ డబ్బును ఖర్చు పెట్టారు అనేదానికి అక్కడ ఉన్నటువంటి లాండ్ మార్టగేజ్ బ్యాంక్ సూపర్‌వైజర్ నుంచి సర్టిఫికేట్ తెస్తేగాని రెండవ లోన్ యివ్వమన్నారు. మొదటి లోన్ 1955–56, 65–66, 67 లో యిచ్చిన ఋణం 71 జూన్ దాకా పొడిగించాము. ఇప్పటికి కూడ అదేమి త్రవ్వలేదు. దానికి గాను యివ్వవలసి వస్తే సెంట్రల్ గవర్నమెంటు వారు ఏమి యిచ్చేది కాదు, యిది ఏదైనా పెట్టుకుంటే రాష్ట్ర గవర్నమెంటు పెట్టుకోవాలి. అందుకొరకు ఇది పరిశీలనలో ఉన్నదని చెపుతున్నాను.

Sri K. Govinda Rao :— There seems to be some confusion.

Mr. Speaker :— A representation was made by the M. L. As for further extention of time. The extension was given upto 30-6-70. A representation was made for Government to consider about it for furthere extension. In the meanwhile, your complaint is that the

officers are already trying to recover the amount and the Government have to issue stay orders. But the Minister feels that the stay orders cannot be issued. I am asking them to review the whole matter and see that the stay orders are issued. Since the Minister is not in a position to state, we can ask the Minister to get it examined to get some relief to the ryots. We will ask the Government to consider about it.

శ్రీ కె. గోవిందరావు —1966–67, 67–68 వరకు డైరక్టుగా గవర్నమెంటు యిచ్చిన వాటిని గురించి యిది రిఫరెన్సు. లాండ్ మార్టగేజ్ బ్యాంక్ ద్వారా టూట్ చేసినటువంటిది ఆఫ్టర్ 1968–69. అందుచేత లాండ్ మార్టగేజ్ బ్యాంక్‌ది అనుకొని వారు సమాధానం చెపుతున్నారు.

Mr. Speaker :— Let us request the Government to give further extension.

FODDER FACTORIES

457—

*1346 Q.—Sri Buragadda Niranjana Rao (Malleswaram):— Will the hon. Minister for Agriculture be pleased to state:

(a) the number of Fodder Factories in the State now; and

(b) the total investment in those factories during 1970-71?

శ్రీ కాకాని వెంకటరత్నం :—

ఎ. లేదు.

బి. ఈ ప్రశ్న ఉత్పన్నం కాదు.

శ్రీ బి. నిరంజనరావు :—అసలు రాష్ట్రంలో ఫాడర్ ఫ్యాక్టరీస్ లేవా ?

శ్రీ కాకాని వెంకటరత్నం :—ఏమి లేవు. నా దృష్టికి యింతవరకు లేవు ఫాడర్ మిక్సింగ్ ప్లాంట్ యున్నది.

SEED FARM AT ANAPARTHY

458—

*1289 Q.—Sri N. Raghava Reddy (Nakrekal) :— Will the hon. Minister for Agriculture be pleased to state:

(a) whether the District Agricultural Officer of Nalgonda district has reported in 1969-70, that the Anaparthi Seed Farm in the said district is not suitable for growing seeds; and

(b) if so, whether steps will be taken to lease out the said land to the poor?

Sri Kakani Venkataratnam :— (a) No, Sir.

(b) Does not arise.

REVENUE AND EXPENDITURE FOR ANDHRA AND TELANGANA REGIONS

459—

*1572 Q.—Dr. T. V. S. Chalapathi Rao (Put by Sri Pragada Kotaiah) :— Will the hon. Minister for Finance be pleased to State:

(a) whether it is not a fact that the Explanatory Memorandum on the Annual Budget by the Finance Secretary shows the revenue and expenditure of the Government every year for Andhra and Telangana regions separately;

(b) whether these figures are actuals of each region or is the district-wise revenue under the major heads of accounts of the Budget of the entire State for each year totalled and then allocated between the two regions in the ratio of 2: 1; and

(c) if it is the latter, under what authority it is being done every year?

The Minister for Finance (Sri K. Vijayabhaskar Reddy):— (a) Yes, Sir, upto the Budget Estimates for 1968–69.

(b) The region-wise figures have been worked out based on forms laid down in the Supplementary report to the 23rd Report of the Sub-Committee on Planning as adopted by the Andhra Pradesh Regional Committee at its meeting held on 15-9-1959. In future they will be computed as per the principles laid down by the Bhargava Committee on Telangana surpluses.

శ్రీ పి. కోటయ్య :— తెలంగాణ సర్ప్లసెస్ వర్క్అవుట్ చేయడానికి ఫార్ముల్యా ఏదైనా కావచ్చు. భార్గవా కమిటీ 28 కోట్ల రూపాయలు సర్ప్లస్ ఉన్నదని చెప్పారు. తరువాత గవర్నమెంటు ఆఫ్ యిండియా వారు 17 కోట్ల రూపాయలు యిచ్చారు. ఇది 5 సంవత్సరముల మీద 5 × 9 = 45 కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు పెట్టాలని ఆ ప్రాతిపదిక అవలంభించమని చెప్పారు. 69–70, 70–71 కి 18 కోట్ల రూపాయలు యిచ్చారు. 69–70, 70–71 లో 15 కోట్ల రూపాయలు రెవెన్యూ డిఫిసిట్ తెలంగాణకు వచ్చినది. 15 + 18 = 33 కోట్లు అయిపోయింది. 71–72 లో రెవెన్యూ డిఫిసిట్ తెలంగాణలో 14 కోట్ల రూపాయలవరకు ఉంటుంది అంటున్నారు. దాదాపు అయిపోయింది. తెలంగాణ సర్ప్లస్ అని చెప్పే 38 కోట్ల రూపాయలు, గవర్నమెంటు ఆఫ్ యిండియా యిచ్చిన 17 కోట్ల రూపాయలు, ఇప్పటికి వీరు ఖర్చు పెట్టిన 18 కోట్ల రూపాయలు, మూడు సంవత్సరాలలో వచ్చిన డిఫిసిట్ దాదాపు 29 కోట్ల రూపాయలు ఈ ప్రకారంగా మరొక 4 కోట్ల రూపాయలు చూస్తే అదనంగా ఖర్చుపెట్టిన పరిస్థితి ఏర్పడింది. ఈ పరిస్థితిలో మంత్రిగారి బడ్జెట్ స్పీచ్‌లో మరొక 10 కోట్ల రూపాయలు మేము ప్రొవైడ్ చేయబోతున్నాము అంటున్నారు. బేసిస్ ఏమిటి?

Sri K. Vijayabhaskara Reddy:— I have nothing to say on that, Sir. That is a subject matter of general discussion on the Budget. When he raises those points during discussion, I can say. But this is

only the principle on which the amounts are divided between the two regions.

శ్రీ ప్రగడ కోటయ్య :—మీరు డివైడ్ చేసిన ఎమౌంటులోనే యిప్పటికి 45 కోట్లరూపాయిలు ఖర్చుపెట్టడం జరిగింది. మళ్లీ తిరిగి తొమ్మిదికోట్ల రూపాయిలు బడ్జెట్‌లో అంటున్నారు. ఇది ఏ ఫార్ములా ప్రకారంగా చేస్తున్నారు ? What is the formula ?

శ్రీ కె. విజయభాస్కరరెడ్డి :—ఫార్ములా ఏముంది.... It is a backward area. వారి సర్‌ప్లస్ విషయం యింకా డిస్కస్ చేస్తున్నాం. భార్గవ కమిటీ, యితర విషయాలు మీకు తెలుసు. For the development of the area, we are com mitted. So, we are doing it.

శ్రీ కె. సి. శ్రీరంగయ్య (సింగనమల) :—తెలంగాణాకు సెఫరేట్ బడ్జెట్ అంటున్నారు. రాయలసీమకు కూడా బడ్జెటు, సెపరేట్‌గా ఇచ్చి వెనుకబడిన ప్రాంతాలకు. మంత్రిగారు చెప్పినట్లుగా ప్రాధాన్యత యిస్తారా ? అది ప్రభుత్వ దృష్టిలోవున్నదా ?

శ్రీ కె. విజయభాస్కరరెడ్డి :—సెపరేట్ బడ్జెట్ కాదు. రిజియన్‌కు వేరువేరు ఫిగర్స్ చూపిస్తున్నాం. అక్కడ కూడా — కోస్తా జిల్లాలకు కూడా కొంత పర్సెంటేజ్ వుంది. దాని ప్రకారంగా వర్కవుట్ చేస్తారు; సెపరేటుగా చూపింపకపోయినా. బాక్‌వర్డ్ ఏరియాస్ స్పెషల్ డెవలప్‌మెంటు క్రింద గత రెండు మూడేళ్లుగా యీ విధంగా చూపిస్తున్నాము.

LEASE OF LAND OF SIMHACHALAM DEVASTANAM

460—

*11 (1248) Q.— Sri R. Satyanarayana Raju :— Will the hon. Minister for Endowments be pleased to state :

(a) whether it is a fact that the Simhachalam Devastanam had given on lease in 1351 Fasli, 314 acres of land belonging to it in Niddam village Chipurupalli taluk, Srikakulam district;

(b) if so, the amount of lease fixed per annum;

(c) whether the entire land had been brought under cultivation;

(d) whether any other person requested for the said land for cultivation; and

(e) if so, the action taken thereon ?

The Minister for Endowments (Sri R. Ramalinga Raju) :—

(a) Yes, Sir.

(b) Rs. 1,265-9-0.

(c) About Ac. 85-60 cents of the land was brought under cultivation.

(d) & (e) Sri M. Papi Naidu and 15 others agricultural Labourers of Niddam village had requested to lease them out at 5 acres to

each of them. As the land is in dispute, their request could not be considered.

(ఎ) అవునండి.

(బి) రు. 1265, తొమ్మిది అణాలు.

(సి) సుమారు 85 ఎకరాల 60 సెంట్లు సాగులోకి తీసుకురాబడింది.

(డి) మరియు (ఇ) ఎం. పాపినాయుడు మరియు నిద్దం గ్రామానికి చెందిన 15 మంది వ్యవసాయకూలీలు ఒక్కొక్కరికి అయిదు ఎకరాలచొప్పున కౌలుకు యివ్వవలసినదిగా కోరినారు, సదరు భూమికి సంబంధించి వివాదం వుండుటచేత వారి కోర్కెను పరిశీలించుట పడలేదు.

శ్రీ ఆర్. సత్యనారాయణరాజు :—ఆ వివాదం ఏమిటో సెలవిస్తారా? తరువాత, ఇది దాదాపు 30 సంవత్సరాలనుంచి లీజులోవుంది. ఒక వ్యక్తి చేతిలో వుండడం కాకుండా, పేదరైతులకు, వ్యవసాయకూలీలకు తలొక అయిదెకరాలు యిస్తే బాగుంటుంది. ఆ వివాదాన్ని పరిష్కరించి, వ్యవసాయకూలీలకు, పేద రైతులకు యిప్పించడానికి ప్రయత్నిస్తారా?

శ్రీ ఆర్. రామలింగరాజు :—ఆక్షన్‌లో పాడుకొనడానికి అవకాశం కలగజేస్తున్నాం. వారు పాడుకొనడానికి అభ్యంతరం లేదు.

శ్రీ ఆర్. సత్యనారాయణరాజు :—వివాదం ఏమిటి?

శ్రీ ఆర్. రామలింగరాజు :—హెడ్ ట్రస్టీ అయిన విజయనగరం రాజాగారు 40 సంవత్సరాలకు లీజుకుయిచ్చారు. వారు శిస్తులు సరిగా యివ్వకపోవడంవలన 20 సంవత్సరాలకే వారిని తొలగించారు. తిరిగి రేటుపెంచి, తిరిగి వారికే యివ్వడానికి కమిషనర్‌కు వ్రాస్తే, కమిషనర్‌గారు అంగీకరించలేదు. రైతు గవర్నమెంటుకు అప్పీలుచేస్తే గవర్నమెంటు '67 లో ఒక ఆర్డరు యిష్యూచేసినది. అదేమంటే—ఆ సరిహద్దులో వున్నటువంటి, అదే నేచర్ గలిగినటువంటి భూములలో ఏ విధంగా శిస్తులు వస్తున్నవో ఆ ప్రకారంగానే రైతు అంగీకరిస్తే అలా చేయవలసిందని. అలా అతడు చేయలేదు, అందుచేత అతన్ని తొలగించి, మేము వెంటనే వేల్పుకు పెట్టడానికి సిద్ధముగా వున్నాము.

ELECTRIC DRYING CHAMBER AT TIRUPATHI

461—

*8 (1064) Q.— Sri. Agarala Easwara Reddy (Tirupathi):— Will the hon. Minister for Endowments be pleased to state :

(a) whether the State Trading Corporation has now drawn up a scheme to set up an electric drying chamber at the Tirupathi Temple; and

(b) if so, the advantages of such a project ?

The Minister for Industries deputised the Minister for endowments (Sri G. C. Venkanna) :— (a) No Sir.

(b) Does not arise.

శ్రీ ఎ. ఈశ్వరరెడ్డి :—ఈ తలనీలాలు చాలా తీస్తుంటారు తిరుమలై దేవస్థానంవద్ద. ఆ కేశాలను డ్రైచేసి, ఎగుమతిచేయడానికి ప్రాసెస్ ఏమిటి? గవర్నమెంటు దీనిగూర్చి ఆలోచిస్తున్నదా? What is the process the Government is thinking about.

శ్రీ జి. సి. వెంకన్న :—ఆ ప్రాసెస్ ఏమిటో, ఏమి చేస్తున్నారో ఇన్‌ఫర్మేషన్ లేదుగాని....The Director of Industries and Endowment Commissioner has reported that the STC has not drawn up any scheme for setting up an electronic drying chamber at Tirupathi.

Mr. Speaker :— There is no proposal ?

Sri G. C. Venkanna :— No proposal, Sir.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—భారతదేశం మొత్తంమీద హెయిర్ ఎక్కువగా పంపించేది యిక్కడనుంచే. యస్. టి. సి. దీనిని మానుకుని, మద్రాసులోవున్న వారికే ఏజన్సీ యిచ్చేసి, వారికే తిరుపతి వెంకటేశ్వరుణ్ణి యిచ్చేసే విధంగా ఎందుకు చేస్తున్నారు? ఇప్పటికైనా ప్రభుత్వం చైతన్యం తెచ్చుకుని ఇక్కడ ఫ్యాక్టరీ పెట్టేట్లు, దానిని వుపయోగించుకునేట్లు, ఆ ప్రాసెస్ తీసుకునేట్లు ఆలోచిస్తుందా? లేక తిరుపతి వెంకటేశ్వరుణ్ణి మొత్తం మద్రాసుకే యిచ్చేసే రకంగా ఆలోచిస్తున్నారా? ఏమిటి మీ ఆలోచన?

Sri G. C. Venkanna :— I want notice. (LAUGHTER)

శ్రీ పి. వి. కె. రావు :—నోటీసు దేనికి, తిరుపతి దేవుణ్ని మద్రాసుకు యిచ్చేయడానికా?

మిస్టర్ స్పీకర్ :—గోపాలకృష్ణయ్యగారు అడిగిన ప్రశ్న ఏమిటంటే—ఇదంతా మద్రాసుకు పోతున్నది. మన ప్రభుత్వమే, మన స్టేటులోనే దానికి సంబంధించి ఇండస్ట్రీ పెట్టడానికి ఆలోచిస్తారా అని అడుగుతున్నారు. ఆలోచించడానికి నోటీసు అవసరంలేదు.

శ్రీ జి. సి. వెంకన్న :—ప్రపోజల్స్ వున్నవి. అవి కన్సిడరేషన్‌లోవున్నవి. అది ఇంకా డిసైడు కాలేదు.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—అప్పుడు ఆలోచిస్తున్నాం అంటే సరిపోయేదిగదా.

MACHINERY LYING IDLE IN HUSSAIN SAGAR POWER HOUSE

462—

*236 (1447) Q.—Sri Badri Vishal Pitti (Maharaj Gunj) :— Will the hon. Minister for Power be pleased to state :

(a) whether any power generating machinery like generators and boilers are lying idle without being put to use at the Hussain Sagar Power House in Hyderabad;

The Minister for Power (Sri V. Krishna Murthy Naidu) :—

(a)
(b) } A statement is placed on the Table of the House.
(c)

STATEMENT PLACED ON THE TABLE OF THE HOUSE

In Respect of L.A.Q. No. 1447 (*462) Given Notice of by Sri Badri Vishal Pitti, M.L.A.

Clause (a): The machinery are kept as a cold standby for use in emergencies.

Clause (b): The particulars are furnished in the Statement below :—

S.No.	Description of the Plant.	Year of purchase	Rate (Rs. in lakhs)	Year of manufacture
	BOILERS			
1.	Clark-Chapman boiler 60,000 lbs/hr. (Boiler No. 1).	1951	7.77	About 1948
2.	Clark-chapman Boiler 75,000 lbs/hr.	1964	28.74	About 1962
3.	Combustor Boiler 70,000 lbs/hr.	1951	33.89 (items 3 to 5)	About 1948
	TURBO-GENERATORS			
4.	Westing House Inter-national 5,000 K.W. 3,000 RPM (Generator).	1951		About 1948
5.	Westing House Inter-national P-184, 5,000 K.W. 3,000 RPM (Turbines).	1951		About 1948
6.	English Electric 7,500 K. W. 3,000 RPM (Turbines).	1945	2.83	About 1943
7.	English Electric TG 29-60-64 7,500 K.W. 3,000 R.P.M. (Generator).	1945	7.85	About 1943

Clause (c): As the cost of running the plant is found uneconomical in view of the high cost of Coal including its transport to Hussainsagar it is kept only as a cold standby. The plant can be started and power supplied to the Twin cities and the adjoining areas in case of emergencies.

श्री बदरी विशाल पित्ती :— जिस दाम पर यह मशीनरी खरीदी गई वह दाम ज्यादा है और इस को बेचने के दाम कम थे। क्या इसकी इनक्वरी हुई है।

శ్రీ వి. కృష్ణమూర్తినాయుడు :—అది చాలా పాతపడిపోయినది. ఎరెస్టైవెల్ హైదరాబాద్ స్టేటులో కొన్నటువంటిది. ఇప్పుడు రన్‌చేయడానికి అన్-ఎకనమికల్. అందుచేత, పనికివచ్చేదానినుంచి, మిగతాది అమ్మేయాలని నిర్ణయించడం జరిగింది.

श्री बदरी विशाल पित्ती :— इनजनियर से इनक्वाईरी करवऐ क्या?

శ్రీ వి. కృష్ణమూర్తి నాయుడు :—ఇంజనీర్సు ఎగ్జామిన్‌చేసి సర్టిఫైచేశారు. టెండర్సు కాల్‌ఫర్‌చేసి, హైయెస్టు టెండరర్‌కు అమ్మడం జరిగింది.

SELLING AWAY OF MACHINERY OF HUSSAIN SAGAR POWER HOUSE

463—

*238 (1449) Q.— Sri Badri Vishal Pitti:— Will the hon. Minister for Power be pleased to state:

[a] whether any plant or machinery belonging to Hussain Sagar Power House at Hyderabad had been sold away;

[b] if so, the rates at which they had been sold, to whom and the reasons therefor; and

[c] the purchage price of the said machinery?

Sri V. Krishna Murthi Naidu :—(a), (b) and (c) A statement is placed on the Table of the House.

STATEMENT PLACED ON THE TABLE OF THE HOUSE

In Respect of L.A.Q. No. 1449 (*463) Given Notice of by Sri Badri Vishal Pitti M.L.A

Clause (a) Yes

Clause (b) The particulars are furnished below :—

S.No.	Name of the Equipment	Rate at which the machinery has been sold.	To whom the machinery was sold.	Reasons for sale.
1.	Boiler No.5 (Condemned) of capacity 25,000 lbs per hour.	Rs. 53,000 (exclusive of tax amount Rs. 1,722.50).	M/s. Madras Machinery Sales, 22 Air Lines Hotel Building, 177-179 Mount Road, Madras-2	Heavy and uneconomical repairs were involved for the removal of damaged mud-drum.
2.	2 Nos. 2.5 M.W. Generating sets complete with oil fised boilers.	Rs. 2,27,786 (Exclusive of tax amount of Rs.12,514-49)	M/s. Tayebaly, Kasar Street, Darkhana, Bombay-10 D.D.	It was found uneconomical to run the sets.
3.	3 Nos. (I, II, III) used Turbo Generating Sets of capacities 3000 K.W, 3000 K.W. and 3750 K.W.	Rs. 3,10,786 (Exclusive of tax amount of Rs. 22,532.)	M/s. Badruddin, 1st Lane, Darukhana, Mazagaon, Bombay-10 D.D.	It was found uneconomical to run the sets.
4.	5 Nos. Boilers (2,3,4,6,7) of capacity 25000 lbs per/ hour each.	Rs. 2,50,000 (Exclusive of tax amount of Rs. 8,125).	M/s.M.K. Venkataraman & Co, 14, British Hotel, Appollo Street, Fort Bombay-1.	It was found uneconomical to run the boilers.
5.	2 Nos. Diesel sets of capacity 725 K.W. and 1000 K.W.	Rs. 2,97,786 (Exclusive of tax amount of Rs.21,589. 55)	M/s. T.T. & Sons, Plot. 125 Kasara Street, Darukhana, Bombay-10 D.D.	It was found uneconomical to run the sets.

Clause (c) The particulars are furnished below :—

S.No.	Name of the equipment sold away.	Purchase price of the machinery (Rs. in lakhs).
1.	2 Nos. 2.5 M.W. Generating sets complete with oil fired boilers.	30.09
2.	3 Nos. Turbo Generator Sets :	
	i. 3000 KW.	2.57
	ii. 3000 KW.	2.57
	iii. 3750 KW.	2.83
3.	Boilers of capacity 25,000 lbs/hour each :	
	i. Boiler Nos. 2 & 3	4.16
	ii. Boiler Nos. 6 & 7	3.56
	iii. Boiler Nos. 4 & 5	3.86
4.	2 Nos. Diesel sets of Capacity 725 and 1000 K.W.	2.69

IMPROVEMENT TO POTHAKAMUR TANK

464—

*263 (1553) Q.— Sri R. Mahananda :—Will the hon. Minister for Minor Irrigation be pleased to state :

[a] whether there is any representation from the Public and the M.L.A. to the Chief Engineer [Minor Irrigation] and the Executive Enginner, Nellore for improvements to Pothakamur tank, in Darsi taluk, Ongole district;

[b] what is the permanent ayacut under this tank and the ayacut under irrigation in 1968-69 and 1969-70;

[c] whether it is a fact that due to the formation of silt in the tank, the ayacut is not fully irrigated;

[d] what is the action taken by the Department.

The Minister for Minor Irrigation [Sri V. Purshothama Reddy] :— [a] Yes, Sir, there was a representation from Sri R. Mahananda, M.L.A., to the Executive Engineer, Nellore, North Division.

[b] Permnent ayacut—Acres 276.90 cents.

Extent Irrigated during 1968-69 [1378 Fasli]	... 237.46 ...
Extent irrigated during 1969-70 [1379 Fasli]	... 238.26 ...

[c] Yes, Sir.

[d] Special repairs to the tank and supply channel were carried out during 1968-69.

శ్రీ ఆర్. మహానంద :— స్పెషల్ రిపేర్సు అంటున్నారు మంత్రిగారు, నాలుగైదు వేలు చేశారు. ఇంకా హెచ్చు అవుతున్నది ఆయకట్టు అంతా. వీరు పర్మనెంటు ఆయకట్టు గురించి చెబుతున్నారు, ఇంకా శివాయిజమా ఆయకట్టువుంది. దీనిని ఇంప్రూవ్ చేయడానికి యీ సంవత్సరం స్పెషల్ ఫండ్ ఏర్పాటుచేసి చేస్తారా ?

శ్రీ వి. పురుషోత్తమరెడ్డి :—నాలుగైదువేలుకాదు. టాంక్‌కు సుమారు 20 వేలు వరకు చేయడం జరిగింది. చానెల్‌కు పదివేల చిల్లర ఖర్చు చేయడం జరిగింది. ఇంకా అవసరమైతే దానిని గురించి ఆలోచిస్తాం.

REPAIRS TO TANKS IN NANDIMALA AND ERRAGUNTA VILLAGES

465—

*885 (1449-R) Q.— Sri R. Satyanarayana Raju :— Will the hon. Minister for Minor Irrigation be pleased to state :

(a) the reasons why the tanks at Nandimala, Erragunta villges in Srikalahasthi taluk, Chittoor district have not been repaired so far since 1952; and

(b) whether the Government propose to put in abeyance the collection of Additional Assessment and betterment levy on the ayacut lands under the said tanks, until they are repaired?

Sri V. Purshothma Reddy :—[a] & [b] The following is the position in respect of the tanks referred to.

[i] Nandimala tank:—[P. W. D.].

It was not felt necessary to take up the repairs. The tank is receiving Water through Chembedu tank without any difficulty. The additional assessment and betterment taxes are being collected from ayacutdars after supplying water for cultivation.

[ii] Erragunta village tank :—[Zilla Parishad].

This tank is under the control of the Panchayati Samithi Srikalahasti, Chittoor District. The tank could not betaken up for restoration for want of funds. It is programmed te take up this work during 1970-71 under Rayalaseema Development Programme. No betterment levy is proposed so far on the ayacut land under this tank.

శ్రీ డి. వెంకటేశం ?—ఎర్రగుంట టాంకు ఎప్పుడు బ్రీచ్ అయింది ? దానిని ఎన్ని సంవత్సరాలనుంచి పూర్తిచేయించలేదు ?

శ్రీ వి. పురుషోత్తమరెడ్డి :—బ్రీచ్ ఏమీలేదు. రిపేర్సు గురించి యిది.

శ్రీ కె. మునుస్వామి :—నందిమల. ఎర్రగుంటలనుంచి చెంపటి చుట్టు ప్రక్కల గ్రామాలకు సప్లయి ఛానెల్సు వున్నాయి; వాటి ద్వారా కొంతమూరం మాత్రమే నీరు పోవడానికి అవకాశమున్నది. కాంట్రాక్టరు ఆ పని ఆపేశారు. దానిని గురించి మేము రిప్రజంటేషను యిచ్చాము. ఆ పని పూర్తి చేసినట్లయితే ఆ గ్రామాలకు నీరు సప్లయి అవుతుంది కాబట్టి ఆ విషయం ఆలోచిస్తారా ?

శ్రీ వి. పురుషోత్తమరెడ్డి :— గౌరవసభ్యులు రిప్రజంటేషను పంపిస్తే, దానిని గురించి పరిశీలిస్తాము.

DEVELOPMENT OF FISHING IN KOLLERU LAKE

466—

*899— [1451]-[B] Q.—Sri M. Venkata Narayana [Eluru] :— Will the hon. Minister for Fisheries & Ports be pleased to state :

[a] Whether there is any Fisheries Scheme to develop fishing industry at Koller lake in Krishna and Godawari districts :

[b] if so, the nature of the scheme and when it will be taken up; and

[c] if not, the reasons therefor ?

Sri J. V. Narasinga Rao :—[a] No, Sir.

[b] Does not arise.

[c] The Master Plan for development of fisheries in Kolleru lake was deferred by the Agricultural Refinance Corporation during 1960 for want of harbour facilities. As the fisheries harbour at Narsapur is likely to come up in the near future, the Scheme will be taken up again with the Agricultural Refinance Corporation.

శ్రీ ఎం. వెంకటనారాయణ :—కొల్లేరు ప్రాంతములో చేపలవల్ల 15-20 లక్షల రూపాయల ఆదాయం వస్తున్నట్లు ప్రభుత్వం లెక్కలవల్లనే తెలుస్తున్నది. దానిని యింకా అభివృద్ధిచేసి మెకనైజ్డ్ పద్ధతిలో యీ చేపల పరిశ్రమను ఎందుకు ఏర్పాటు చేయకూడదు ? ఒక నరసాపురంలోనేకాకుండా ఆకివీడు, కైకలూరు, ఏలూరు మున్నగుచోట్ల యీ పరిశ్రమను అభివృద్ధి చేయడానికి ఆలోచిస్తారా ?

శ్రీ జె. వి. నరసింగరావు :—ఇంతకుపూర్వం 20 లక్షల రూపాయల స్కీము తయారుచేసి రిఫైనాన్సు కార్పొరేషనును డబ్బు అడిగారు. వారు హార్బరు ఫెసిలిటీస్ వుంటే తప్ప యిక్కడి చేపలను బయటకు పంపించడానికి అవకాశం తక్కువ వుంటుంది కనుక యీ స్కీమును డెఫర్ చేశారు. మళ్లా అది పరిశీలనలో వున్నది. పరిస్థితులు బాగుపడ్డ తరువాత ఆ కార్యక్రమం తీసుకోవచ్చు.

శ్రీ ఎమ్. వెంకటనారాయణ:—20లక్షల రూపాయల విలువగల చేపలను కలకత్తాకు పంపిస్తున్నారు. బయటకు కూడా సప్లయి వున్నది. దానిని అభివృద్ధి చేసినట్లయితే యింకా ఎక్కువ ఆదాయం వస్తుంది కదా ?

శ్రీ జె. వి. నరసింగరావు :—ఇప్పుడు రెండు వాన్స్ ప్రొవైడు చేశారు. ఇంకా పరిశీలించి అవసరమైన కార్యక్రమం తీసుకోబడుతుంది.

MECHANISED BOATS FOR DEEP SEA FISHING

467—

*662 (1887) Q.—Sri P. Sanyasi Rao :—Will the hon. Minister for Fisheries & Ports be pleased to state :

(a) the number of mechanised boats available in Visakhapatnam for the purpose of deep-sea fishing ;

(b) whether all these mechanised boats have been given on loan basis by the Government and whether the list of the persons to whom the said boats have been supplied will be placed on the Table of the House ;

(c) whether the fishermen in Visakhapatnam have been sanctioned any mechanised boats among them ; and

(d) if not, the reasons therefor ?

Sri J. V. Narasinga Rao :—(a) 56.

(b) Mechanised boats are given on hire purchase system. Statement is placed on the Table of the House.

(c) Yes, Sir.

(d) Does not arise.

STATEMENT PLACED ON THE TABLE OF THE HOUSE

Vide answer to Clause (b) of L; A. Q. No. 1887 (Starred) (*467) by Sri P. Sanyasi Rao, M. L. A.

LIST OF BOATS BELONGS TO GOVERNMENT OF ANDHRA PRADESH AND GIVEN TO ON HIRE PURCHASE SYSTEM

1.	M. T. Rana.	Government of Andhra Pradesh boat.
2.	Sorrah- 2	Andhra Fishermen Central Co-operative Society Ltd., Visakhapatnam.
3.	do 3	
4.	do 4	
5.	do 5	
6.	do 6	Sri P. Saradhi, L. F. T. & N.
7.	do 7	Sri N. Venkateswarlu, L. F. T. & N.
8.	do 8	Sri G. Parasuramanna, L. F. T. & N. and Sri G. Rammohan Reddy, L. F. T. & N.
9.	do 11	Lakshmi Fishermen Co-operative Society, Machilipatnam.
10.	do 12	
11.	do 13	M. Ramachandra Chowdary. L. F. T. & N.
12.	do 16	Burma repatriates.
13.	do 17	
14.	do 18	
15.	do 19	
16.	do 20	C. B. Krishna Murthy, L. F. T. & N.
17.	do 21	Ch. Gavarraju do
18.	do 22	J. Narasimha Rao do
19.	do 23	Gandhi Reddy do
20.	do 25	B. Venkateswara Rao do
21.	Promfert- 1	Ch. Dhanaraju.
22.	do 3	B. Sanniraju
23.	do 14	N. S. H. Prasad, L. F. T. & N.
24.	do 26	Ch. Sriramuln, Fishermen Trainee.
25.	do 27	B. Apparao ,,
26.	do 28	V. Suryarao ,,
27.	do 29	Nagabhushan, L. F. T. & N.
28.	do 30	P. Sathiraju, Fishermen trainee.
29.	do 31	K. Suryanarayana, do
30.	do 32	A. Krishnamurthy, do
31.	do 33	Ch. Veeraju, do
32.	do 34	P. Lakshmayya, do

33.	do	35	K. Sandayya,	do
34.	do	36	K. V. Ramana Murthy	do
35.	do	37	M. Kanakarao,	do
36.	do	38	M. Kondalarao,	do
37.	do	39	P. Lalikaswamy,	do
38.	do	40	K. Sathiraju,	do
39.	do	41	V. Satyanarayana'	do
40.	do	42	M. Apparao,	do
41.	Pablo -	10	V. Matharaju,	do
42.	do	31	K. Venkateswarlu,	do
43.	do	32	P. Eswarudu,	do
44.	do	101	K. Veeraju	do
45.	do	138	K. Satyam.	do
46.	do	139	R. Venkataswamy,	do
47.	do	141	Ch. Apparao,	do
48.	do	146	B. Sanniraju	do
49.	do	155	K. Adinarayana,	do
50.	do	158	O. Mulaswamy,	do
51.	do	161	S. Apparao,	do
52.	Peter -	6	B. Madhavarao,	do
53.	Sorrah -	29	Burma repatriate,	L. F. T. & N.

PRIVATE FISHERMEN OWNED BOATS :

54.	Pomfret-	4	V. Matharaju,	Fishermen trainee.
55.	Pablo-	17	do	do
56.	do	99	P. Eswarudu,	do

శ్రీ పి. సన్యాసిరావు :—ఇందులో బెస్తలకు ఎంతమందికిచ్చారనేది ప్రధానమైనది. మంత్రిగారిచ్చిన లిస్టుచూస్తే వీరంతా బెస్తలు కాదేమోననే అనుమానం వస్తున్నది. చౌదరి, రెడ్డి అని యీ విధంగా యిందులో పేర్లున్నాయి. అసలు యీ పరిశ్రమ పెట్టింది దేనికి? చేపలవృత్తిమీద ఆధారపడే కుటుంబాలవారిని ముందుకు తీసుకురావడానికి ప్రభుత్వం స్కీముపెట్టి మరి వీరందరికీ యిచ్చినట్లయితే యిక ఆ బెస్తలకు ఎక్కడైనా లాభం చేకూరుతుందా?

శ్రీ జె. వి. నరసింగరావు :—ఫిషర్‌మన్ అన్నారు. వీరంతాకూడా ఫిషర్‌మన్. ఫిషింగ్‌మీద ఆధారపడేవారు కనుక వారికి యివ్వబడింది.

శ్రీ పి. సన్యాసిరావు :—వీరంతా చేపల వృత్తిమీదనే ఆధారపడుతున్నారని మంత్రిగారనడం న్యాయంకాదు. బెస్తలకని స్కీముపెట్టి యిందులో వి. మాతరాజు అనేవారికి లోనుమీద బోటు యిచ్చారు. అతనికి రెండుబోట్లు స్వంతంగా వున్నాయి. బోట్లు యిచ్చేటప్పుడు వీరు బెస్తలా కాదా అనేది ఆలోచించారా? తరువాత, పి. ఈశ్వరుడు అనే వారికి సొంతంగా ఒకటి వుండగా గవర్నమెంటు మరొకటి యిచ్చింది. వీరంతా బెస్తలేనంటారా మంత్రిగారు?

శ్రీ జె. వి. నరసింగరావు :—ఆ వృత్తి చేసేవారూ, ట్రెయినింగు పొందిన వారూను. వారు దీనినే వృత్తిగా పెట్టుకున్నవారు.

శ్రీ ఆర్. మహానంద :—నెల్లూరుజిల్లా మైపాడులో ఒకరికి కో ఆపరేటివ్ సొసైటీనుంచి 6 పడవలు యిస్తే కేరళవారికి అమ్ముకున్నారు. దానిమీద రిపోర్టు యిస్తే విచారణ చేస్తున్నారు యిప్పుడు, మరి వీరంతా బెస్తలే అంటే ఎట్లా?

శ్రీ జె. వి. నరసింగరావు :—ఎవరైనా అటువంటి కంప్లయింటు యిస్తే తక్షణం విచారణచేసి తప్పుచేసినవారిని శిక్షిస్తాము.

శ్రీ ఆర్. మహానంద :—నేను చెప్పిన విషయంలో కంప్లయింటు యిచ్చారు. అది ఇంకా పెండింగ్‌లో వున్నది.

శ్రీ కె. గోవిందరావు (అనకాపల్లి):—ఎం. రామచంద్ర చౌదరి, ఎల్. ఎఫ్. టి. ఎస్. అన్నారు. దీని అర్థం ఏమిటి?

శ్రీ జె. వి. నరసింగరావు :—లైసెన్స్‌డ్ ట్రెయినీ యిన్ ఫిషింగ్ అండ్ నావిగేషన్ అని.

శ్రీ కె. గోవిందరావు :—ఈ లిస్టులో వున్నవారితో బెస్తలు ఎంతమందో, యీ వృత్తిమీద ఆధారపడివున్నవారు ఎంతమందో ఎంక్వయిరీ చేయిస్తారా?

శ్రీ జె. వి. నరసింగరావు :—బెస్తకులానికి చెందినవారు ఎంతమంది అంటే నేను సమాచారం తెప్పించుతాను. కానీ వీరంతా ఆ వృత్తిపైన వున్నవారే.

శ్రీ కొండా లక్ష్మణ్ బాపుజీ (భోనగిరి) :—హెరిడిటరీగా యీ ప్రొఫెషను వున్నవారి కుటుంబాలవారికి మాత్రమే యీ ట్రెయినింగు యివ్వబడును అని ఏమైనా కండిషను వున్నదా? ఆ కమ్యూనిటీలోనే చాలామందివున్నారు యీ ట్రెయినింగు పొందడానికి, ఆ విధమైన కండిషనుపెట్టి ఆ వృత్తిపైన ఆధారపడిన కుటుంబాలవారికే ట్రెయినింగు యిచ్చి, వారే యీ సహాయం పొందేటట్లు చేస్తున్నారా?

శ్రీ జె. వి. నరసింగరావు:—అట్లా చూస్తున్నారు, సాధ్యమైనంతవరకూ వారికే యీ అవకాశం కల్పిస్తున్నారు.

శ్రీ కొండా లక్ష్మణ్ బాపుజీ :—ఆ విధంగా కండిషను వున్నదా?

శ్రీ జె. వి. నరసింగరావు :—ఇతర కులస్థులు కూడా యీ వృత్తిపైన ఆధార పడే వారున్నారు. ఆ కండిషను లేదు.

శ్రీ కొండా లక్ష్మణ్ బాపుజీ :—బిజినెస్ ఎక్కువగావుండి ఎక్కువ లాభం వుందనుకున్నప్పుడు వంశపారంపర్యంగా ఆ వృత్తిలో లెనివారుకూడా నూతన వృత్తులు చేపట్టడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. Powerful sections are trying to take over new professions, where there is much benefit. దానిని ఆపడానికి నేను చెప్పిన కండిషను పెట్టారా?

శ్రీ జె. వి. నరసింగరావు :—బోట్స్ ఎలాట్మెంటుకు సంబంధించి 5 కేట గిరీలున్నాయి.

1. Fishermen trained in fishing and navigation.

2. Co-operative fishermen societies, provided boats are operated by the trained fishermen themselves.

3. L. F. T. & N diploma holders.

4. Postgraduate diploma holders in training institutions.

5. Repatriates fishermen from Burma and Ceylone.

శ్రీ కొండా లక్ష్మణ్ బాపుజీ :—ట్రెయినింగు యిచ్చినవారిని — రిక్రూట్ చేసేటప్పుడు యిదే వృత్తిగాగల కుటుంబాలకు చెందినవారికి ప్రాధాన్యత యిస్తున్నారా? Tradationally those who are profession people-from their families are you selecting for training purposes?

శ్రీ జె. వి. నరసింగరావు :—వారికే ప్రాధాన్యత యిస్తున్నారని మనవి చేశాను.

శ్రీ బి. నిరంజనరావు (మల్లేశ్వరం) :—మనం యిక్కడ యీ నెల 25 వ తేదీవరకూ వుంటున్నాము. ఇందులో 53 పేర్లు యిచ్చారు. వారి అడ్రసులు— వారు ఏయే ఊళ్ళకు సంబంధించినవారో చెబితే మాకు తెలుస్తుంది. ఆ విధంగా సప్లయిచేస్తారా?

Sri J. V. Narasing Rao :—I have submitted a list. About addresses, I will furnish, if you want. But it will not be proper. to ask their caste or community, because we are not functioning on that basis in this country.

Mr. Speaker :—If you want, he is prepared to give the names of all the 53 persons. Already names have been given. From the names you can form an idea to which community they belong, approximately. If stated as 'choudari', he might be kamma: if, as a 'reddi', he might be a reddy or might belong to some other community which call itself as 'Reddy', in the Visakhapatnam and Srikakulam districts. The point is, as pointed out by Mr. Konda Laxman, people whose profession has been tradationally fishing should be given preference. What the Minister says is, they have given pre-

ference not only to such people but also to those who have undergone training and obtained a diploma-no matter, what community they might belong to. Community is not important-he might belong to any community; but if he holds a diploma in fishing, then, of course, his case is being considered. You are trying to mako out something when there is nothing.

శ్రీ బి. నిరంజనరావు :— కులాన్ని గురించి నేను అడగటం లేదు. మనకు 600 మైళ్ళ సీ కోస్టు ఉన్నది. 53 బోట్లు ఇచ్చినారు. ఎక్కడెక్కడ ఇచ్చినారు? I am not asking about caste or creed; what I am asking is about the addresses.

శ్రీ జె. వి. నరసింగరావు :— విశాఖపట్నం గురించి వారు అడిగారు. రాష్ట్రం మొత్తం మీద యింకా ఎక్కువ బోట్సు ఉన్నాయి.

Mr. Speaker :—The question is with regard to Visakhapatnam. If you want information with regard to the entire State you may put a separate question......

Sri B. Niranjana Rao :— The list relates to boats given on hire-purchase system.

Mr. Speaker :— The question relates to the number of mechanised boats available in Visakhapatnam......

శ్రీ బి. నిరంజనరావు :— మచిలీపట్నం నుంచి లక్ష్మీ ఫిషర్మెన్ కో ఆపరేటివ్ సొసైటీ వారికి రెండు బోట్లు ఉన్నాయి.

Sri J. V. Narasinga Rao :— They are also functioning from Visakapatnam.

Sri C. V. K. Rao:— The society is registered at Machilipatnam. Are the boats going to Visakapatnam?

Sri J. V. Narasinga Rao :— If the hon. members want any particular information I am prepared to submit. As Mr. Konda Lakshman had suggested, I am also prepared to see that hereditary fishermen are given preference. I am anxious to see that this happens.

శ్రీ కె. లక్ష్మణ బాపూజీ :— బ్యాక్వర్డ్ క్లాసెస్లో కూడా ఫిషర్మెన్ను యిన్క్లూడ్ చేశారు. వారి ఎకనామిక్ డెవలప్మెంటు కోసం వారికే బోట్సు యిస్తారా?

Sri J. V. Narasinga Rao :— What ever you may want, kindly send me a letter. I shall obtain all the information and pass it on to you.

శ్రీ పర్వగడ కోటయ్య :— ప్రభుత్వంవారు పెట్టినటువంటి జాబితా ప్రకారం చూస్తే ట్రెడిషినల్ ఫిషర్మెన్కు బెనిఫిట్ చెందుతున్నట్లు లేదు. వారి పేరు చెప్పి యితరులు బ్రతుకుతున్నారు. అదేనా ప్రభుత్వం అవలంబించే విధానం? దానిని కేన్సిల్ చేసి ట్రెడిషినల్ ఫిషర్మెన్ ముందుకు వస్తే వారికి యివ్వడానికి ఈ ప్రభుత్వం సంసిద్ధముగా ఉన్నదా?

Mr. Speaker :— Your point is that even though certain people belonging to some other communities have undergone training and obtain diplomas, they should not be given!

శ్రీ ప్రగడ కోటయ్య :— ట్రెడిషనల్ ఫిషర్‌మెన్ ముందుకు వస్తే వారికి యిచ్చిన తరువాత సర్‌ప్లస్‌గా ఉంటే యితరులకు యివ్వవచ్చును. ఆ విధముగా చేయాలని నా అభిప్రాయం.

Mr. Speaker :— The only thing that could be done is, according to family tradition if they are fishermen, certainly preference should be given, but is it fair to exclude all other communities?

Sri. Pragada Kotaiah :— There is no case to give all loans to trained men only excluding traditional fishermen.

Mr. Speaker :— In addition to traditional fishermen, they are given to others who are trained also.

శ్రీ సి.హెచ్. రాజేశ్వరరావు :— ట్రెయినింగ్ యిన్‌స్టిట్యూట్‌లో కూడా ట్రెడిషనల్ ఫిషర్‌మెన్ ప్రొఫెషన్‌కు చెందినవారికే ప్రాధాన్యత యిస్తారా?

శ్రీ జె. వి. నరసింగరావు :— ఆ తీరుగానే ఉంది. లేకున్నా యిప్పుడు ప్రవేశపెట్టడానికి సిద్ధముగా ఉన్నాము.

Mr. Speaker:—you agree in principle that preference should be given to traditional fishermen?

శ్రీ ప్రగడ కోటయ్య :— ప్రిఫరెన్సు అంటే ఏమిటి? పర్సెంటేజి నిబట్టి ఉంటుందా లేక ఎలాంటి ప్రిఫరెన్సు యిస్తారు. కోఆపరేటివ్ సొసైటీస్‌కు యిచ్చామంటున్నారు. There is a Central Fishermen's Society. వారు ఎవరైనా ముందుకు వచ్చారా లేదా? Let them take back the boats from othr people.

Sri J. V. Narasinga Rao :— If you point out an underserving person who has been included in this under the Rules, then we shall take action.

శ్రీ డి. వెంకటేశం :— ఈ ఎల్. ఎఫ్. టి. ఎస్. కోర్సు ఎన్ని రోజులు? గవర్నమెంటు స్టయిఫండు ఏమైనా యిస్తుందా?

శ్రీ జె. వి. నరసింగరావు :— ప్రత్యేక ప్రశ్న వేయండి.

Sri D. Venkatesam :— I am asking about the duration of the course.

Mr. Speaker :— He is not in a position to say anything just now.

శ్రీ. టి. వి. రాఘవులు :— మెకనైజ్డ్ బోట్సు పని చేయడంలో సామాన్య ఫిషర్‌మెన్ అంతా ఆరు మైళ్ల లోపున వలలు వేసుకొని ఉంటాయి; అందుచేత ఆ పైననే మెకనైజ్డ్ బోట్సు పనిచేయాలని యిన్‌స్ట్రక్షన్సు యిచ్చారా? లేకపోతే వారికి వీరికి పెద్ద తుఫాను. సంఘర్షణ ఉంది అది ప్రభుత్వ దృష్టిలో ఉందా? దానిని నివారించడానికి యిన్‌స్ట్రక్షన్సు యిచ్చారా?

శ్రీ జె. వి. నరసింగరావు :— ప్రత్యేక ప్రశ్న వేయండి.

శ్రీ పి. సన్యాసిరావు ;— రాష్ట్రం మొత్తం మీద 53 బోట్లునువిశాఖ పట్నంలో పెట్టిన తరువాత ఆ గ్రామంలో చేపలు పట్టే వృత్తి మీద ఆధారపడే కుటుంబాలు నష్టపడుతున్నారనే విజ్ఞప్తులు ప్రభుత్వానికి వచ్చాయా? ప్రభుత్వం వాటిపై తీసుకొన్న చర్య ఏమిటి?

శ్రీ జె, వి. నరసింగరావు :— విజ్ఞప్తి ఉన్నట్లు తెలియదు. వ్రాసి పంపితే పరిశీలించి మళ్లా సరియైన జవాబు చెపుతాను.

Mr. Speaker :— Questions and answers are over.

ANNOUNCEMENT

re:-Resigntion Sri R. Ramasubba Reddy, M. L. A. from the Congrss (O) Legislature Party

Mr. Speaker :—I have received the following letter from Sri R. Ramasubba Reddy, M. L. A. :—

"Sir, In deference to the verdict of the people of my Constituency in the recent elections to the Lok Sabha, I am resigning my membership of the Legislature Party of the Congress (O). I, therefore, request you to treat me as an independent member of the Assembly."

II. PAPERS LAID ON THE TABLE

Minister for Transport (Dr. M. N. Lakshminarasaiah) (deputising for the Chief Minister):— I beg to lay on the table under section-619-A of the Companies Act, 1956 as amended in 1960, a copy of the Annual Report on the working and affairs cf the Republic Forge Company Limited, Moulali, Hyderabad for the year ended 31st March, 1969 and the Audit Report with the comments thereon of the Comptroller and the Auditor-General of India.

Dr. M. N. Lakshminarasiah :— I beg to re-lay on the Table under sub-section (3) of section 133 of Motor Vehicles Act, 1939, copies of the Notifications issuced in the following G. Os containing amendments to the Andhra Pradesh Motor Vehicles Rules, 1964 and Andhra Pradesh Tourist Vehicles, 1967.

1. G. O. Ms. No. 184, Home (Tr. I) Dept. dtd 10- 2-1970
2. G. O. Ms. No. 668, Home (Tr..I) Dept. dtd 7- 5-1970
3. G. O. Ms. No. 702, Home (Tr. I) Dept. dtd 19- 5-1970
4. G. O. Ms. No. 928, Home (Tr. I) Dept. dtd 17- 6-1970
5. G. O. Ms. No. 1165, Home (Tr. I) Dept. dtd 28- 7-1970
6. G. O. Ms. No. 1379, Home (Tr. I) Dept. dtd 3-10-1969

Dr. M. N. Lakshminarasiah, :— I beg tho lay on the Table under sub-sectioe (3) of section 133 of the Motor Vehicles Act, 1939, copies of the Notifications issued in the following G. Os. Contai-

ning amendments to the Andhra Pradesh Motor Vehicles Rules, 1964.

1. G. O. Ms. No. 1697, Home (Tr. I) Dept dtd 10-11-1970
2. G. O. Ms. No. 1745, Home (Tr. I) Dept dtd 20-11-1970
3. G. O. Ms. No. 41, Home (Tr. I) Dept dtd 11- 1-1971
4. G. G. Ms. No. 115, Home (Tr. I) Dept dtd 23- 1-1971

Dr. M. N. Lakshminarasiah :—I beg to lay on the Table under sub-section (2) of section 9 of the Andhra Pradesh Motor Vehicles Taxation Act, 1963, a copy in each of the following Notifications issued in the following G. Os. under sub-section (1) of section 9 of the said Act.

G. O. Ms No. and date	Date of publication in the A. P. Gazette
G. O. Ms. No. 1789, Home (Tr. II) Dept dated 24-11-1970	10-12-1970
G. O. Ms. No. 39, Home (Tr. II) Dept dated 9-1-1971	28- 1-1971

Mr. Speaker :—Papers are laid on the Table.

BUSINESS OF THE HOUSE

శ్రీ పిహెచ్. రాజేశ్వరరావు :—హైదరాబాదు, సికింద్రాబాదు నగరాలలో కిరసనాయిలు కొరత చాల ఎక్కువగాఉంది. ఈ మధ్య సామాన్యప్రజలు కిరసనాయిలు కొరకు పడుతున్న యిబ్బందులకు అంతులేకుండావుంది. దీనికి సంబంధించి రిపోర్టును ప్రభుత్వము తెప్పించి తెలియచేయాలని కోరుచున్నాను. తగినంత కిరసనాయిలు మన దగ్గర తయారుకావడములేదా? తగిన ప్రొక్యూర్‌మెంటు లేదా? ఎక్కడనుంచి అయినా స్టాక్స్ తెప్పించి అయినా సరే ఈ సమస్యను తొందరలో పరిష్కారము చేయాలని మనవి చేస్తున్నామ.

Mr. Speaker :—A number of hon. members have given notice under Rule 74,on that matter. I have admitted all those things. Most probably they will be coming up on 22nd or so. I will ask the hon. Minister concerned to make an exhaustive statement.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :— గుంటూరుజిల్లాలో కూడ లీటరు 58 పైసలు వుండేది రు. 1.25 పై. లకు అమ్ముతున్నారట. అందువల్ల వెంటనే తగిన చర్య తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను.

Mr. Speaker :—Because it is an important matter, I have admitted it.

శ్రీ జి. లచ్చన్న (సోంపేట) :—ఈ కిరసనాయిలు కొరత ఒక్క జంటనగ

రములకు సంబంధించినది మాత్రమేకాదు. అధ్యక్షా, రాష్ట్ర వ్యాప్తముగా వున్న సమస్య కాబట్టి రాష్ట్ర మొత్తముపైన పొజిషను ఎట్లా వుందనేది రిపోర్టు యిప్పించాలని కోరుచున్నాను.

Mr. Speaker :—Scarcity of kerosine in the entire State. If I remember correct about 3 or 4 members have given notice not only with regard to scarcity in the city but also in the districts.

శ్రీ జి. రాజారాం (బాల్కొండ) :—అధ్యక్షా, 16 మార్చి ఇండియన్ ఎక్స్ప్రెస్‌లో మేజర్ ఇర్రిగేషన్ మంత్రిగారు ఇంజనీర్లను చడామడాతిట్టి, ఇన్సల్ట్ చేశారనే ఒక న్యూస్ ఐటమ్ వచ్చినది. ఈ విషయముపైన ఇంజనీర్ల అసోసియేషను వారు తమ తీవ్రమైన అసంతృప్తిని తెలియచేస్తూ ఒక తీర్మానమును పాస్‌చేశారని వచ్చినది. దానిని మేజర్ ఇర్రిగేషన్ మంత్రిగారు కాంట్రడిక్ట్ చేయలేదు. దాని వల్ల సర్వీసెస్ డీమోరలైజ్ అయి ఎఫెక్ట్ అవుతాయి. ఇలాంటి వ్యవహారం జరుగుతూవుంటే, పత్రికలలో ఇట్లా పడుతూవుంటే కాంట్రడిక్షన్ ఏమీ లేకుండావుంది.

Mr. Speaker :—Please pass it on to me. It is a news item of the 'Indian Express' of to day about alleged insult of engineers diplored. Let the concerned Minister make a note of it and see what reply he can make tomorrow.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి (ఎల్లారెడ్డి) :—అధ్యక్షా, ఎన్. జి. జి. ఓలు స్ట్రయిక్ చేయబోతున్నారని పేపర్సులో వచ్చినది. ఒక ప్రక్క మిడ్‌టరమ్ పోల్ పెట్టబోతున్నారు. వారి సమస్యల విషయములో ఏమి చర్య తీసుకొన్నారు చెప్పాలని కోరుచున్నాను.

Mr. Speaker : I think Mr. C. V. K. Rao and others have given notice of an Adjournment Motion. I have admitted it under Rule 74. It will be answered on 22nd or 23rd.

శ్రీ జి. లచ్చన్న :—అధ్యక్షా, అసెంబ్లీరద్దు, మధ్యంతర ఎన్నికలు అని ఢిల్లీ నుంచి న్యూస్ వస్తున్నవి. ఇక్కడ అసెంబ్లీ జరుగుతూవుండగా ఈ డిసల్యూషన్ గురించి గాలి వార్తలు, అనధికారవార్తలు రావడముకంటే మంచో, చెడో దానికి సంబంధించి ఇన్ఫర్మేషన్ ఇక్కడే యిస్తే బాగుంటుంది కదా.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—ముఖ్యమంత్రిగారిని రానివ్వండి.

శ్రీ జి. లచ్చన్న :—ముఖ్యమంత్రిగారు ఈ మీటింగ్ షార్ట్‌మీటింగ్ అయినప్పటికి వుండకుండాఢిల్లీవెళ్లినారు, ఉపముఖ్యమంత్రిగారు ఉన్నారు. దాని మంచి, చెడు యిక్కడే చెప్పడము న్యాయము కదా. లైన్ ఆఫ్ యాక్షనుగురించి కాదు మేము స్టేటుమెంటు అడిగేది. ఈ విషయము మంత్రిమండలిలో వున్నవారికి తెలియదా? వారుచెప్పలేరా?

శ్రీ యమ్. యన్. లక్ష్మీనరసయ్య :—ముఖ్యమంత్రిగారు రేపో, ఎల్లుండో వస్తారు.

శ్రీ యస్. వేమయ్య (సర్వేపల్లి) :—అధ్యక్షా, ఈ సిటీలోనే నిన్న ఉద్రిక్త పరిస్థితులు వచ్చినట్లు,తెలుస్తున్నది.ఐ.టి.ఐ. సంబంధించిన విద్యార్థులకు ఇన్‌స్ట్రిక్టర్లకు స్టయిఫండ్స్ విషయములో తగాదా వచ్చినట్లు వారిని బయటకు పంపించేబదులు గదిలో లాక్ అప్‌చేసిపెట్రోలు పోసి, ఫైర్ పెట్టబోయే సమయములో రక్షించడము జరిగింది అని తెలుస్తున్నది. ఈ సమస్యను ఏదో విధంగా పరిష్కారము చేయాలితప్ప ఇట్లా తగులబెట్టేసమస్యకాదు. ఇంత దారుణపరిస్థితికి కారణము విచారించాలనికోరుచున్నాను.

Mr. Speaker :—Please give notice. I will ask the concerned Minister to make a statement.

శ్రీ కె. మునిస్వామి :—అధ్యక్షా, సూళ్లూరుపేట తాలూకా శ్రీహరికోటలోని ఎవాక్యూస్‌కి వెంటనే ఖాళీచేసి వెళ్ళిపోవాలని 15 వ తేదీన నోటీసు యిచ్చారు. వారికి ఎక్కడా రిహాబిలిటేషన్ ఫెసిలిటీస్ కల్పించలేదు. లే ఔట్‌వేసి, హౌసింగ్ స్కీము వేసి వారిని అక్కడనుంచి పంపించాలని నిర్ణయమా. అక్కడి ప్రజలు చాల పేదవారు. స్టాండింగ్ క్రాప్స్ పెరికికూడ పంపిస్తున్నట్లువుంది.

Sri K. Vijayabhaskara Reddy :—I can find out and tell the House tomorrow or day after.

ANNUAL FINANCIAL STATEMENT (BUDGET) FOR 1971-72 (VOTE ON ACCOUNT)

GENERAL DISCUSSION (NOT CONCLUDED)

శ్రీ జి. లచ్చన్న :—అధ్యక్షా, ఓట్ఆన్ అకౌంట్ బడ్జెటు ముక్తసరిగా ప్రవేశపెట్టిన బడ్జెటు అని మంత్రిగారు శలవిచ్చినప్పటికి 71-72 సం. లో ఏయే పద్దుల గురించి ఎంతెంత సొమ్ము ఖర్చుపెట్టగలమనేది ఇందులో స్పష్టపరచబడివుంది. 6 మాసాలకు అడుగుతున్నారు కాబట్టి ఓట్ ఆన్ అకౌంట్ అన్నారు. మన ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ప్రభుత్వము అయితే నేమి, కేంద్ర ప్రభుత్వము అయితేనేమి ఏడాదిలోనే నిరుద్యోగ నివారణ చేయదలచుకొన్నామని చెప్పిన మాటలకు ఇందులో ఆధారము కాని, అవకాశముకాని, ఆశపడే దానికి కాని అవకాశము కన్పించడములేదు. నిరుద్యోగ నివారణ అనేదాన్ని గురించి చెబుతూ Rural works programme consisting of employment oriented schemes in dry prone areas with a substantial public outlay of about Rs. 3 crores has been undertaken in 4 Rayalaseema districts and Mahabubnagar district. 3 కోట్ల ఖర్చుతో రాయలసీమలోని 4జిల్లాలు, మహబూబ్‌నగర్ జిల్లాలలో ఈ ఏడాది చేస్తామని చెబితే మిగతా జిల్లాలలో నిరుద్యోగము లేదని అనుకోవాలా? ఈ ఫేజ్డ్ ప్రోగ్రామ్స్ క్రింద ఎన్ని పంచవర్ష ప్రణాళికలు పూర్తి అయిన తరువాత గ్రామీణ ప్రాంతాలకు సంబంధించిన పథకాలు అమలులోకి వస్తాయి అనే వివరాలు స్పష్టపరచలేదు. నిరుద్యోగ నివారణ అనే దాని యొక్క వివరాలు ఏమిటో తెలియలేదు. పొలిటికల్ అన్‌ఎంప్లాయిమెంటుకు ఉపయోగపడే స్కీములా? గ్రామీణ ప్రాంతాలలో చదువులేక, తిండిలేక బాధపడుతున్న కూలి జనాలకు ఉపయోగపడే స్కీములా? కూలి జనానికి ఉపయోగపడే స్కీములు అయితేవారికి ఎంతమాత్రము అందుతాయి?ఏ పద్ధతిలో నడుస్తాయి ?ఆవివరాలుచెప్పాలి.

3 కోట్లు 5 జిల్లాలకు చూపించారు, కోస్తా జిల్లాలను గురించి ఆలోచించలేదు. అంటే వాటియందు మంత్రివర్గానికి వున్న పరిపూర్ణమైన కటాక్షముక్రింద భావించాలి. సవతితల్లిప్రేమ క్రింద భావించవలసిన విషయమని మనవిచేస్తున్నాను. ఇక పోతే ఈ విషయంలో "I may mention here at the outset that consistent with the requirements set out in the Presidential Order through which the Andhra Pradesh Regional Committee order of 1958 was amended, the details of the receipts and expenditure in relation to Telangana" separateగానే యిచ్చారు. అప్పుడు శాసనసభలో ఒక ప్రశ్న వచ్చింది. దానిగురించి ప్రభుత్వము సరైన సమాధానం ఇవ్వలేదు. ప్రత్యేక తెలంగాణాకు సంబంధించిన ఆదాయ వ్యయాలు ప్రెసిడెన్షియల్ ఆర్డర్ వుంది కనుక ప్రత్యేకంగా ప్రకటిస్తున్నామని చెప్పారు. ప్రకటించినప్పటికీ ప్రత్యేక తెలంగాణా ఆదాయ వ్యయాలు ముందు శాసనసభ సమిష్టిగా చర్చించి రీజినల్ కమిటీకి పంపటమా లేక రీజినల్ కమిటి చర్చించి తరువాత శాసనసభ పరిశీలనకు పంపడమా అనేది అసందిగ్ధంగా విడిచిపెట్టబడింది. దీనిని అపభ్యంగా. అపసవ్యంగా నడిపిస్తున్నారు. ముందు రీజినల్ కమిటీవారు చర్చించి వారి అభిప్రాయాలు తెలిపిన తరువాత ఇక్కడకు వస్తే ఏది సవ్యమో ఏది అపసవ్యమో శాసనసభ ఆలోచించటానికి అవకాశం వుండేది. కాని బండిముందు గుర్రం వెనుక మాదిరిగా ముందు శాసనసభలో చర్చిస్తున్నారు. తరువాత రీజినల్ కమిటికి పంపిస్తాం అంటున్నారు. ఇది అపసవ్యమైన పద్ధతి అని మనవిచేస్తున్నాను. మేము గత 5,6 సంవత్సరాలనుండి ప్రతిజిల్లాకు జిల్లా వారీ ఆదాయ వ్యయాలలెక్క ఎందుకు ఇవ్వరు అని అడుగుతుంటే ఆలోచిస్తాం, చేస్తాం అని అంటున్నారు. కాని ఈ నాటివరకూ అటువంటిది చేయలేదు. ఏ ఏ జిల్లాలలో ఎంత ఆదాయంవచ్చింది, ఏ ఏ జిల్లాలలో ఏ ఏ డిపార్టుమెంటులద్వారా ఏ ఏ డెవలప్‌మెంటు కార్యక్రమాలకు ఎంతెంత ఖర్చు పెట్టారో ప్రభుత్వం చెప్పటానికి ఎందుకు సందేహిస్తున్నదో, దానిలో వున్న మర్మం ఏమిటో, మోసం ఏమిటో అర్థంకావటంలేదు. ఇంద్రజాలమో, ఇందిరమ్మ మహత్యమో దేశంలో 70%. 80% మంది ఆవుదూడ పాలు త్రాగుదామని ఓటు ఇచ్చినా తెలంగాణాలో జరిగినది ప్రభుత్వానికి ఎందుకు కనువిప్పు కల్గించటం లేదో అర్థంకావటంలేదు. తెలంగాణాకు ప్రత్యేకంగా బడ్జెటు ఇచ్చినంతమాత్రాన తెలంగాణా ప్రజలు తృప్తిపడరని రుజువైనది. మేము తృప్తిపడము అని వారు స్పష్టంగా చెబుతున్నారు. తిరిగి ఈ ఎసెంబ్లీకికూడ మధ్యంతర ఎన్నికలు జరపాలని అనుకొంటున్నారేమో కాని యింకా ఈ శాసనసభలో చెప్పటంలేదు. కాన్‌స్టిట్యూషనల్‌గా ముఖ్యమంత్రిగారికి ఎప్పుడుపడితే అప్పుడు ఎన్నికలు కావాలని కోరే హక్కువుంది. కాని దానికి కారణం చెప్పాలి. ఇందిరాగాంధి మధ్యంతర ఎన్నికలు జరిపించేముందు దానికి కారణాలు చెప్పారు. నేను బీదలను ఉద్ధరించటానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాను కాని నాకు అడ్డం తగులుతున్నారు, పార్లమెంటులో నాకు సరైన బలంలేదు. కనుక ప్రజలవద్దకు నేను తీసుకొంటాను అని ఆమె చెప్పారు. ఇక్కడ బీదప్రజలగురించి బ్రహ్మానందరెడ్డిగారి మంత్రిమండలి ఏ చర్యలు తీసికొన్నా ఎవరు అడ్డుతగులుతున్నారు? వారు ఏ కారణాల వల్ల మధ్యంతర ఎన్నికలకు పూనుకొంటున్నారో చెప్పాలి. విసిరినమ్మకు బొక్కిందే

దక్కిందన్నట్లుగా డీపం వున్నప్పుడే చక్కపెట్టుకోవాలనే ఉద్దేశంతో—ఇందిరాగాంధి గారి విజయం—ఆ గాలివల్ల దేశంలోని ప్రజలందరు ఆవు, దూడ మీదపడియున్నారు. ఇదే తరుణంలో మనంకూడా ఎన్నికలు పెట్టుకొంటే చాన్స్ వస్తే ఆంధ్రప్రదేష్‌కు మనమే సార్వభౌమత్వం నిర్వహించవచ్చు అదే రాజకీయ కుతంత్రముతో, దురుద్దేశముతో వూహిస్తున్నారు కాని అసలు కారణం ఎందుకు చెప్పరు? ఇది ఎక్కడి ప్రజాస్వామ్యమో అర్థంకావటంలేదు. మధ్యంతర ఎన్నికలు జరపదలచుకొన్నప్పుడు శాసనసభలో చెప్పాలి. మరి శాసనసభకు ఎందుకు ఇన్‌ఫార్మ్ చేయరు? ఇది ఒక రాజకీయ గూఢపురాణి. ప్రైవేటు లిమిటెడ్ కంపెనిలాగా దేశంలోని ప్రజాస్వామ్యాన్ని పంచుకు తిందామనే పద్ధతిలో జరుగుతున్న ఈ రాజకీయ కుతంత్రాన్ని మన ప్రజలు గ్రహించగలరని మనవిచేస్తున్నాను. గెలుపు ఓటములు దైవాధీనము. 52 లో మేము పెద్ద విజయం సాధించాము. మేము అప్పుడూ భయపడలేదు, ఒక్కసీటు రాలేదని ఇప్పుడు భయపడటంలేదు. అయ్యా మీ వోటు, అమ్మా మీ ఓటు అని అడుక్కతినవలసిన ప్రజాస్వామ్యంలో ఈ ఎన్నికలలో ఓడిపోతే దేశంలో ప్రజాస్వామ్యం పోయిందనే పిరికిపంద తత్వం ఏ ప్రజాస్వామ్యవాది వహించదని మనవిచేస్తున్నాను. ఇక్కడ మధ్యంతర ఎన్నికలు పెడితే కొంప మునుగుతుందనే భయం మాకు ఎంత మాత్రంలేదు. గెలుపు ఓటములు దైవాధీనం, ఈ పరిస్థితిని తేల్చుకోటానికి మేమూ సిద్ధంగానే వున్నాము. కాని ఎన్నికలు జరుగుతాయి అనే విషయాన్ని ఇక్కడ ఎందుకు చెప్పరు, శాసనసభను మభ్యపెట్టవలసిన అవసరం ఎందుకు వచ్చింది అని అడుగుతున్నాను.

శ్రీ ఆర్. రామలింగరాజు :—సమయం వచ్చినప్పుడు తప్పకుండా చెబుతారు.

శ్రీ జి. లచ్చన్న :—సమయం ఎప్పుడు వస్తుంది? శాసనసభ వున్నప్పుడు చెప్పకుండా ఎప్పుడో శాసనసభను రద్దుచేసి....

శ్రీ కాకాని వెంకటరత్నం:—ఇప్పుడు చేస్తున్నారని ఎవరు చెప్పారు? సమయం వచ్చినప్పుడు చెబుతారు.

శ్రీ జి. లచ్చన్న :—అధ్యక్షా, ఆ సమాధానం వినండి. ఇప్పుడు చేస్తున్నామని ఎవరు చెప్పారు. సమయం వచ్చినప్పుడు చెబుతాము, చేస్తాం అంటే ఇదేమైనా ప్రైవేటు బజారు వ్యవహారమా? కాదే దీనికి మర్యాదలేదు. మన్ననలేదు. మాకు అధికారంవుంది. కావలసినంత మెజారిటీవుంది కనుక మా ఇష్టం వచ్చినట్లు చేస్తాము అంటే అది మూఢతత్వం, నిరంకుశత్వం, ఒక విధమైన దురహంకారం తప్ప మరొకటి కాదని చెబుతున్నాను.

[Dr. T. S. Murthy in the Chair]

జరిగిన ఎన్నికలో ప్రత్యేక తెలంగాణా issue కూడావుంది. నేను వినయపూర్వకంగా ఒక విషయం మనవి చేస్తున్నాను. ప్రత్యేక తెలంగాణా వాదాన్ని, ఉద్యమాన్ని ఏదో విధంగా మభ్యపరచి ప్రజలను ఏదో విధంగా తృప్తిపరచి తమ సార్వభౌమ

త్వాన్ని నిలబెట్టుకోటానికి ఆంధ్రప్రదేశ్ ఐక్యత సాధిస్తామని ఎంత పెద్ద నినాదాలు చేసినా అది ఆంధ్ర ప్రాంతంలో వున్న ఆంధ్రులకు దైనందిన సాధారణ కార్యక్రమాలకు భంగం కలగటానికి వీలు లేదని మనవిచేస్తున్నాను. దానిని ఆంధ్రదేశం తప్పని సరిగా ఎదుర్కోవలసివుంటుంది. ఇంతవరకు జరిగిన అన్యాయాలకు కారకులైనవారు దానికి ప్రాయశ్చిత్తం చేసుకోవాలి. అమాయకులైన కోటానుకోట్ల ప్రజలు, సామాన్య ప్రజలు నిరుద్యోగులుగా వున్నారు. మంచినీటి వసతులు లేవు. డబ్బు లేదని త్రవ్విన గోతులు త్రవ్వినట్లుగానే వుంటున్నాయి. ఆంధ్రప్రదేశ్ ఐక్యత కాపాడటానికి నడుం కట్టామని మాటలు చెబితే ఆంధ్రజాతి సహించదని మనవిచేస్తున్నాను. స్నేహంగా, సద్భావంగా విడిపోదాము. రేపు ఇక్కడ మధ్యంతర ఎన్నికలు పెట్టినా తెలంగాణాకు సంబంధించినంతవరకు రాబోయే ఫలితం ఎలా వుంటుందో అద్దం మాదిరి కళ్ళ ఎదుట కన్పిస్తోంది. అయినా దీనిని మభ్యపెట్టి వృక్షపక్షిలా ఇసుకలో తలపెట్టి ప్రపంచం అంతా బాగా వుందనుకొంటే దానిలో అర్థం కన్పించటం లేదని మనవి చేస్తున్నాను. దాని గురించి జాగ్రత్తపడవలసిన అవసరం వుంది. ఆంధ్రులుకాని, తెలంగాణావారు కాని భవిష్యత్తులో ఈర్ష్యలు, ద్వేషాలు లేకుండా సద్భావంతో వ్యవహారం చేయాలంటే స్నేహపూర్వకంగా విడిపోవటం అత్యంత అవసరమని మనవి చేస్తున్నాను. ఇకపోతే, యీ రివైజ్ ఎస్టిమేట్సు గురించి చూచినట్లయితే, ఆదాయమేమో 1970-71 లో మొదట 265.96 కోట్లు అనుకున్నది 286.89 లకు పెరిగింది. 20 కోట్లు ఆదాయములో పెరిగితే ఖర్చులో 32 కోట్లు పెరిగింది. మొదట అనుకున్న ఖర్చు ఏమో 266 కోట్లు అయితే 298 కోట్లకు పెరిగింది. ఆదాయము 20 కోట్లు పెరిగితే ఖర్చు 32 కోట్లకు పెరిగింది. దానికి కారణము ఏమి చెబుతున్నారంటే The main increases are in respect of interest on debt and additional expenditure in respect of the schemes...... ఇందులో తమరు చూస్తే, సాధారణ వ్యాపారస్తుడు దివాళ తీసిన వ్యాపారముగా మన ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వము నడుస్తున్నదా లేదా అనేది వేరే ప్రత్యేకంగా చెప్పనక్కరలేదు. అప్పులు తెచ్చుకోవడము సహజము. సంసారములో తెచ్చుకుంటారు; సంస్థలు తెచ్చుకుంటాయి, ప్రభుత్వాలు తెచ్చుకుంటాయి. కాని అప్పు తెచ్చి, దానివల్ల ఆదాయము సంపాదించి, ఆ ఆదాయములో కొంత భాగము ఆ అప్పు తీర్చడానికి కేటాయించడము సాంప్రదాయము. అది సరైనటువంటి సౌష్టమైనటువంటి హెల్దీ ఆర్థిక విధానము అవుతుందితప్ప చేసిన అప్పుమ అసలు తీర్చకపోవడమేగాకుండా, దానికి అయిన వడ్డీ తీర్చడానికి, మళ్ళీ అప్పు చేసి ఆ అప్పులో కొంత భాగము వడ్డీ క్రింద జమ కడుతామని చెబుతున్నారు. ఇంతకంటే దివాళాకోరుతనము ప్రపంచములో ఏ సంస్థకైనా వుంటుందేమో ఆలోచన చేయండి. ఈ విధంగా ఎందుకు జరుగుతున్నది? ఒక ప్రక్క 71-72 లో మనకు 300 కోట్లువరకు ఆదాయము పెరిగింది. ఎంత పెరిగినా మనము చేసిన అప్పులకు వడ్డీ కట్టడానికి మన ఆదాయములో డబ్బు మిగులు లేనటువంటి దౌర్భాగ్యస్థితి వుంది. ఎంతకాలము యిది నడుస్తుంది? అప్పులు యిచ్చినవారి గతి ఏమిటి? విదేశాలలో మన పరపతి ఎట్లా వుందో మీకు తెలుసు. అందువల్ల యీ ఆర్థిక విధానమును చక్కపెట్టడానికి మీరు దుబారా ఖర్చులకుగాని, అవసరమైన వ్యవహారాల్లోకి గాని వెళ్ళకుండా సర్దుబాటు చేసుకో

వలసిన అవసరముంది. ఇక బ్యాక్‌వర్డ్ క్లాసెస్ గురించి ఒకమాట చెప్పాలి. బ్యాక్‌వర్డ్ క్లాసెస్ అంటే రాజకీయంగా, శాసనసభ భాషలోగాని, కానిస్టిట్యూషన్ ల్యాంగ్వేజ్‌లో గాని, హరిజనులు, గిరిజనులు, తదితర వెనుకబడినవర్గాలను కలిపి బ్యాక్‌వర్డ్ క్లాసెస్ అనే పదము ఉపయోగిస్తున్నారు. సెంట్రల్ గవర్నమెంటు ఉపయోగించినా, స్టేటు గవర్నమెంటు ఉపయోగించినా, అలాగే ఉపయోగిస్తు— మీరు చెప్పినటువంటి రిజర్వేషన్‌కు సంబంధించి— ఇకపోతే స్కాలర్‌షిప్స్ గురించి ఎలాట్‌మెంటు ఎందుకు యివ్వలేదు? పొరపాటున మరచిపోయామంటారా? లేకపోతే కావాలని మరిచి పోయామంటారా? లేకపోతే పరిపూర్ణ కటాక్షము మాలో వుంది, యీ ప్రత్యేక కేటాయింపు ఎందుకు అంటారా? ఏది మీ ఉద్దేశమో దయచేసి సెలవివ్వాలని మనవి చేస్తున్నాను. ఇందులో బ్యాక్‌వర్డ్ క్లాసెస్‌కు సంబంధించి ఒక మాట చెప్పి వున్నారు. బ్యాక్‌వర్డ్ క్లాసెస్, హరిజనులు, గిరిజనులు ఇండ్ల నిర్మాణము గురించి ఒక కార్పోరేషన్ ఏర్పాటు చేయడానికి ప్రభుత్వము నిర్ణయించిందని చెప్పారు. చాలా సంతోషమైన మాట. కాని యీ సందర్భములో ఒకటి మనవి చేస్తాను. ఈ 71—72 సంవత్సరములో ఇండ్ల నిర్మాణము గురించి చేసినటువంటి ఎలాట్‌మెంటు మొత్తము యిందులో స్పష్టముగా మాత్రము కనబడడము లేదు. మాట మాత్రంగా చెబుతున్నారు; ఇండ్లు కట్టుకోడానికి ఒక కార్పొరేషన్ ఏర్పాటు చేస్తున్నామని. ఒకవేళ డైరక్టుగా ప్రతి ఫ్యామిలీకి సొమ్ము యిస్తే, ప్రభుత్వం వినియోగించిన డబ్బు నూటికి నూరు పాళ్లు— ప్రతి గుడిసెకు, తల దాచుకోడానికి నీడలేనటువంటి ప్రతి అభాగ్యుడికి కూడా నూటికి నూరు పాళ్లు పైసలు గృహ నిర్మాణానికి వినియోగించుకోడానికి వీలు అవుతుందా? లేకపోతే కార్పొరేషన్ ఏర్పాటు చేసినందువల్ల యీ కార్పొరేషన్ అడ్మినిస్ట్రేషన్ క్రింద, అదర్ స్టాఫ్ క్రింద ఎంత పర్సెంటేజి ఖర్చు అవుతుంది? ఇండ్లు కట్టుకోడానికి ఎంత పర్సెంటేజి మిగులుతుంది అనేది దయచేసి లెక్క చెప్పాలని మనవి చేస్తున్నాను. ఈ కార్పొరేషన్ ఏర్పాటువల్ల ప్రభుత్వము వినియోగించుకున్న సొమ్ము ఎంత? 71—72 కు? అందులో యీ కార్పొరేషన్ అడ్మినిస్ట్రేషన్ కాస్ట్, ఎస్టాబ్లిష్‌మెంటు క్రింద ఎంత డబ్బు పోతుంది? ఇండ్లు కట్టుకోడానికి ఎంత మిగులుతుందో చెప్పాలి. రెండవ విషయము, షెడ్యూల్డ్ క్యాస్ట్స్, షెడ్యూల్డ్ ట్రైబ్స్ ఇండ్లు కట్టుకోడానికి కార్పొరేషన్ ఏర్పాటు చేయడానికి సంకల్పించిన ప్రభుత్వము అదర్ బ్యాక్‌వర్డ్ క్లాసెస్ గురించి, అది అనవసరము అనుకుందా? ప్రభుత్వము దృష్టిలో వారందరికి యిండ్లు ఉన్నాయనా? వారికి ఏమి పర్వాలేదు, వారికి గృహవసతి పూర్తిగా వున్నదని అనుకుంటున్నారా? లేకపోతే పల్లెటూళ్ళలో, బజార్లలో, చెట్ల క్రింద, గుడిసెల క్రింద కాపురాలు చేస్తున్న కుటుంబాలు మీ దృష్టిలో పడలేదా? ఎందుకు వారి గృహవసతి ఏర్పాట్లగురించి ఆలోచన యీ ప్రభుత్వానికి తట్టలేదో కూడా దయచేసి వారు సెలవివ్వవలసివుంటుందని మనవి చేస్తున్నాను. అధ్యక్షా, ఇకపోతే, ఫిషర్‌మెన్ వ్యవహారము ఉన్నది. వీరు ఇతర బ్యాక్‌వర్డ్ క్లాసస్‌లో ఒక భాగము అయినప్పటికీ, ఈ ఫిషర్‌మెన్‌ను, నాకు తెలిసిన భోగట్టా ప్రకారం, ఈ షెడ్యూల్ క్లాసస్, షెడ్యూల్ ట్రైబ్సు లిస్టులో కలపడానికి మన ప్రభుత్వము కేంద్ర ప్రభుత్వమునకు సిఫార్సు

చేసిందని, ఆ విధంగా తీర్మానించిందని నేను వింటున్నాను. అది ఎంతవరకు నిజమో తెలియదు. ఆ విధంగా చేస్తే, మరి ఆ తీర్మానము ఏమైంది ? కేంద్ర ప్రభుత్వము దానిని ఆమోదించిందా ? షెడ్యూల్ లిస్టులో కేంద్ర ప్రభుత్వములో కొత్తగా చేర్చ బడుతాయా లేకపోతె, ఉన్నవి ఏవైనా తొలగించబడుతాయా ? దయచేసి ఈ సమా చారము కూడా ఈ శాసనసభకు అందజేయవలసిందిగా మనవిచేస్తున్నాను. కేంద్ర ప్రభుత్వములో సాంఘిక న్యాయము సాధిస్తామని అంటున్నారు. సాంఘిక న్యాయము సాధించడానికి ఈ మిడ్‌టరం పోల్‌వల్ల మాకు అధికారము కావాలని పదేపదే ప్రకటిం చడం జరిగింది. కాని కేంద్ర ప్రభుత్వంలో ఇతర వెనుకబడిన వారి జాబితా 1957 నుంచి రద్దు చేయబడినటువంటి సంగతి తమందరికి తెలిసినదే. వాళ్లకు ఇస్తున్నటువంటి 12 లక్షల రూపాయలు, ఆంధ్రప్రదేశ్‌కు సంబంధించినంతవరకు, ఇతర వెనుకబడిన తరగతుల పేద విద్యార్థులకు గాను కేంద్ర ప్రభుత్వము ఇస్తున్న గ్రాంటు 12 లక్షల రూపాయలు. 62 సంవత్సరము నుంచి ఎకనామిక్ బ్యాక్‌వర్డ్ క్లాస్‌కే పంచాలి గాని ఇతర బ్యాక్‌వర్డ్ క్లాసెస్ జాబితా ప్రకారం పంచకూడదు అనేటటువంటి ఒక డైరెక్షన్ ఢిల్లీ గవర్నమెంటు నుంచి వచ్చిన సంగతి తమకు తెలిసినటువంటి విషయమే. ఈనాడు వెనుకబడిన తరగతులలో ఉన్నటువంటి పేద విద్యార్థులు అగ్రజాతులతో మెరిట్ మీద పోటీచేయడం అనేది అసాధ్యం అది సాధ్యంకాని పని. ఏదో పూర్వ జన్మ సంస్కారంవలన నూటికి కోటికి ఒకరు మేధావి కావచ్చు గాని పేద వెనుకబడిన తరగతుల కుటుంబములో పుట్టినవారు నూటికి 99 మంది మెరిట్‌మీద అగ్రజాతి పేద వర్ణస్థులతో పోటీచేయడం అనేది అసాధ్యం అందువల్ల అటువంటివారికి జరిగిన ఈ సాంఘిక దురన్యాయం ఏ విధంగా సవరించుకలనుకొన్నది, ఈ ప్రభుత్వము గాని, కేంద్ర ప్రభుత్వము గాని, దానికి దయచేసి తమకు సమాధానము ఇప్పించాలని కోరుతున్నాను. ఈ సాంఘిక న్యాయము అనేది ఏది, ఎవరు ఎక్కడ వుసితే, ఆ గుడిసెలలోనే, ఆ మురుగులోనే, ఆ కొంపల లోనే ఉండవలసినదేనా లేకపోతే వారికేమైనా భవిష్యత్తు ఉన్నదా లేదా అనేది స్పష్ట పరచవలసిన అవసరం ఉన్నదని మనవి చేస్తున్నాను.

ఇకపోతే ఇర్రిగేషన్‌కు సంబంధించి, ఇందులో తర్డ్ ఫైవ్ ఇయర్ ప్లానులో In the Budget for 1970-71, Rs. 77.39 crores was provided for State Plan. An amount of Rs. 4 crores in respect of Rayalaseema Develov-ment schemes has been included in the Plan as recommended by Rayalaseema Development Board. అని అన్నారు. The Plan outlay of Rs. 105.59 crores included a provision of Rs. 10.62 crores for N. S. Project, Rs. 6 crores for Pochampad Project and Rs. 4.2 crores for Srisailam Project. కాని, దీనినిబట్టి, వంశధార ప్లానులో చేర్చబడలేదు అని మేము భావించవచ్చునా లేదా. వంశధారను నాల్గవ ప్లానులో చేర్చమని ఎప్పుడైనా ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వము సిఫార్సు చేసిందా, చేరిస్తే వారు చేర్చలేదా? లేకపోతే చేర్చబడినా కేటాయింపులేదా? ఈ సంగతి ఇందులో స్పష్టంగా చెప్పబడలేదు. బడ్జెటు అలాట్‌మెంటులో మాత్రము

కోటిరూపాయలుమాత్రము కన్పడుతుంది. ఇది ప్లానులో లేకుండానే స్టేట్ యొక్క రిసోర్సెస్‌నుంచి ఖర్చుపెట్టవలెనని ఉద్దేశించి ఉండవలెను అనేది అర్థం అవుతున్నది. ఈ ఎక్స్‌ప్లనేటరీ డిమాండ్సు బడ్జెట్ ఎస్టిమేట్సు చూస్తే, కాని ఇప్పటికి, 50 లక్షలు, మార్చి 31 లోగా ఖర్చుపెడతామని ఫౌండేషన్ వేసేటప్పుడు ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రకటించారు. దాని ప్రకారంగా ఇప్పటికి ఎంత ఖర్చు అయింది. ఇక్కడ చూపిస్తున్న కోటిరూపాయలలో మార్చి 31, 1971 లోగా ఖర్చుపెడతామని హామి ఇచ్చినా 50 లక్షలుకూడా కలిసి ఉన్నదా లేదా? అది కలిపి కోటి రూపాయలు అంటున్నారా లేకపోతే అదనంగా 70–71 కి మరొక కోటి రూపాయలు ఖర్చుపెడతామని అంటున్నారా అనేది స్పష్టపరచవలసిన అవసరం ఉన్నది. కాని నాకు అర్థం అయినంత వరకు స్పీచ్‌లో ఎక్కడా కూడ వంశధార ప్రసంగములేదు. ఎందుకంటే ఇదేదో మామూలుకాబట్టి, దీనికెందుకు ఈ బెడద అని దీన్నిగురించి ప్రసంగమేలేదు. కాని డిమాండ్సులో కోటి రూపాయలు అని ఉన్నది. ఈ కోటి రూపాయలు ఈ సంవత్సరము ఖర్చుపెడతామని, 50 లక్షలు వచ్చే సంవత్సరము అనే ఉద్దేశములో వ్రాయబడిన సంఖ్యగా నేను భావిస్తున్నాను, అయితే ఇది ఎన్ని ఫైవ్ ఇయర్ ప్లాన్స్ ఈ విధంగా నడిపిస్తే పూర్తి అవుతుందో దయచేసి మాకు ఒక లెక్క చెప్పాలి. టార్గెట్ డేట్ చెప్పాలి—సంవత్సరానికి 50 లక్షల రూపాయలు ఖర్చు పెడితే–అనేది మా కొక అంచనా దయచేసి సెలవివ్వవలెనని కోరుతున్నాను. ఏదైనా పనిచేస్తే హృదయ పూర్వకంగా చేయాలి గాని ఏదో చేస్తున్నాము అని ప్రజలకు చూపించడానికి పనులు చేసే ఈ కార్య క్రమాలవల్ల ప్రభుత్వము మాత్రము తన ఉద్దేశాన్ని సాధించుకోలేదని మాత్రము నేను మనవిచేస్తున్నాను.

తరువాత, ఈ డెవలప్‌మెంటుకు సంబంధించి కొన్ని స్కీమ్సు చెప్పారు. In the field of Rural Development, three important schemes with far-reaching significance have been put into operation in the course of the year. The small farmers development agency scheme intended to secure the rapid economic progress of the small and viable farmers have been implented in Srikakulam, Cuddapah and Nalgonda districts. శ్రీకాకుళం—చీపురుపల్లి తాలూకాలో అది ఇంప్లిమెంటుచేశారని చెప్పారు. అక్కడ నేను ఇటీవల పర్యటన చేసినప్పుడు, స్మాల్ ఫార్మర్స్ స్కీమువల్ల మీకు ఏమి వచ్చిందని అడిగితే అది మాకేమీ తెలియదని నేను తిరిగిన 20, 25 గ్రామాలలో ప్రజలు స్పష్టంగా చెప్పడం జరిగింది. కనుక ఆ స్కీము పేరుతో అక్కడవున్న పొలిటికల్ ఏజెంట్సుకు ఆ డబ్బు అందుతున్నదా లేకపోతే నిజంగా ఫార్మర్స్‌కు అందుతున్నదా అనేది దయచేసి ఆ లెక్కలు ఇవ్వాలి. శ్రీకాకుళంలో గాని, కడపలోగాని, నల్గొండలోగాని, ఏ తాలూకాలో ఈ స్కీము ఎప్పటినుంచి ప్రారంభమైంది? ఎంత డబ్బుఇప్పటికి వినియోగము అయింది. దీనివల్ల ఎంతమంది రైతులు ఏయేగ్రామాలలో బాగుపడినారు. ఎంత బాగుపడినారు. ఇదివరకు వారికి ఉన్న ఆదాయము 200 ఉంటే ఇదిగో ఇప్పుడు 300 తెచ్చుకొన్నారు అని చెప్పడానికి ఏమైనా అవకాశముఉంటే దయచేసి

సెలవు ఇవ్వండి. లేదు, ప్రజలసొమ్ము ప్రజలగురించి వినియోగము చేస్తున్నాము. మరి ఏజెంట్లు బ్రతకడం ఎట్లా అంటారా, పోనీ అలాగు చెప్పినా చెప్పండి. అందు వలన ఈ స్కీము, స్మాల్ ఫార్మర్స్ గురించి దయచేసి ఆ లెక్కలు ఇవ్వవలసిన అవసరం ఉన్నదని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీకాకుళంలో ఉన్నటువంటి నిరుద్యోగము నివారణకు గాను దానిని ఈ బ్యాక్‌వర్డ్ డిస్ట్రిక్ట్స్ లిస్టులో చేర్చండని అక్కడ జిల్లా పరిషత్తులోను. ఇక్కడ శాసన సభలోను మొత్తుకొని ఘోషపెడితే. మీకు స్మాల్ ఫార్మర్స్ స్కీము ఉన్నది. మీకు డెవలప్‌మెంటు అక్కరలేదు అని తిరస్కరించినటువంటి ఘట్టము తమకు తెలిసినటు వంటిదే. అందువల్ల. ఇప్పుడేమో ఈ స్మాల్ ఫార్మర్స్ స్కీము పెట్టాము, బ్రహ్మాండ మైన అభివృద్ధి సాధిస్తాము అని చెప్పారు ఆర్థిక మంత్రిగారు. కాబట్టి ఆ అభివృద్ధి వివరాలు ఏమిటో దయచేసి సెలవివ్వవలసిందిగా నేను కోరుతున్నాను. అధ్యక్షా, ఇప్పుడు దేశంలో హరిజనులకు గాను ల్యాండ్ అక్విజిషన్ కొరకు ఒకటిన్నర కోట్లు ఈ ఏడాదికి కేటాయిస్తామని అన్నారు. ఇందులో ప్రత్యేకంగా శ్రద్ధ తీసుకొంటున్నా మని చెప్పారు. కాని, ఇప్పుడు కరెంటు బడ్జెటులో, 70-71 లో, 60 లక్షలు కేటా యింపు ఉన్నది; ఈ 60 లక్షలతో ఎన్ని ఎకరాలు అక్వయిర్ చేసి ఎంతమంది హరి జనులకు బట్వాడా చేయడం అయిందో, దానికి ఎంత ఖర్చు అయిందో దయచేసి ఆర్థిక మంత్రిగారు వారి సమాధానములో సెలవు ఇప్పించవలసిందిగా కోరుతున్నాను. ఇప్పుడు కొత్తగా ఒకటిన్నర కోట్లు అంటే ఇప్పుడు ఉన్న 60 లక్షల కంటె మరొక 60 లక్షలు అదనంగా కేటాయించామని చెప్తున్నారు. ఈ కేటాయింపు డబ్బు వినియోగము జిల్లావారిగా ఆ యా జిల్లాలలో ఉన్నటువంటి హరిజనులయొక్క జనా భాను దృష్టిలో పెట్టుకొని దామాషాగా ప్రతి జిల్లాకు అందేటట్లుగా చేయవలసిందిగా నేను ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. అందులో, తమకు అభిమాన పాత్రులైనవారికి ఎక్కువ అందడం, అభిమానం లేనివారికి అందకపోవడం అనేవి ఇప్పుడు ఆచారముగా ఉంటున్నది. అలాగు కాకుండా ప్రతి జిల్లాలో హరిజనుల జనాభాను దృష్టిలో పెట్టు కొని దామాషాగా ప్రతి జిల్లాలో ఉన్న హరిజనులందరికి న్యాయం జరిగేటట్లుగా వినియోగించి ఏర్పాటు చేయవలసిందిగా తమ ద్వారా నేను కోరుతున్నాను.

మన దేశములో ఉన్నటువంటి ఈ అనెంప్లాయ్‌మెంట్ సమస్య చూస్తే, మన నేషనల్ శాంపుల్ సర్వే 16 వ రిపోర్టు, 1960-61 సంవత్సరపు రిపోర్టు చూస్తే, మన దేశములో పావర్టీ 40 రూపాయలకు తక్కువ ఆదాయము ఉన్నవాళ్లను పేదవాళ్లుగా గమనించి, అప్పుడు, 60-61 సంవత్సరంలో 52 పర్సెంటు పేదవాళ్లు ఉన్నారని ఒక లెక్క తేల్చి ఉన్నారు. అది గవర్నమెంటు ఆఫ్ ఇండియా ప్రకటించిన రిపోర్టు. 1967-68లో ప్రకటించిన 22 వ రిపోర్టులో చూస్తే 70% కు పెరిగింది. అంటే గత 7 సంవత్సరాలలో పేదవారి సంఖ్య 52 నుంచి 70% కు పెరిగిందనేది ఇండియా గవ ర్నమెంటు లెక్కలవల్ల కనబడుతోంది. దీనికి బాధ్యులు ఎవరు? ఎందువల్ల యీ విధంగా పేదరికం అభివృద్ధిచెందవలసివచ్చింది? సోషలిజం సాధిస్తామన్న ఆశయం

చూస్తే యిప్పటికి మూడు పంచవర్ష ప్రణాళికలు పూర్తిఅయినవి. నాల్గవ పంచవర్ష ప్రణాళిక ప్రతిసంవత్సరం వ్రాయడం మొదలుపెట్టి 4 సంవత్సరాలైనది. ఇంకా పూర్తికాలేదు. మొదటి 3 ప్రణాళికలలో 22 వేల కోట్ల పైగా ఖర్చు అయినది. కాని 1961–68 సం.ల మధ్య పేదరికం 52 నుంచి 70% పెరిగింది. ఇది సోషలిజం సాధించిన ఘనకార్యంగా భావించవచ్చునా? లేక యితర కారణాలు ఉన్నాయా? ఇవాళ పత్రికలలో చూస్తే హెల్తు మినిస్టరు యీ నెలాఖరులోగా 250 మంది డాక్టర్సును అప్పాయింట్ చేస్తామన్నారు. అప్పటికి ముహూర్తం పెట్టారా? ఈ అప్పాయింట్ మెంట్సు యింతవరకు చేయకుండ ఉంచారు. షుమారు 1 వెయ్యి దరఖాస్తులు డి. యం. ఎస్. ఆఫీస్‌లో క్వాలిఫైడ్ డాక్టర్స్ ఉద్యోగాల కొరకు పెట్టిన దరఖాస్తులు వెయ్యికి పైగా ఉన్నవి. ఇంతవరకు ఎందుకు వేయలేదు? ఇప్పుడు నెలాఖరులోగా వేస్తామని చెప్పేపరిస్థితి ఎందుకు వచ్చింది? ఎంతమందిని వేస్తారు? ఇంజనీర్సుతోబాటు డాక్టర్సుకు కూడా వచ్చిన నిరుద్యోగ సమస్యగురించి యీ బడ్జెటులో ఎలాంటి ఆలోచన, స్కీము, చూపించలేదని మనవిచేస్తున్నాను. అందువల్ల నేను మనవి చేసేది. వోట్ ఆన్ అక్కౌంట్ ప్రవేశపెట్టుతూ ఏవో చేశాము అని అనుకుంటేకాదు—ఈ శాసనసభలో ఆర్థిక మంత్రిగాని, ముఖ్యమంత్రిగాని—యీ శాసనసభలో గౌ. సభ్యులు ఏమి చెబుతారో, ఏదైనా సమాధానం చెప్పాలి అనే ఆలోచన వారికి ఉన్నట్లుగా భావించడానికి ధైర్యం చాలడంలేదు. శాసనసభలో గౌ. సభ్యులు ఏమి చెబుతారు? సమాధానాలూ, చెప్పాల్సి యున్నదా, లేదా? అనేది మంత్రిమండలికి పోయి చాలా రోజులు అయినది, ఇప్పుడు అధ్యక్ష స్థానంలో కూర్చున్న తమరుకూడా యిది యిక్కడ గౌ. సభ్యులుగా తమరు చెప్పియున్నారు. అందులో భిన్నాభిప్రాయం ఉంటుందని అనుకోను. ఇటువంటి ఉదాసీనత జరుగుతున్నా, కనీసం యీ బడ్జెటు సమాధానంలో అయినా యీ శాసనసభను ఎప్పుడు రద్దుచేయదలచుకున్నారో తమరు హెచ్చరించాలని కోరుతూ సెలవుతీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ బి. పాపిరెడ్డి (అల్లూరు) :—అధ్యక్షా, రు. 306 ల కోట్ల బడ్జెటును కోట్ల విజయభాస్కరరెడ్డిగారు ప్రవేశపెట్టారు. ఈ బడ్జెటుచూస్తే సోషలిస్టు ధ్యేయాలలో ఎంతవరకు విజయం చేకూరిందో చెప్పడంకష్టం. సోషలిజం అంటే ప్రత్యేకంగా అర్థం అయ్యేది అప్‌లిప్ట్ ఆఫ్ ది వీకర్ సెక్షన్స్ ఆఫ్ ది సొసైటి—అంటున్నారు—అంటే కార్మికులు. కర్షకులు అని అంటున్నారు. నోరులేని కర్షకుల సంగతి చెప్పదలచుకొన్నాను. ఒకప్పుడు కీ. శే. లాల్‌బహదూర్‌శాస్త్రిగారు జైజవాన్, జైకిసాన్ స్లోగన్ అనుసరించికూడ కిసాన్—అంటే రైతుదేశాన్ని పోషిస్తూ, 'జవాన్' దేశాన్ని రక్షిస్తూ ఉండాలన్నారు. పోషించేరైతు—బీదరైతులు—5 ఎకరాలలోపు రైతాంగానికి యు. పి. లో, బీహార్‌లో శిస్తురద్దుచేశారు. నేను మనవి చేసేది యిక్కడ రైతుకుచేసే ప్రభుత్వ సహాయం చాలా తక్కువగా ఉన్నది. పేపర్సులో చూపినంత రైతుకు అందడంలేదు. రైతు కోరేది — 'బిచ్చం పెట్టకపోతే కుక్కనైనా కట్టేయండి' అనే విధంగా— శిస్తు మాఫీ చేస్తే కొన్ని బాధలు తగ్గుతా

యని, కర్ణం. వెట్టి, పెట్టే బాధలు తగ్గుతాయని కోరుతున్నారు కాబట్టి ప్రభుత్వం అలా చేయాలని మనవి చేస్తున్నాను.

నెల్లూరు జిల్లావారు అడిగేది సోమశిల ప్రాజెక్టు కావాలని అడుగుతున్నారు— 40, 50 సంవత్సరాలనుంచి కూడ దానికి ఆందోళన ఉన్నది. ముఖ్య మంత్రిగారు నెల్లూరు వచ్చినప్పుడు రైతాంగం వచ్చి చెప్పారు— బెటర్‌మెంట్ లేవీ అడ్వాన్సుగా ఎకరానికి రెండు మూడు వందలు యిస్తామని రైతులు చెప్పారు. దానికి ఈ సంవత్సరం బడ్జెటులో ప్రొవిజన్ ఉంటుందని అనుకొన్నాము, కాని లేకపోవడం శోచనీయమైన విషయం.

దగదర్తి ముంగమూరు కాలవ ఉన్నది. దానికి 15 లక్షలు ఎస్టిమేటు చేశారు. అయిదు సంవత్సరాలనాడు ఎస్టిమేటు చేశారు. కీ. శే. ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డిగారు ఉన్నప్పుడు శాంక్షన్ చేశారు. అడ్వాన్సులు కట్టితే టేకప్ చేస్తామన్నారు. రైతాంగం నాలుగు దఫాలుగా కట్టితే టేకప్ చేస్తామన్నారు. ఆ లెక్క ప్రకారం రైతులు 10 లక్షలు కట్టాలి కాబట్టి అడ్వాన్సు నాల్గవవంతు 2 లక్షల 50 వేలు కట్టించుకొన్నారు. ఇప్పుడు అ ఎస్టిమేట్సు రివైజు చేస్తే 34 లక్షలు అయినది. కనుక అది తీసుకొనుటకు వీలు లేదని ప్రభుత్వం చెబుతున్నారు. మొదట అది టేకప్ చేస్తామని ప్రభుత్వం చెప్పారు మొత్తం 15 లక్షలు అడిగినా రైతులు యిచ్చేవారు. అప్పుడు రైతులనుంచి 2½ లక్షలు వసూలు చేసి రెండు సంవత్సరాలనుంచి ప్రభుత్వం ఏమీ చేయకపోయింది. అది ఎప్పుడు వచ్చేది నమ్మకంలేదు. ఇటువంటివి ప్రభుత్వం చేసినందువల్ల ఉత్తరోత్తర స్కీమ్సు పెట్టినా రైతాంగం ముందుకు రాదనే భయం ఉన్నది. వసూలు చేసిన 2½ లక్షలు తిరిగి వారికి యిచ్చివేయమా, లేక వడ్డీ కట్టి యివ్వడమా, లేక ఆ పని టేకప్ చేయడమా ఆలోచించాలి. లేక రివైజు ఎస్టిమేట్సు 34 లక్షలలో కొంత పంచుకోవాలన్నా రైతులను అడిగితే యిచ్చుకొనుటకు సిద్ధముగా ఉన్నారు. తప్పక ఆ స్కీము టేకప్ చేయాలని చెబుతూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—అధ్యక్షా, ఈ శాసనసభకు యిదే ఆఖరు బడ్జెటు అవుతుందేమో — లేక అవాంతరాలు వస్తే తప్పితే యిదే ఆఖరి బడ్జెటు అయ్యేట్లున్నది. ఈ సందర్భంలో శ్రీమతి ఇందిరాగాంధి దేశంలో నూతన ఆలోచన కలుగజేసినందుకు అభినందిస్తున్నాను. ఆమె గెలవడానికి కారణాలు అనేకం ఉన్నవి. 30, 40, సంవత్సరాలనుంచి సోషలిస్టు పార్టీగాని, కమ్యూనిస్టు పార్టీగాని సోషలిస్టు మనోభావాలు కలవారుగాని చేసిన సోషలిజం ప్రచారం బాగా ఉపయోగపడింది. దానికి ఎవరైనా వస్తారా అని ప్రజలు ఎదురు చూశారు. గ్రాండ్ ఎలయన్స్ ఏర్పడ్డ తర్వాత ఇందిరాగాంధి వచ్చింది — సోషలిస్టుతో, కమ్యూనిస్టుతో కలిసింది. ప్రాథమిక హక్కులు తీసేస్తే సోషలిజం వస్తుంది అంటే— కమ్యూనిస్టులు సోషలిస్టులు చేయలేని పనులు ఆమె చేస్తుందని వోటు చేశామని అంటున్నారు. గ్రాండ్ అలైయన్సు చేస్తున్న ప్రచారం ఉధృతలూగించినా, పెద్దలు వచ్చి అటు వోటు చేయవద్దని అన్నప్పటికీ యిదివరకు ముందుకురాని సామాన్య జనం అంతావచ్చి సోషలిజంకు,

ఇందిరాగాంధీకి, ఆవుకు దూడకు వోటు చేస్తున్నామని చెప్పడం అభినందించ తగినది. ఎప్పుడైతే జనసంఘం తీవ్రమైన ప్రచారం చేసిందో, ఇక ముస్లిములందరు తమ కొంప మునిగిపోతుందని భయపడి, ఇక తనను రక్షించుకోకపోతే వీల్లేదని భావించి. కాంగ్రెస్ పార్టీకి వోటు చేశారు. ఆడమనిషి ప్రధానమంత్రిగా ఉండకూడదని వీళ్లంతా ప్రచారం చేస్తున్నారు; ఆడమనిషి ఎందుకు ప్రధానమంత్రిగా ఉండకూడదు — అని భావించి మహిళ లందరు ఇందిరాగాంధికి వోటు చేశారు. మైనార్టీస్ కమ్యూనిటీ, బాక్‌వర్డు కమ్యూనిటీస్‌ను రక్షిస్తామని చెప్పటంచేత ఆమె వారి వోట్లను సంపాదించటానికి సాధ్యం అయింది. ప్రజలకు ఉత్సాహం ఆనందం వచ్చింది. ఇపుడు ఆమె ఏమీ చేయక పోతే వారి ఉత్సాహం ఆనందం ఎదురుతిరుగుతుంది; అని ఇందిరాగాంధికి చెబుతున్నాను. మీరు చెప్పిన వాగ్దానాలు అమలు జరపకపోతే వాగ్దానభంగం అవుతుంది. ఇపుడు ఇందిరాగాంధి అంత ఇమేజ్ క్రియేట్ చేసుకొన్నంతవారు ఒక్క భారతదేశంలోనే కాదు; ప్రపంచంలో ఇంకెవరు లేరు. అందుకు వారిని అభినందిస్తున్నాను. వారు తమ లీడర్‌షిప్‌ను మెయిన్‌టెయిన్ చేసుకోకపోతే. చేసిన వాగ్దానాలు అమలుజరపకపోతే ప్రజల ఆశ అంతా నిరాశ అవుతుంది. దాని పరిణామాలు విషపరిణామాలు వస్తాయి. ఇపుడు వారి వెంట ఉన్న కాంగ్రెస్‌వారు వారికి లైబిలిటీగాని, ఒక్కరుకూడ ఎసెట్ కాదు. ఈ మెంబర్స్‌లో ఆమెను భ్రమింగేవారు ఉన్నారు. అతివాద శక్తులన్నీ కేంద్రీకృతమై యీ జనాన్ని ఉద్యమంలోనికి తీసుకురాకపోతే ప్రజలలో వచ్చే నిరాశ మరొక రూపంలో గాలిలో కొట్టుకుపోతుంది. అందువల్ల అతివాదశక్తులు ఏకీకరణ మయి ముందుకుపోవాలని కోరుతున్నాను. మళ్ళీ మనకు ఎన్నికలు వస్తాయంటున్నారు. వస్తే ఎన్నికలకు మనం పోకతప్పదు. లేకపోతే ఇంకో సంవత్సరం ఉండక తప్పదు. 19 సం.ల డెమాక్రసీ, 22 సం.ల స్వాతంత్ర్యం ఈ రెండింటియొక్క ప్రభావం ఈ నాడు చూసినట్లయితే నిరాశలో ఉన్న జనానికి ఇందిరాగాంధియొక్క మాట ఆశగా కనబడింది. మన పరిపాలనా విధానంగాని, ఆర్థిక విధానంగాని వారికి తెలియదు. ఇవాళ ధరలు పెరుగుతున్నవి. లంచగొండితనం విస్తారంగా పెరిగిపోయింది. అధికార దురహంకారం పెరిగిపోయింది. అధికారంలో ఉన్నటువంటివారి, డెమోక్రసీ అమలు జరుపుతున్నవారి వికృతరూపం చెప్పతరం కాకుండాఉంది. ఏ ఉద్యమం చూసినా విచ్ఛిన్నం అయ్యే పరిస్థితిఉంది. మనకు తగిన ఉద్యమం రాకపోతే ప్రమాదం వస్తుందని చెబుతున్నాను. ఇందిరాగాంధి తమ కాంగ్రెస్‌వారిని రిడెడికేట్ రమ్మని చెప్పినట్లు— అతివాదశక్తులన్నీ పునరాలోచనచేసి రిడెడికేట్ అయి ప్రజలముందు సేవ చేయటానికి పోకపోతే మనమంతా ఊడ్చుకుపోతాము. ఈ బడ్జెట్ పుస్తకాన్ని ఒక సెక్రెటరీవచ్చి ఒక విధంగా మారుస్తారు. ఇంకో సెక్రటరీ వచ్చి ఇంకో విధంగా మారుస్తారు. డబ్బు ఉంది అంటారు, డబ్బు లేదు అంటారు. ఆంధ్రప్రదేశ్ యొక్క ఆర్థికస్థాయి, ద్రవ్యస్థితి ఎట్లా ఉన్నదో ఎవరైనా చెప్పగలరా? పుస్తకం చూసుకోండి అంటారు. 880 కోట్లు మనం వోట్లు చేయకుండా మన తరఫున ఖర్చు అవుతుంది. ఈ అంకెలు జగ్లరీ, ఛీటింగ్‌గా ఉన్నవి. మనకు ఇచ్చిన మెమోరాండంలో క్లారిటీలేదు. ఓపిక ఉన్నవాడు యీ బడ్జెట్ పుస్తకం చూడదలచుకొంటే— కొంచెం చూడగానే తలకాయనొప్పి వచ్చి అవతలపారేస్తున్నాడు. ఓపిక లేనివాడు

సరాసరి దానిని చిత్తుకాగితాలక్రింద అమ్ముతున్నాడు. సెంట్రల్ గవర్నమెంట్ మనకు ఎకనమిక్ బడ్జెట్ ఇవ్వమంటే ఇంతవరాకు ఇవ్వలేదు. ఎకనమిక్ బడ్జెట్ ఇవ్వకుండా ఫిగర్స్ బడ్జెట్ ఎకౌంట్స్ బడ్జెట్ ఇస్తే—అది బడ్జెట్ ఎట్లా అవుతుంది? మన ఫైనాన్సెస్ ఏమిటో చెప్పకుండా మభ్యపెట్టి సభ్యులను దొంగదారిలో వెడుతున్నారని చెప్పకతప్పదు; ఫైనాన్స్ డిపార్ట్‌మెంటులో ఉన్న మనుషులు చాలరని, ఎకౌంట్స్ డిపార్టుమెంటునుంచి మనుషులను పెట్టుకొన్నారు. ఫైనాన్స్ డిపార్టుమెంటు ఒక కోటరీ అయింది. ఇది మారకపోతే యీ ప్రభుత్వాన్ని ఫైనాన్స్ డిపార్టుమెంటు మింగుతుంది. ఎంత డబ్బు సెంట్రల్ గవర్నమెంటునుంచి వచ్చినదో, దానిని ఎంత రి ఇంబర్స్ చేశారో, ఎంత ఖర్చుచేశారో అడిగితే చెప్పేవారులేరు. నేను 19 సంవత్సరములనుంచి అసెంబ్లీలో ఉన్నాను. దానినిగురించి ఇక్కడ లెక్కలు చెప్పేవారులేరు. తెలంగాణా ఆంధ్ర సమస్య వచ్చింది. ఎవరి ఇష్టం వచ్చినట్లు వారు లెక్కలు చూపిస్తున్నారు. 8 సం.ల వరకు మెమోరాండంలో అన్ని లెక్కలు ఇచ్చారు. మరి, రెండు సంవత్సరాలు ఎత్తి పారేశారు. ఈ సంవత్సరం భార్గవా ఇవ్వమన్నారు కనుక ఇచ్చామంటున్నారు. దీనికి ఒక బేసిస్ ఉన్నదా? లేక, ఏది చెబితే అది ఒప్పుకోవాలా? సెంట్రల్ గవర్నమెంటు ఇచ్చిన డబ్బు ఎంత? ఎంత ఖర్చు చేశారు. రి ఎప్రోప్రియేషన్ ఇపుడు తీసుకువచ్చారు. రి ఎపెన్స్‌మెంటుకు ఇపుడు బిల్లు తీసుకువచ్చారు ఏమిటి? ఏ డబ్బు ఎటు మార్చుకొన్నారో 8 సంవత్సరాల కాలం బయట పడదు, ద్రవ్యవిధానం అట్లా ఉంది. అప్పులు ఎక్కడనుంచి తెస్తున్నామో తెలియదు. ప్రజలనుంచి పీడించి తెచ్చినడబ్బు ఏమి చేస్తున్నామో తెలియదు. ఆ డబ్బు అంతా విచ్చలవిడిగా ఖర్చుచేస్తున్నాము. ఆనందంకోసమని 65 వేల రూపాయలు సంగీత కచేరికి ఖర్చుచేశారు. ఎవరికోసం చేశారు? హైదరాబాదులో ఉన్నటువంటి పదిమందికోసం చేస్తారా? ఎవరెవరిని పిలిపించారు? ఎవరికిఎంత ఇచ్చారో తెలియదు. వారికి కావలసిన వారికి ఇచ్చారు. బాగాపాడినవారికి 100 రు.లు యిచ్చారు. ఏమీ పాడనివారికి 1000 రూపాయలు యిచ్చారు. బయటినుంచి వచ్చిన వారికి 10 వేలు ఇచ్చారు. ఈ లగ్జరీ ఖర్చులు ఎందుకు పెడుతున్నారు? టీపార్టీలకు. డిన్నర్ పార్టీలకు, స్టేటు హాస్పిటాలిటీకు ఎక్కడనుండి డబ్బుఇస్తున్నారు? ఆ ఖర్చు అంతా దుర్వినియోగం అవుతున్నది. మాట్లాడేటపుడు గాంధీగారి పేరుచెప్పకొంటారు. వారు నిరాడంబరంగా ఉండమంటే మనంని—తీసివేసి ఆడంబరంగా నడుపుతున్నాము. ఈ ప్రభుత్వాన్ని కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వమని చెప్పటానికి వీరికి అధికారం ఉన్నదా? ఈ ప్రభుత్వం నిజాయితీగల ప్రభుత్వమైతే—వారు ఖర్చులు ఎందుకు తగ్గించుకోవటంలేదు? బ్యాంకులు నేషనలైజ్ చేశాము. వారు ఇదివరకు పేదవారికి అప్పులు ఇచ్చారని అంటున్నారు, ఇపుడు కొత్త రూల్సు వచ్చాయి. మీ పొలాలను మాకు తాకట్టుపెడితే, రిజిష్టర్ చేస్తే, ఆ రిజిష్టర్డు డాక్యుమెంటు ఇస్తేగాని మీకు మేము అప్పులు ఇవ్వము—అని అంటున్నారు. తాకట్టు దస్తావేజు రిజిష్టర్ చేయాలంటే— వెయ్యి రూపాయలకు మూడున్నర చొప్పున కట్టాలి. వీరికి దొరికేది వెయ్యిరూపాయలు అయితే—వారికి అయ్యే ఖర్చులు పోను మిగిలింది చూసుకొంటే—

బ్యాంకులు ఇచ్చే వడ్డీకి, బయట దొరికే వడ్డీకి సమానం అవుతుంది. నేషనలైజ్ బ్యాంకులవల్ల అట్టడుగున ఉన్న జనానికి ప్రయోజనం రావాలి. గవర్నమెంట్ ఉద్యోగాలు వారికి కావలసిన మనుషులు రాలేదని కాళీగా ఉంచుతున్నారు. ఇవాళ యువకులు ఇందిరాగాంధివెంట ఉన్నందుకు అభినందిస్తున్నాను. కాని వారంతా నిరాశగా ఉన్నారు. వారియొక్క రియాక్షన్ ఎట్లా ఉంటుందో తెలియదు. మొదటి ప్రణాళికా కాలంలో ఒక కోటిమంది నిరుద్యోగులు ఉంటే, నాలుగవ ప్రణాళిక కాలంలో 7 కోట్లమంది నిరుద్యోగులు ఉన్నారని లెక్కలు చూపిస్తున్నారు. ఆ నిరుద్యోగ సమస్యాపరిష్కారానికి కావలసిన ప్రతిపాదనలు యీ బడ్జెట్‌లో ఏమి ఉన్నవి? ప్రాజెక్టులు కడుతున్నాము. నాగార్జునసాగర్ ప్రాజెక్టు ప్రారంభించింది 56 వ సం.లో. ఇపుడు మనం 71 లో ఉన్నాము. ఆ ప్రాజెక్టుకు ఇంకా ఖర్చుపెట్టాలి అంటున్నారు. అది ఇంకా ఎంతో కాలంలో పూర్తవుతుంది? మన డబ్బు ఎంతో వడ్డీల క్రిందనే పోతున్నది. మీరు 167 కోట్ల రు. లు వడ్డీల క్రింద అప్పులు క్రింద చెల్లిస్తున్నారు. రైతులను బాధపెట్టి వారిదగ్గరనుండి డబ్బు తీసుకువస్తున్నాము. సైక్లోన్ వచ్చినా రైతును డబ్బు ఇవ్వమంటున్నాము. వారు పంటలు పోయి దెబ్బతింటున్నారు. వెస్ట్ గోదావరి జిల్లాలో స్పెషల్ ప్రోగామ్ అని పెడితే అక్కడ డెవలప్ అయినది ఎంత అంటే—1961 వ సం.లో 16% ఇప్పుడు 16.6 పర్సెంట్ రైస్ అభివృద్ధి అయినదని అన్నారు. ఇదా యీ 12 సంవత్సరాలలో జరిగిన అభివృద్ధి అని అడుగుతున్నాను.

ఇది ఎందువల్ల జరుగుతున్నది? అమెరికా వారు ఫోర్డ్ ఫౌండేషన్ అని డబ్బంతా గుప్పించి పారేస్తున్నటువంటిది. అయితే ఈ మధ్యలో ఉన్నవాడు ఎంత డబ్బు సంపాదించాడు. అది ఆలోచించండి. ఎంత సంపద పెరిగిపోయింది? నరం మీద పుండు, మధ్యంతర సిరి మనిషిని చంపేస్తుందని తెలుగులో సామెత యున్నది. ఆ విధంగా పెరిగిపోయినారు. సామాన్య జాతీయవాదిగా ఎవరు ఉన్నాడో, సోషలిజం కావాలని ఏవరు కోరుతున్నారో వాడికి శోష వస్తున్నది. ధనవంతులకు యిజం పోతున్నది. సర్వనాశనం అయినటువంటి పరిస్థితి వస్తున్నది. ఇప్పుడు నూతనయుగం వచ్చినట్లుగా భావిస్తున్నాము. ఈ ఎలక్షన్స్ గురించి అనేకమంది చెప్పవచ్చును. నేను కూడ చెపుతాను. డబ్బు విచ్చలవిడిగా ప్రవహించినది. దానిలో అనుమానం లేదు అధికారులు అక్కడక్కడ ముద్రలు వేసినవి లేకపోలేదు, కులతత్వాన్ని, మత తత్వాన్ని రెచ్చగొట్టింది. లేకపోలేదు. ఇవన్నీ అడుగువాడికి పోయేదానికి బసులు అడుగువాడు స్వయంగా పోయి ఓటు వేశాడు అనేది మరచిపోవద్దు. కాన్షన్స్ కలిగినందుకు ఓటర్ వోటు చేశాడు. డెమొక్రసిలో 20 సంవత్సరాలకు ప్రజా చైతన్యం వచ్చింది. నూతన యుగం వచ్చినది. ఇదివరకు పెద్దలంతా చెపుతూ ఉండేవారు. అడల్ట్ ఫ్రాంచైజ్ పనికి రాదని. ఇవ్వాళ అడల్ట్ ఫ్రాంచైజ్ అలెర్టివ్‌గా యున్నది. ధనవంతులు అడ్డం వచ్చివప్పటికి తన్ని అవతల పారేసి క్రింది జనం అంతా యిందిరాగాంధికి ఓటు చెయ్యామంటే చేశారు. 18 సంవత్సరాలకు ఓటు హక్కు యిచ్చే ప్రయత్నం చేయాలని అమెరికా ఒప్పుకొన్నది. ఇంగ్లాండ్ ఒప్పుకొన్నది. ఇతరదేశాలు కొన్ని చేసివాయి. మనం కూడ 18 వ సంవత్సరానికి ఓటు హక్కు యిచ్చే ప్రయత్నం చేయాలి అని

మనవి చేస్తున్నాను. తెలుగు అధికార భాష అన్నాము. దేశానికి స్వరాజ్యం వచ్చినది అన్నాము, స్వరాజ్యం యొక్క పరిస్థితి ఆర్థికంగా యిలా యున్నది. రాజకీయంగా కొట్టుకు వచ్చాము. ఇందిరాగాంధి చేసిన పని ఒకటి. ఊరికి వెళ్ళి తిరిగి వచ్చేటప్పటి కల్లా రాళ్లగుట్టలు వేసిన యిళ్ల చీపురు పెట్టి తుడిచివేసినట్లుగా పార్టీలన్నీ తుడిచివేసి తానుకూర్చున్నది. దాని యొక్క పరిణామం ఏమిటి? ఈ క్లీనింగ్ యింతటితోనే ఉంటుందా? అడ్మినిస్ట్రేటివ్ క్లీనింగ్ ఉంటుందా? ఇన్ ఎబిలిటి క్లీనింగ్ ఉంటుందా? అది ఉండక పోయేటట్లయితే చివరికి నట్టింట్లో పడుకొని నిద్రపోవలసి వస్తుంది. అందువల్ల ఆలోచించవలసిందని మనవి చేస్తున్నాను. ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో వ్యవసాయాభి వృద్ధి ఉన్నది అనుకుంటున్నాము. పరిశ్రమలు వచ్చినాయి అంటున్నారు. ఇవాళ కొన్ని పరిశ్రమలు, Industries to be promoted in selectd districts అని 11 జిల్లాలలో పెట్టారు అంటున్నారు. ఈ స్పూన్ ఫీడింగ్‌తో ఎన్నాళ్లు యిండస్ట్రీస్ నడుస్తాయో నాకు తెలియడం లేదు. ఈ యిండస్ట్రీస్ స్పూన్ ఫీడింగ్ అంతా మధ్య దళారిలు మింగడం తప్పితే ప్రొడక్షన్ ఎక్కడా పెరగడం లేదు. ప్రొడక్షన్ పెరగ కుండా ప్రొడక్షన్ ప్రొడక్షన్ అని ఉపన్యాసాలు యిచ్చి ఎంప్లాయిమెంట్ అంతా ఉద్యో గాలలో పెట్టేసి ప్రొడక్షన్‌కు మనుష్యులు లేకుండా కూర్చొని. అగ్రికల్చర్ వ్యాపారస్థు లకు ఒప్పచెప్పేసి, వాడికి పండిన పంటకు సరైన టైమ్‌లో ధరలు దొరకకపోయి నట్లయితే, అవి కొనే మార్కెట్ లేకపోతే వాడు ఏమి అయిపోతాడు? అవన్నీ ఫ్యూచర్‌లో ఏమి ఆలోచిస్తాము? అవన్నీ ఆలోచించడం లేదు. ప్రొడక్షన్ పెరిగిన మాట నిజం. ప్రొడక్షన్ చేసిన వాడికి డబ్బురాని మాట నిజం. ప్రొడక్షన్ చేయనటు వంటి వాడికి డబ్బు వస్తున్న మాట నిజం. అన్ ఎంప్లాయిమెంట్‌లో ఉన్నటువంటి మాట నిజం. ఎంప్లాయిమెంట్‌కు పోయినవాడు పని లేనటువంటి ఉద్యోగం అడుగు తున్నాడు గాని ప్రొడక్షన్ ఉద్యోగం అడగడం లేదు. అందువల్ల ఓరియంటేషన్ ఆఫ్ ఎడ్యుకేషన్ లేకపోయినట్లయితే మన దేశంలో ఈ ఉపన్యాసాలు ఏమి పనికిరావు. ఇవ్వాళ ప్రొడక్షన్ ఓరియంటేషన్ కలిగిన విద్యావిధానం వస్తున్నదా? లేదు. ఇవ్వాళ జాబ్ ఓరియంటెడ్ విద్యావిధానం నడుస్తున్నది. ఇది అందరిని హతం చేసి పారేస్తుంది. ఎవడు పని చేయడు. నా జీతం జీతం అంటున్నాడు. అతని జీతం కోసం మనం కూడ అరుస్తున్నాము. ధరలు పెరిగినాయని, అది పెరిగిన కొద్దీ దానితో కూడ పోతున్నాము. ఉద్యోగం లేని వాడు మాడి చస్తున్నాడు. ఈ ఎంప్లాయిమెంట్‌కు, ప్రైసెస్‌కు, యిన్‌ఫ్లేషన్‌కు ఒకదానికి ఒకటి ఆలోచించకుండేటట్లయితే ఎక్కడికి పోతాము అనే సంగతి తేలడం లేదు. దీనికి ఏదైనా ఆలోచించే పద్ధతి యున్నదా? ఈ బడ్జెట్‌లో ఆ మాటలు ఏమి లేవు. అయితే ఒక మాట చెప్పవచ్చును. ఈ బడ్జెట్ ఎలక్షన్స్‌లో రిజల్ట్స్ తెలియకుండా వ్రాశాము అని, అంతవరకు ఒప్పుకోవచ్చు రిజల్ట్స్ వచ్చేటప్పటికి చాల మార్పు వచ్చినది. మళ్ళీ బడ్జెట్ వచ్చేటప్పటికి మనం ఉంటామో, వారు ఉంటారో ఎవరెవరు ఉంటారో తెలియదు. మనం రాక పోతే మరొకరు వస్తారు. X రాకపోతే Y వస్తాడు. సీట్లు మాత్రం పూర్తి చేయడం తప్పదు. అగ్రికల్చర్‌లో అన్‌ఎంప్లాయిమెంటు పెరుగుతున్నది. ఇంకోమాట చెప్పారు. అగ్రికల్చర్‌లో యూనివర్సిటీవారు వరల్డ్ బ్యాంక్ దగ్గర నుంచి అప్పు తెచ్చుకొని

యంగర్ జనరేషన్‌కు 30 ఎకరాల చొప్పున పొలం యిచ్చి వారిచేత పని చేయిస్తామని అన్నారు. దానికి వ్రాస్తే జవాబు వ్రాసేవాడు లేడు. పత్రికలలో మాత్రం అవుపడతాయి. కుఱ్ఱవాళ్లు వచ్చి ఎమ్. ఎస్. సి, పాస్ అయినాము, బి. ఎస్. సి. పాస్ అయినాము నాకు ఏమైనా యిస్తారా అంటే అడ్రస్ దొరకదు అని చెప్తున్నారు. ఎందుకు యిదంతా? ఎవరిని బాగు చేస్తున్నాము? ఎడ్యుకేటెడ్ ఎంప్లాయిమెంట్ ఫెయిల్ అయింది. అన్ ఎడ్యుకేటెడ్ ఎంప్లాయిమెంటు లేదు. విద్యార్థులు చూద్దామా, పరీక్షలు లేవు. ఒక స్కూలులో లెక్కవేస్తే స్టూడెంట్స్ ఎంతమంది ఉన్నారో అంతమంది టీచర్స్‌ను వేశారు, బడిలో చదువు లేదు. ఇదంతా ఏమి అవుతున్నది? ఇన్‌బాలెన్ సెస్ అనుకుంటున్నాము. మనం మోస్ట్ ఎనార్కిస్టిక్ అడ్మినిష్ట్రేషన్ నడుపుతున్నాము. ఎనార్కిక్ ఆర్థిక విధానం నడుపుతున్నాము. ఈ లెక్కలు ఎందుకు? 19 సంవత్సరాల లెక్కలు చూసిన తరువాత నాకు వచ్చిన నిరాశ నిస్పృహతో చెప్తున్నాను. జనం అంతా అనుకుంటారు నేను ఎక్కువ చదువుతానని. కాని చదవడానికి ఎనిగర్స్ లేవు. చదివేటట్లయితే బ్లాంక్ ఫిగర్స్ తప్పితే రియాలిటి చెప్పడానికి ఏమి లేదు. ఎందుకు ఈ బడ్జెటింగ్ పద్ధతి? మోసుకుపోయేందుకు గాడిద బరువు. ఈ బడ్జెటింగ్ పద్ధతి మారాలి. ఎక్స్‌పెండిచర్ విధానం మారాలి. అసెస్‌మెంటు విధానం మారాలి, బడ్జెట్ విధానం మారాలి. ఎకనమిక్ బడ్జెట్ రావాలి. అది వస్తే తప్ప వీలు లేదు. స్వరాజ్యం వచ్చినది కనుక ఎకనామిక్‌గా చూపించండి. ఆంధ్రప్రదేశ్ వచ్చినది కనుక లాంగ్వేజ్‌లో చూపించండి. విద్యాశాఖ మంత్రిగారు అంటున్నారు. కన్నడకు తెలుగుకు లిపి కని పెడతారని. అసలు ఎక్కడికి పోయింది మన ఆలోచన. ఎంతసేపటికి ఎవరినో ఒకరిని సంతృప్తిపరుద్దామనే. ఆంధ్ర కల్చర్ గురించి ఆలోచించిన వారు ఎవరు అని అడుగుతున్నాను. వేషం, భాష, సంస్కృతి వీటన్నిటి గురించి ఆలోచించాలి. ఇటు ఇంగ్లీషు గోల, అటు హిందీ గోల లేకపోతే ఉర్దు గోల. నేను భాషలకు వ్యతిరేకిని గాను. నేను బేసిక్‌గా ఆంధ్రుడిని. అన్నిటిని అభినందిస్తాను. వారందరితోటి టాలరెన్స్ ఉండాలని చెపుతున్నాను. బేసిక్‌గా మన సంస్కృతిని డెవలప్ చేయకుండా ఎవరో వచ్చి ఇంగ్లీష్ అంటే ఆ పూట యింగ్లీష్ స్కూల్ పెట్టేది, యింకొకరు వచ్చి హిందీ అంటే హిందీ స్కూల్ పెట్టేది, యింకొకరు వచ్చి టామిల్ స్కూల్స్ అంటే అవి పెట్టేది. ఏదీ వద్దనను. అన్నీ పెట్టవలసిందే. కాని బేసిస్ పురమే లేదు. అంతఃపురానికి పరుగెత్తుతాము అంటే— అసలు నీ ఆంధ్ర బేసిస్ ఏది? 19 సంవత్సరాలు స్వరాజ్యం వచ్చినది. 15 సంవత్సరాలు ఆంధ్రరాష్ట్రం గాని ఆంధ్రప్రదేశ్‌గాని అనుభవించినాము. ఇంతవరకు నేను ఆంధ్రుడిని అని చెప్పుకొనేటటువంటి సంస్కృతి రీతులలో ఎక్కడైనా ఉన్నాడా అని అడుగుతున్నాను, వేషం వేస్తే మార్చేశాము. చదువు వస్తే మార్చేశాము, స్కూల్స్ మార్చేశాము. ఇవ్వాళ కొంత ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. నేను కాదనను. కాలేజీలలో తెలుగు పెట్టాలని ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. కాని ఆ తెలుగు మీది యిష్టం లేని వారిచేత పుస్తకాలు వ్రాయించేది. ఆ పుస్తకం తగలబెట్టడానికి పనికి వస్తుందని విసుగు పుడితే, తెలుగు మాకు వద్దు అని అనిపించే స్థితి వస్తున్నది. అఫీషియల్ అడ్మినిస్ట్రేషన్‌లో తెలుగునడుపుదాము అని తీసుకువచ్చి

పెడితే యిది ఎక్కడి తెలుగు. మాకేమి రావు, ఆ పాతదే ఉండనీ అనేటట్లుగా యిదంతా శాబోటేజ్ చేస్తున్నారు. ఏ అడ్మినిస్ట్రేషన్‌లో ఏ సెక్షన్‌లో ఎవరెవరైతే ఆంధ్రులు ఉన్నారో వారు బ్రతకకుండా ఉండే పద్ధతి, ఎట్లాగు, వాళ్లలో విధ్వంసం ఎట్లా వస్తుంది, తెలంగాణ ఆంధ్ర తగాదా ఎట్లా వస్తుంది. మనస్సులలో పొరపాటు ఎట్లా వస్తుంది. లెక్కలలో పొరపాటు ఎట్లా వస్తుంది. ఎట్లా వీరు శాశ్వతంగా విడిపోతారని ఆలోచిస్తున్నటువంటి వారికి మనం జవాబు చెప్పలేకపోయాము. ఈ అడ్మినిస్ట్రేషన్ బాధ్యత వహించుకొని ఆంధ్ర సంస్కృతికి అభివృద్ధి చేకూర్చుకొని, భారతదేశంలో మనం కూడ ఒకళ్లం, భారతదేశంలో ఆంధ్ర ప్రదేశ్ చాల ఉన్నతంగా చూపించగలిగినప్పుడు తెలంగాణ సమస్యలు ఉండవు. లచ్చన్నగారు, యిదంతా లిమిటెడ్ కంపెనిగా ఉన్నది అన్నారు. లెనిన్‌గారి గురించి చదివితే— What is the State అంటే చెప్పారు. It is a working Committee of the Limited Company అని. ఎవరు అక్కడ కూర్చుంటరో, ఎవరు వచ్చినా సరే, నేను వచ్చినా అంతే యింకొకరు వచ్చినా అంతే, వారికి కావలసింది వారి చుట్టాలకు వ్రాసుకోవడమే. అందువల్ల స్టేట్‌లెస్ సొసైటి కావలసియున్నది. అది వేరే విషయం ఇవ్వాళ స్టేట్‌లో ఉన్నటువంటి పరిస్థితిని గురించి ఆలోచించినప్పుడు స్టేట్‌లెస్ సొసైటికి కావలసిన ప్రాతిపదిక ప్రజలు వేశారు. మీ కులం నాకు తెలియదు, మీ మతం నాకు తెలియదు. మీ సంఘం నాకు తెలియదు. మీ పార్టీ నాకు తెలియదు. ఇందిరమ్మ ఏది మాకు చేస్తుందని చేశారు. వాళ్ల యొక్క ఆశలు నిరాశలు చేయకుండా త్యాగంతో ముందుకు పోవాలి. మనం ఖర్చులు తగ్గించుకోవాలి. నిరాడంబరంగా అడ్మినిస్ట్రేషన్ నడపాలి, ఈ హడావిడిలు అన్నీ తగ్గించాలి. ఈ ఉద్యోగస్థుల ఆడంబరాలు, పటాటోపాలు తగ్గించకపోయినట్లయితే ఐ. ఎ. ఎస్., ఐ. సి. ఎస్. అడ్మినిస్ట్రేషన్ ఈ స్వరాజాన్ని మొత్తం మ్రింగుతుందనేది మనవి చేస్తున్నాను. దానికి తగినటువంటి ప్రాతిపదిక ఏర్పరచడానికి ముందుగా ఆంధ్ర సంస్కృతిని, భారత జాతీయ స్వతంత్రాన్ని నిలుపుకునే ప్రయత్నం చేయాలని మనవి చేస్తున్నాను. ఇప్పటికైనా రిథింకింగ్; రిడెడికేషన్ ఆ రెండు వస్తే గాని దేశం బాగుపడదని మరొకసారి మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ సిహెచ్. వెంగయ్య (మార్కాపూర్) :—అధ్యక్షా, ఒక సంవత్సరం క్రిందట ఒంగోలు జిల్లాను కొత్తగా ఏర్పరచింది మన ప్రభుత్వం. ఆ నాడు ఆ జిల్లా ఏర్పాటును నేను వ్యతిరేకించాను. అప్పుడు మన ముఖ్యమంత్రిగారు—వెనుకబడిన ప్రాంతాలనన్నింటినీ కలిపి, యీ ప్రాంతాల అభివృద్ధికొరకై మేము యీ జిల్లాను ఏర్పరుస్తున్నాం అని యీ శాసనసభలో సమాధానం చెప్పి ప్రవేశ పెట్టారు. కాని, సంవత్సరం తరువాత చూస్తే, యీ ఒంగోలుజిల్లాలో కలిపిన వెనుకబడిన ప్రాంతాలను అభివృద్ధిచేయడం అనేది యీ ప్రభుత్వం బొత్తిగా మరచిపోయిందని చెప్పడానికి నేను విచారిస్తున్నాను. కర్నూలు జిల్లానుంచి కొంత ప్రాంతం, అట్లాగే గుంటూరు, నెల్లూరుజిల్లాలనుంచి కొన్ని ప్రాంతాలు కలిపి ఒక జిల్లాగా ఏర్పరచారు. ఏర్పరచారుగాని. దాని అభివృద్ధికి స్పెషల్ గ్రాంట్సుగాని, స్పెషల్ ఫండ్‌గాని యింతవరకు

ప్రభుత్వం యివ్వలేదు. కేంద్రప్రభుత్వం మేఘాలయ రాష్ట్రాన్ని ఏర్పాటు చేస్తూ, ఆ రాష్ట్రానికి—ఆ రాష్ట్రంలోవున్న జనాభా ప్రస్తుతం మా ఒంగోలు జిల్లాలోవున్న జనాభాకంటేకూడా తక్కువ—కాని, కేంద్రప్రభుత్వం వారికి 15 కోట్ల రూపాయలు స్పెషల్ గ్రాంట్ యిచ్చింది, ఆ రాష్ట్రాన్ని అభివృద్ధిచేయాలని-బిల్డింగ్సుకు, యితరత్రా ఖర్చులకు. కాని, ఆంధ్రరాష్ట్ర ప్రభుత్వం మాత్రం ఒంగోలుజిల్లాను అభివృద్ధి పరచడానికి ఒక కోటి రూపాయిలు కూడా యివ్వలేదంటే, అప్పుడు చేసిన విమర్శలు, యీ జిల్లాను ఎందుకు ఏర్పాటుచేశారు, దీనివెనక ఏముంది? అని అనుకోవలసివస్తున్నదని అంటున్నాను. పోతే, వెనుకబడిన ప్రాంతాన్ని ఏ విధంగా అభివృద్ధిపరచేది? అధ్యక్షా, మీ దృష్టికి నేను ఒక ఉదాహరణ తీసుకువస్తాను. కర్నూలు జిల్లానుంచి ఒక వ్యక్తి—ఇప్పుడు గిద్దలూరు తాలూకా, ఒంగోలు జిల్లాలోవున్న వ్యక్తి—ట్రాక్టర్ కొరకు పెడితే, ఆయన కర్నూలుజిల్లా లిస్టులో రెండవవాడుగా వుండేవాడు. ఇప్పుడు, ఒంగోలుజిల్లా ఏర్పడిన తరువాత, ఆయన నిన్నవెళ్ళి లిస్టుతీసిచూస్తే, 46 వ నంబర్‌లో వున్నాడు. మామూలుగా, కర్నూలు జిల్లాలోనే గనుక వుండివుంటే అతనికి యిప్పటికి ట్రాక్టర్ వచ్చివుండేది. కాని ఒంగోలుజిల్లా ఏర్పడిన తరువాత ఆయన నంబర్ 46 కు దిగజారిపోయి యింకొక పదేళ్లు గడిచినా ట్రాక్టర్ వచ్చే పరిస్థితి లేకుండా పోయింది. ఇది యీ ప్రాంతాన్ని అభివృద్ధిచేయడానికి ప్రభుత్వం అవలంబించిన పద్ధతికి ఉదాహరణంగా మాత్రం మీ దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. అందువలన, ఏవిధంగానయినాసరే, తక్షణమే ప్రత్యేక గ్రాంట్సు యీ జిల్లా అభివృద్ధికొరకు అదనంగా యివ్వాలని, ఆ నాడు ముఖ్యమంత్రిగారు, యితర మంత్రులు అందరూ ఒప్పుకున్నదానిని అమలు జరపటానికి యిప్పడయినాసరి పూనుకోవాలని నేను మీ ద్వారా వారికి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

ఇంక, రెండవ విషయం. ఇది కూడా నేను ప్రత్యేక తెలంగాణా ఉద్యమం వచ్చినప్పుడే చెప్పినాను, తెలంగాణా యిచ్చితీరవలసిందే, యివ్వడం న్యాయం అని యిప్పుడు యింకా గట్టిగా చెప్పడానికి సాహసిస్తున్నాను. దీంట్లో యింకా ఏమాత్రం ఆలస్యం చేసినా, ఉత్తరోత్తరా, అటు ఆంధ్రప్రాంతంలోని వారికి, యిటు తెలంగాణా ప్రాంతములోని వారికి ద్రోహము చేసినవారమే అవుతామని మనవి చేస్తున్నాను. ప్రొహిబిషన్ పెట్టినాము. అందరు ప్రొహిబిషన్ ఫెయిల్యూర్, ఫెయిల్యూర్ అంటూనే వున్నాము. కొన్ని ఏళ్లు గడిచిపోయినాయి. కొన్ని కోట్ల రూపాయలు నష్టపడ్డాం, చివరకు ప్రొహిబిషన్ రద్దు చేయవలసిన పరిస్థితివచ్చింది. అట్లానే వున్నది యీ తెలంగాణాసమస్య కూడా. నాకు తెలుసు, నాకు విశ్వాసంవుంది. ముఖ్యమంత్రిగారు మొదలు, మంత్రులనుంచి ప్రతి ఒక్కరులోనూ, చాలావరకు అందరూ తెలంగాణా యివ్వక తప్పదనే అభిప్రాయంతోనే వున్నారు. కాని, యివ్వరు. ఏమిటో నాకు అర్థంకావడంలేదు. ఉన్న వాస్తవాన్ని గుర్తించి, తెలంగాణా తీసుకోండి అని ఎందుకు అనడం లేదో నాకు మొదటినుంచీ అర్థంకావడంలేదు. లోక్‌సభ ఎలక్షన్స్ జరిగినవి. 14 కు 10 సీట్లు వచ్చాయి. ఇది కాదని ఎవరూ అనలేరు, రేపు మధ్యంతర ఎన్నికలలో ఎన్ని సీట్సు పోతాయి? అని అనుకుంటున్నారు యిప్పుడే.

ఇంతకంటే మంచి సమయంలేదు బ్రహ్మానందరెడ్డిగారికి, నేను మీ ద్వారా వారికి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. ఫెయిల్‌గా, యిప్పుడే, ప్రత్యేక తెలంగాణాకు ఒప్పుకుని, మధ్యంతర ఎన్నికలు జరిపించండి. అటు వారు రాష్ట్రం ఏర్పరచుకుంటారు. ఇటు ఆంధ్రదేశంలో యిక్కడ వచ్చే మెజారిటీనిబట్టి ఎవరు అయితే వారు ముఖ్యమంత్రిగా వుంగారు. ఈ సమయం మించిపోతే, రేపు, ఉత్తరోత్తరా ఇరుగు పొరుగు రాష్ట్రాలలో వుండవలసి, తెలంగాణా, ఆంధ్ర రాష్ట్రాలు చాలా చిక్కులను ఎదుర్కోవలసి వస్తుంది. భవిష్యత్తులో వచ్చే చిక్కులన్నింటికీ యీ ప్రభుత్వమే బాధ్యత వహించవలసివుంటుందని కూడా నేను యీ సందర్భంలో మనవి జేస్తున్నాను. అందువలన, యీ సమయాన్ని వినియోగించుకోవలసిందిగా నేను సాహసించి విజ్ఞప్తిచేస్తున్నాను. ముఖ్యమంత్రిగారికి యింతకంటే సమయంలేదు. తక్షణమే, వారు ఢిల్లీనుంచి రాగానే, సూత్రప్రాయంగా కాకుండా, తప్పకుండా ఆమోదించి, ఎన్నికలు జరిపించడం అత్యవసరమని నా అభిప్రాయం.

ఇంక, నా ప్రాంతం గురించి చెప్పవలసివున్నది. మార్కాపురం అసెంబ్లీ నియోజకవర్గంగురించి ప్రతి సంవత్సరం బడ్జెట్ సమావేశంలో నేను కంభం చెరువు. కాల్వల మరమ్మతుగురించి ప్రశ్నిస్తూనేవున్నాను. దురదృష్టవశాత్తూ విజయభాస్కరరెడ్డిగారు యిప్పుడు యిక్కడలేరు. బహుశా, ఎక్కడవున్నా యీ విషయాన్ని వారు తప్పకుండా దృష్టిలోకి తీసుకుంటారని ఆశిస్తున్నాను. వారికి యీ విషయం బాగా తెలుసు, నేను పోయిన దఫా చెప్పాను. ఈ కంభం చెరువు అనేది— ఎప్పుడో కృష్ణదేవరాయలకాలంలో, నాలుగువందల సంవత్సరాల క్రిందటిది. నాలుగు లక్షల రూపాయలు మరమ్మతుకు యివ్వమని పదిహేనేళ్ళనుంచి పోరాడుతుంటే, ఎస్టిమేట్సు తయారయినాయి. ఇదిగో చేసాం అదిగో చేస్తాం, అప్పుడు చేస్తాం, యిప్పుడు చేస్తాం అంటూ చెబుతున్నారు. నేను మరొకసారి జ్ఞాపకం చేస్తున్నాను. నేను యీ ఆవేదన భరించలేక పోయినసారి బడ్జెట్ సమావేశంలో ఒక సూచన కూడా చేశాను. నాలుగు లక్షలరూపాయలు ఖర్చు పెట్టడానికి, మీకు నమ్మకంలేకపోతే, అశిస్తు వసూలు చేసుకునే అధికారం నాకు యివ్వండి. నేను రిపేరు చేసుకుంటాను, అని అంటే. అప్పుడు విజయభాస్కరరెడ్డిగారు చెప్పారు — యీ సంవత్సరం తప్పకుండా తీసుకుంటామని, నాకు తెలుసుననీ. గాని, సంవత్సరం జరిగిపోయింది. ఇప్పటికి దాంట్లో వేలుపెట్టినవారులేరు. ఇంతకంటే ముఖ్యమైనది, యింతకంటే పెద్ద చెరువూ రాయలసీమలోలేదు. చరిత్రాత్మకమైన చెరువు, దానిక్రింద పదివేల ఎకరాల సాగు అవుతుంది. మూడున్నరలక్షల ప్రభుత్వం ప్రతిసంవత్సరం శిస్తు వసూలుచేస్తున్నది. ఒక సంవత్సరం శిస్తు ఖర్చుపెట్టి రిపేరుచేయించండి,అని అంటే,న్యాయమైనదానికికూడా ఎందుకుచేయరో నాకు అర్థం కావడం లేదు. నేనుఅడుగుతున్నాను,దానికి ఎవరూసమాధానం చెప్పారు, ఇప్పుడయినాసరే, రిప్లయ్‌లో చెప్పడంకాక, చేయాలి. బడ్జెట్ కాగితాలు త్రిప్పితే కంభం చెరువు ప్రసక్తే లేదు. అ కాల్వలగురించి ఏమీ లేదు. ఈ సమస్యపైనా పరిష్కారం చేయమని నేను ఆర్థికమంత్రిగారికి ప్రత్యేకంగా విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

ఇదిగాక, రాయలసీమ డెవలప్‌మెంట్ బోర్డు అని పెట్టారు. రాయలసీమ ప్రాంతం డెవలప్‌మెంట్ కొరకు. ఇది ప్రత్యేకంగా తెలంగాణా ఉద్యమం ముమ్మరంగా సాగే రోజుల్లో ఏర్పడింది. అప్పుడు కొంతమంది సభ్యులు ఎందుకు ఈ బోర్డు ఏర్పడింది అనే సందేహం వెలిబుచ్చారు. కాని, ఆ ప్రాంతపు శాసనసభ్యులమైన మేము కొంత అభివృద్ధి జరుగుతుందని ఆశించాము. కాని, ఆ ఆసలు నిరాశలైనవని చెప్పడానికి విచారిస్తున్నాను. జిల్లాకు ఒక కోటి రూపాయిలు యిచ్చారు, మంచిదే. కాని ఆ కోటి రూపాయిలేనా, ఇంక కంటిన్యూయింగ్ గ్రాంటు అనేది వుండదా ? అర్థం కావడం లేదు. ఆ కోటిరూపాయిలు, మేజర్ ఇర్రిగేషన్, మైనర్ ఇర్రిగేషన్ అన్నారు. ఇంకా మళ్ళీ గ్రాంట్సు వస్తాయా, అడిగితే కలెక్టరు చెప్పడు, సెక్రెటేరియట్‌లో చెప్పరు, బోర్డులో కూడా చెప్పేవారు లేరు. రాయలసీమ గనుక వెనుకబడివుంది అని ప్రభుత్వం భావించినట్లయితే దానికి కంటిన్యూయింగ్ గ్రాంట్సు యివ్వాలి. నాలుగు కోట్లు యిచ్చారు, ప్రతి సంవత్సరమూ నాలుగు కోట్లు యిస్తామని ఎందుకు చెప్పరు ? ఆ విధంగా యివ్వాలని నేను ప్రభుత్వానికి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. నాకు ఎక్కువ సమయంలేదు, చివరిగా ఒక విషయం చెబుతాను, ఇప్పుడు యీ వోటర్సులిస్టు విషయం అందరూ చెప్పారు. మన ఆర్థిక మంత్రిగారు కూడా ఎలక్షన్సు సమయంలో అక్కడ వున్నారుకాబట్టి వారి దృష్టికి కూడా వచ్చి వుంటుంది. అక్కడ గ్రామాలకు పోయి చూస్తే, నా నియోజకవర్గంలో, ఒక గ్రామంలో 700 మంది వోటర్సువుంటే, 350 మాఫీ పేరు అయిపోయినవి. ఎందుకో, ఏమిటో. ఒకటి నుండి 700 వరకు సీరియల్ నంబర్‌వుంది. మొదటి 350 పేర్లున్నాయి, ఆ తరువాత కూడా 350 పేర్లే అచ్చు అయివున్నాయి. ఇటువంటి ఘోరమైన పొరబాట్లు జరుగుతున్నవి. అసెంబ్లీ మధ్యంతర ఎన్నికలు యీ వోటర్సులిస్టు పూర్తిగా సవరణచేసి జరిపించడం ధర్మమని ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకువస్తూ, యీ అవకాశం యిచ్చినందుకు తమకు నమస్కారాలు తెలుపుకుంటూ సెలవుతీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ కె. బుచ్చిరాయుడు (కొవ్వూరు) :— అధ్యక్షా, నేను యీ ఓట్ ఆన్ ఎక్కౌంటును బలపరుస్తూ కొన్ని సూచనలు చేస్తున్నాను. మనకు ఈ మధ్యనే జరిగిన లోకసభ మధ్యంతర ఎన్నికలలో దేశం మొత్తంలోని ప్రజలందరూ కూడా ఇందిరా గాంధినాయకత్వం మీదనే తమ విశ్వాసం చూపించారు. మనకు స్వతంత్రం వచ్చిన తరువాత గత 20 ఏళ్లుగా ప్రజా ప్రభుత్వం పరిపాలన చేసిన తరువాత దేశంలో అనుకున్నంతగా అభివృద్ధి జరగలేదు. నిరుద్యోగ సమస్య, రైతాంగానికి సంబంధించిన సమస్యలు మధ్యతరగతి ప్రజలకు చెందిన సమస్యలు ఏవి కూడా తగినంతగా తీరలేదనే అభిప్రాయం ప్రజలలో ఏర్పడి నిస్పృహ కలిగినది. దేశంలోని ఈ సమస్యలన్నీ తీరడానికి దేశంలో ఒక పటిష్ఠమైన నాయకత్వం కావాలని ప్రజలు అభిప్రాయపడ్డారు, ఇందిరాగాంధి నాయకత్వానగల కొత్త కాంగ్రెసు మీద ప్రజలు తమ అభిమానం ఉంచారు. ఈ సమస్యలను ఇందిగాంధి తప్పకుండా తీరుస్తారనీ, దేశాన్ని కొత్తమార్గాలలో ముందుకు తీసుకువెడతారనీ, స్వతంత్రం రాకముందునుంచి ప్రజలు ఆశించినవి యిప్పుడు యీమె తప్పకుండా నెరవేరుస్తారని అభిప్రాయపడి యీ నాయ

కత్వాన్ని బలపరచారనడంలో రెండవ అభిప్రాయానికి ఆస్కారమే లేదని మనవి చేస్తున్నాను. ప్రజలు ఏ కారణాలవల్ల ఇందిరాగాంధి మీద, యీ పార్టీమీద విశ్వాసం చూపారో గమనించి వారికున్న సమస్యలను తీర్చడానికి కృషిచేయవలసివుంటుంది. లేకపోతే ప్రజలలో మళ్లా, నిస్పృహ ఏస్తే మన నాయకత్వానికి, మన దేశం ఉనికికి, ఇంటెగ్రిటీకి కూడా చాలా ప్రమాదమని మనవి చేస్తున్నాను. ఆమె నాయకత్వంలో వున్న కేంద్ర ప్రభుత్వం నిరుద్యోగ సమస్యగురించి, రైతాంగం సమస్యల గురించి, వర్కింగ్‌క్లాస్ సమస్యల గురించి పరిష్కారమార్గాలు కనిపెట్టకపోతే వెనుకటి చరిత్రే మళ్లా వస్తుందనడంలో ఎటువంటి అనుమానములేదు. ఈ నాడు హరిజనుల యిళ్ల సమస్య వున్నది. ప్రస్తుతపు పరిపాలనా విధానంలో వారికి ఎక్కువగా ఉపకారాలు చేయడానికి వీలులేకుండా వున్నది. ప్రస్తుత విధానమే చాలా అడ్డంకులు కలుగజేస్తున్నది. హరిజనులకు వెంటనే యిళ్ళ స్థలాలు యివ్వాలంటే యిప్పుడున్న రూల్సును కొంత రిలాక్స్ చేయాలి. ఇప్పుడు సమితిలో ప్రపోజలు రావాలి. దానికి జిల్లా పరిషత్తుపర్మిషను కావాలి. ఆ తరువాత గవర్నమెంటుకు వచ్చి గెజిట్ పబ్లికేషను రావడం- ఇదంతా లాంగ్‌ప్రొసీజరుగా వున్నది. హరిజనులకు యిళ్ల స్థలాలివ్వాలంటే 5, 10, 20 సంవత్సరాలు తీసుకున్న ఉదాహరణలు కూడా వున్నాయి. కాబట్టి గవర్నమెంటే యీ విషయంలో డైరెక్టుగా డీల్‌చేసి కొన్ని రోజుల లోపలనో, నెలల లోపలనో యిండ్ల స్థలాలు వారికి వచ్చేటట్లుగా చేయాలని కోరుతున్నాను. గిరిజనుల విషయంలో కూడా మన గవర్నమెంటు ఒక జి. ఒ. యిష్యూ చేసింది. ట్రైబల్ ఏరియాస్‌లో పొలాలను యింకెవ్వరూ తీసుకోడానికి వీలులేదు, గిరిజనులే సేద్యం చేసుకోవాలన్నారు. మంచిదే, కానీ యిది రాజుగారు యెవరినో మెచ్చుకొని ఏనుగును దానం చేసినట్లు వున్నది. ఆ ఏనుగును మేపే విధానంకూడా చూపించాలి. హరిజనులకు పొలాలిచ్చినా, వారు సేద్యంచేసుకోడానికి కావలసిన ధనసహాయం చేయకపోతే ఆ పొలాలిచ్చిన ఉపయోగం ఉండదు. గిరిజనులకు ఆ భూములను సేద్యం చేసుకోడానికి ప్రభుత్వం ఆర్థిక సహాయం చేయకపోతే యీ సిద్ధాంతాలకూ, ఈ స్లోగన్సుకూ విలువవుండదని మనవి చేస్తున్నాను. గ్రోమోర్ ఫుడ్ అంటున్నాము. రైతు కష్టపడి పొలంలో పండించిన పంటకు సరైన ధరవచ్చే ఏర్పాటు ప్రభుత్వం చేయలేదు. గత మూడు సంవత్సరాలనుంచీకూడా వర్జీనియా పొగాకు రైతాంగానికి నష్టం వచ్చిందని ప్రభుత్వానికి తెలుసు. ఈ సంవత్సరం నుంచి క్వాలిటీ అయిన పొగాకు వస్తే వ్యాపారస్తులంతా కూడబలుక్కుని, ఎక్కువ రేటుయిస్తే రైతాంగమంతా బాగా బాగుపడతారని—యిదిగో మనం యింత ధరకంటే ఎక్కువ యివ్వడానికి వీలులేదని నిర్ణయించుకొని రైతాంగానికి నష్టం చేశారని మనవి చేస్తున్నాను. ఇట్లా వ్యాపారస్థుల చేతులలోనూ, మధ్యవర్తుల చేతులలోనూ ధరలను కంట్రోలుచేసేవిధానం విడిచిపెట్టితె యీ స్లోగన్సుకు విలువ ఏమీలేదని మనవిచేస్తున్నాను. పండించిన పంటకు సరైన ధర వచ్చేందుకు ప్రభుత్వం సెక్యూరిటీ యివ్వాలి. లేకపోతే రైతాంగంలో నిరాశ, నిస్పృహ వస్తుంది. రైతులదగ్గర తక్కువ ధరలకు ధాన్యంకొని యీ మధ్యవర్తులు కోటానుకోట్ల రూపాయలు సంపాదిస్తున్నారు. ప్రభుత్వమే నేరుగా డీల్‌చేసి రైతుకు

రేటు వచ్చేటట్లుచేసి, మేలుచేయనప్పుడు యిక దేశం ఏమీ అభివృద్ధికాదు. రైతాంగం విషయంలో ప్రభుత్వం ఒక డెఫినిట్ స్టాండు తీసుకొని వారిలో కాన్ఫిడెన్సు క్రియేట్ చేయాలని కోరుతున్నాను. గత 20 సంవత్సరాలనుంచి నిరుద్యోగ సమస్యను తీర్చలేదు. ఇందిరాగాంధి ప్రభుత్వం వస్తే నిరుద్యోగ సమస్య తీరుతుందనే ఆశతో దేశంలోని మొత్తం యువతరమంతా ఆమెనే బలపరచారు. నిరుద్యోగ సమస్యను వెంటనే పరిష్కరించకపోతే మనం చెప్పే మాటలకు విలువ వుండదు. వెనుకబడ్డ ప్రాంతాలలో పరిశ్రమలు బాగా అభివృద్ధిచేసి నిరుద్యోగ సమస్యను తీర్చాలి. లేకపోతే ఇందిరాగాంధినాయకత్వానికి యిప్పుడు పునాది అయిన కారణాలె ఆమెకు వ్యతిరేక మవుతాయని నేనుభావిస్తున్నాను. కేంద్రప్రభుత్వమూ, రాష్ట్రప్రభుత్వాలు కూడానిరుద్యోగ సమస్యను చేర్చడానికి కృషిచేయాలి. పరిశ్రమలువస్తున్నాయని చెబుతున్నారు. విశాఖపట్టణం స్టీల్ ప్లాంట్ వచ్చింది. హైదరాబాదులో యింకా కొన్ని ప్రాజెక్టులు పెడతామంటున్నారు. కానీ, లోకల్ పీపుల్‌కు వీటిలో ఉద్యోగాలు వచ్చేటట్లు చేయకపోతే మాత్రం ఏమీ ఉపయోగం ఉండదు. పెద్ద పెద్ద పరిశ్రమలు, ప్రాజెక్టులు, మిల్లులు వున్నచోట్ల యితరులే ఎక్కువమంది ఉద్యోగాలు చేస్తున్నారుకాని యిక్కడివారికి రావడం లేదు. రాజమండ్రిలో ఆంధ్ర పేపరుమిల్లు వున్నది. 400 రు. లకు పైబడిన జీతాలుగల ఉద్యోగాలన్నిటిలోనూ ఆంధ్రేతరులే– నార్త్ ఇండియన్స్ – ఉంటున్నారు తప్ప ఇంకెవ్వరూలేరు. అది యించుమించుగా గవర్నమెంటు డబ్బుతో కంట్రోలులో ఉన్న సంస్థ. అటువంటి సంస్థలో ఆంధ్రులకు ఉద్యోగాలు లేని పరిస్థితి ఉన్నది. దీని విషయంలో రాష్ట్ర ప్రభుత్వం శ్రద్ధ తీసుకోవాలి. స్థానికంగా ఉన్న పరిశ్రమలలో స్థానికంగా ఉండే వారిని రిక్రూటు చేయడానికె చర్యలు తీసుకోవాలి, ఆ విధముగా అనెంప్లాయిమెంటు ప్రాబ్లెమును సాల్వ్ చేయడానికి శ్రద్ధ తీసుకోవాలని మనవిచేస్తున్నాను. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం తప్పకుండా హరిజన సమస్యగురించి రైతాంగం గురించి శ్రద్ధ తీసుకోకపోతే కేవలం చెప్పే నినాదాలవల్ల ఉపయోగం లేదు. ప్రోగ్రెసీవ్ లెజిస్లేషనుతో క్రమక్రమంగా ముందుకు వెళుతూ ప్రజలు తమపై పెట్టిన గురుతర బాధ్యతను నిర్వహించాలని కోరుతూ ఆ విధముగా ఆలోచిస్తారని ఆశిస్తూ థాంక్స్ చెబ్తూ శలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ వి. సి. కేశవరావు (సంతనూతలపాడు):— అధ్యక్షా, మనం యిప్పుడు యింటెరిమ్ బడ్జెటు- మిడ్‌టర్మ్ పోల్స్— ఇవే మన ముందున్నటువంటి సమస్యలు. బడ్జెటును పూర్తిగా చర్చించడానికి వీలు లేని సమయం. వోట్ ఆన్ అకౌంటు అని చెబుతూ ఆరు నెలలకు సరిపోయిన ఖర్చు యిస్తూ మామూలుగా ప్రభుత్వ యంత్రాంగం నడపడానికి మాత్రమే ఖర్చు యిస్తున్నామని చెబుతున్నారు. ఆరు నెలలు ప్రభుత్వం నిద్రపోడానికా? ఈ ఆరునెలలు ఏమి చేయదలచుకున్నారో ప్రభుత్వం ప్రజలముందు, అసెంబ్లీ ముందు పెట్టాలి. ఇంటెరిం బడ్జెటు అని పేరు చెప్పి తిరిగి ఎన్నికలలో మళ్లా ఎట్లా రావాలని ఆలోచిస్తున్నారు. ఇందిరాగాంధీగారి పుణ్యమా అంటూ ఎన్ని

కలలో గెలిచారు పార్లమెంటు సభ్యులంతా. ఆ గాలిని ఉపయోగించుకోవాలని ఈ ప్రభుత్వం కూడా ఆలోచిస్తున్నది. కాని ఈ నాలుగు సంవత్సరాలలో మేము ఏమి చేశాము, ఈ గవర్నమెంటు ఏమి చేసినది. ప్రజలు ఏ విధముగా బాగు పడ్డారు ? ప్రజలకు అభివృద్ధి పనులు ఏమి చేశారు ? గ్రామాల అభివృద్ధికి ఏమి చేశారు అని ఆలోచిస్తున్నారా ? దాదాపు నాలుగు సంవత్సరాలుగాయిక్కడ సభ్యులుగా ఉన్నవారు ఒకసారి గుండెమీద చేయివేసుకుని ఆలోచించండి. వారివారి నియోజకవర్గాలలో ఏమి చేసారో ఆలోచించండి. ఒకటి కనిపిస్తున్నది. ఈ 4 సంవత్సరాలలో ఏమి చేశారంటే 10 మంది ఉన్న మంత్రులు 22 మంది మంత్రులు అయినారు. మంత్రులు పెరిగారు. మంత్రుల జేబులు పెరిగాయి. మంత్రుల ఆస్తులు పెరిగాయి. మంత్రులు పొలాలు కొనుక్కున్నారు. మంత్రుల చుట్టాలకు ఉద్యోగాలు యిచ్చుకున్నారు. మంత్రుల దాయాదులకు లైసెన్సులు ఇచ్చుకున్నారు. అది ఒకటి మాత్రమే కనిపిస్తున్నది తప్ప ఈ నాలుగు సంవత్సరాలలో ప్రజలకు మనం చేసినది ఏమిటని ఆలోచిస్తే ఏమీ కనిపించడం లేదని ఒకసారి గ్రామానికి వెళ్లి చూస్తే తెలుస్తుంది. దాదాపు 10 సంవత్సరాలనుంచి గ్రామాలకు విద్యుచ్ఛక్తి యిస్తున్నామని చెబుతున్నాం. ఎన్ని గ్రామాలకు యిచ్చారు? ఒక్కొక్క నియోజకవర్గంలో ఒకటో అరో గ్రామానికి తప్ప విద్యుచ్ఛక్తి యిచ్చిన గ్రామాలు లేవు. మళ్ళీ 5 సంవత్సరాలు అధికారంలోకి రావడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. ఏ విధముగా ప్రజలను మోసము చేసి ప్రభుత్వాన్ని చేతిలో పెట్టుకోవాలి, ఏ విధముగా మనం బాగుపడాలి, ఏ విధముగా ఆస్తులను సంపాదించుకోవాలి, మన అనుయాయులకు ఏ విధముగా ఉద్యోగాలు యిచ్చుకోవాలనేదే ఆలోచిస్తున్నారు తప్ప ప్రజల అభివృద్ధి మాత్రం దృష్టిలో పెట్టుకోవడం లేదు. రెండవ సమస్య తెలంగాణా విషయంలో సెపరేటు బడ్జెటు అంకెలు చూపిస్తున్నారు. మంచిది కాదని ఎవరన్నారు ? ప్రత్యేకంగా ఉద్యోగాలు యిస్తున్నారు. ఉద్యోగస్తులందరినీ ప్రత్యేకంగా చూపిస్తున్నారు. ప్రొమోషన్సుకు వారి కేటిగరీని ప్రత్యేకంగా చూపిస్తున్నారు. వేరే కులతత్వంతో కులాలను ఏర్పాటు చేశారు. కులాలు వద్దనుకుంటూ తెలంగాణా, ఆంధ్ర అనే కులాలను రెండు ఏర్పాటు చేశారు. అది చాలలేదు. ఏమి చేశారంటే ప్రొమోషన్సు వచ్చినప్పుడు ఆంధ్రులకు ప్రొమోషన్సు లేవు. ఏ ఆఫీసుకి పోయినాసరే ఐ. ఎ. యస్. ఐ. సి. యస్. తప్ప అందరినీ అడగండి, అందరూ ఏడుస్తున్నారు. ప్రొమోషన్సు లేవు. మమ్మలను ఈ దీనస్థితిలో ఎందుకు పెట్టారని అడుగుతున్నారు. వారి పిల్లలను చదివించుకొనడానికిలేదు. వారు ఆంధ్ర జిల్లాలకు, సర్కారు జిల్లాలకు, రాయలసీమ జిల్లాలకు పంచుకోవాలి. 200 రూపాయలు తెచ్చుకుంటున్న ఎంప్లాయీ తన కొడుకును, కుమార్తెను వందరూపాయలు పెట్టుకుని వేరే చదివించుకోవలసిన దుస్థితి ఈ రోజున ఉంది. ఇదే సెపరేటిజం. ప్రత్యేకంగా ఒక పాకిస్తానును ఏర్పాటుచేశారు తెలంగాణాను. పాకిస్తాను ఏర్పాటు చేసి ఆంధ్రులను పైకి పొమ్మంటున్నారు. తెలంగాణావారు ఆంధ్రులుకారా? ఆంధ్రులు ఏ జిల్లాలో వున్నప్పటికీ వ్యవసాయదారులుగాని ఉద్యోగస్తులుకాని నానా అవస్థలు పడుతున్నారు అనే విషయం ప్రభుత్వానికి బాగా తెలుసును, అయినప్పటికి లెక్క చేయడంలేదు. ఎవరు ఏమయినప్పటికీ ప్రభుత్వం తమ చేతిలో ఉండాలి, తమ మంత్రులు ఉండాలి, తమ ముఖ్యమంత్రిపదవి ఉండాలి అనేది తప్ప ప్రజలు ఏమయి

పోతున్నారో, ఎంప్లాయీస్ ఏమయిపోతున్నారనేసంగతి విచారించడంలేదు. ప్రొమోషన్సు ఎవరికి యిస్తున్నారు? డిపార్టుమెంటుకు పోతే ఆంధ్రకు సంబంధించిన కాగితం బయటికి రావడంలేదు. ఎడ్యుకేషను డిపార్టుమెంటు చూడండి. ఆ డిపార్టుమెంటు అంతా తెలంగాణావారే. డైరెక్టరు దగ్గరనుంచి క్రిందటివరకు తెలంగాణావారే. ఆంధ్రకు సంబంధించి ఏ స్కూలుకూ ఒక నయాపైసా గ్రాంటు యివ్వడంలేదు. తెలంగాణాకు సంబంధించిన స్కూలుగురించి వస్తే తెల్లవారి ఈపాటికి పోతుంది. రికమెండేషను వెళుతుంది. ఈ మధ్య 10 లక్షల రూపాయలు గాంధీ చార్ట్స్ అన్నారు. కొన్ని బొమ్మలువేసి పాఠాలు స్కూలులో చెప్పాలన్నారు. ఒక్కొక్క స్కూలుకు పెట్టెలు చేయించారు. ఆ వేలరూపాయలతో. చార్ట్స్ కోసం 10 లక్షల రూపాయలు ఖర్చుపెడుతున్నారు. క్రొత్తగా స్కూలును అప్‌గ్రేడ్ చేస్తే 5 వేలకంటె యివ్వవలసిన అవసరంలేదు. అటువంటి స్కూలు వందకంటె ఎక్కువ లేవుగా. ఆ స్కూల్సుకి డబ్బు యివ్వడానికి డైరెక్టరుగారికి యిష్టంలేదు. 10 లక్షలు ఒక కంపెనీకి యిచ్చారు, సికిందరాబాదులో ఒక కంపెనీకి యిచ్చారు. గాంధీగారి బొమ్మను ప్రింటుచేసి, గాంధీగారి చరిత్ర వ్రాయాలి. పిల్లలకు చెప్పాలి. నేషనలైజ్డ్ పుస్తకాలు చాలవు, ఆ చార్ట్స్ కోసం 10 లక్షల రూపాయలు, టీచర్సుకు జీతాలు యివ్వడం లేదు. కాలేజి అధ్యాపకులకు జీతాలులేవు అని వారు స్రయికు చేస్తున్నారు. టీచర్సు స్ట్రయికు చేస్తున్నారు. మునిసిపాలిటీలకు గ్రాంట్సు యివ్వడం లేదు. కాని గాంధీ చార్ట్స్ కోసం ఒక కంపెనీకి 10 లక్షలు మంజూరు చేశారు. ఇది దుబారాఖర్చు కాక మరేమిటి? సికిందరాబాదులో ఒక కంపెనీని తృప్తిపరచడానికి చేస్తున్నారు. ఎందుచేతనంటే ఆ కంపెనీలో మనకు వాటాలున్నాయి. వాటాలో మనకుకూడావస్తాయి లాభాలు. ఆ విధముగా ప్రభుత్వధనాన్ని దుర్వినియోగం చేస్తున్నారు. దానిని స్కూల్స్ పురోభివృద్ధికోసం పిల్లల చదువు కోసం వినియోగించాలి. హరిజన స్కూల్సు ఉన్నాయి. వాటిని గురించి ప్రభుత్వం ఆలోచించడం లేదు. కాన్‌స్టిట్యూషనులో ఆర్టికల్ 46 ప్రకారం హరిజనులను స్పెషలుగా ట్రీట్‌చేయాలని ఉంది. దాని గురించి ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తున్నారా అని అడుగుతున్నాను. ఇటీవల కూడా సోషల్ వెల్‌ఫేర్ డిపార్టుమెంటువారు క్రొత్త జి. ఓ. చేశారు. ఏమిటంటే హరిజన విద్యార్థి ఏ హాస్టలు ఉండి చదువుకున్నా సరే స్కాలర్షిప్ లేదు. ఒక హరిజనునికి కూడా స్కాలర్షిప్ యివ్వలేదు. స్టేటుగవర్నమెంటు ఈ జీ. ఓను అడ్డంపెట్టుకుని ఒక కుర్రవానికి కూడా స్కాలర్షిప్ యివ్వలేదు. నా స్కూలులో 600 మంది హరిజనులున్నారు. నాలుగు సంవత్సరాలనుంచి స్కాలర్షిప్స్ యిస్తున్నారు. ఇట్ ఈజ్ ఎ కమిటెడ్ ఎక్స్‌పెండిచర్, రెన్యూ కావాలి. ఆరవ తరగతిలో స్కాలర్షిప్ యిస్తే పదవతరగతి వరకూ రెన్యూవల్ అవుతూనే ఉండాలి. ఈ రెన్యూవల్స్ విషయం ప్రభుత్వం ఏమీ చేస్తున్నది? ఆరు నెలలనాడు జీ. ఓను కాన్సిల్‌చేస్తామని చెప్పారు. ఆ విషయం ఏమి చేస్తున్నారు? డైరెక్టరు ఆఫీసులో ఆ డబ్బును కొంతమంది యితర కులాలకు ఖర్చు

పెడుతున్నారని తెలుస్తున్నది. ఈ రోజున ఆర్థికమంత్రిగారిని అడుగుతున్నాను. హరిజనులకు ఎంత డబ్బు కేటాయించారో దానిని సక్రమంగా ఖర్చుచేస్తున్నారా లేదా చూడవలసినదని ఆర్థికమంత్రిగారిని అడుగుతున్నాను. బడ్జెటులో నాగార్జునసాగుకు ఎంతో కేటాయించాము అన్నారు. మా ప్రాంతానికి మొదటి ఫేజ్‌లోనే నీరు వస్తాయని ఆశించాము. కాలువలు త్రవ్వారు. గుండ్లకమ్మపైన ఆక్విడెక్ట్ కట్టాలి అంటే దానికి గతి లేదు. అక్కడవున్న ఇంజనీరింగ్ స్టాఫ్‌ని ఇంకొక చోటకు దూరముగా పంపించారు. బడ్జెటులో కేటాయించిన డబ్బు చాలదు. మాకు ఏ సంవత్సరములో నీరు యిస్తారని అడుగుచున్నాను. నాగార్జునసాగర్ ప్రారంభించి 15 సం.లు అయినది. ఇంతవరకు పూర్తిగా నీరు యివ్వలేని స్థితిలోవుంటే ప్రభుత్వము ఏమి చేస్తున్నది అనుకోవాలి. వెనుకపడిన ఒంగోలు ప్రాంతాన్ని బాగు చేస్తామనే అంటున్నారు. తగినంతడబ్బు కేటాయించి దానిని సక్రమముగా ఉపయోగించి ఆ జిల్లాకు నీరు యిప్పించే ఏర్పాటు చేయాలని కోరుచున్నాను. అన్‌ఎంప్లాయిమెంటు దేశములో పెరిగిపోతున్న విషయము తెలిసినదే, డాక్టర్లకు, ఇంజనీర్లకు ఉద్యోగాలు లేవు. హరిజనులకు కాన్‌స్టిట్యూషన్‌లో సేఫ్‌గార్డ్సు యిచ్చారు. సర్వీసు కమీషను ద్వారా రిక్రూట్‌మెంటు జరిగితే కొంత న్యాయము జరుగుతున్నది అనుకొంటే దానినుంచి తీసివేసి కలెక్టర్లకు అధికారము యిచ్చారు. న్యాయము చేద్దామనే కలెక్టర్లు అక్కడ వుండరు. వుండడానికి వీలులేదు. మంత్రులు మాట తీసేవారే ఆఫీసర్లుగా వుండాలి, ఒంగోలు జిల్లాకు సంబంధించిన అఫీసర్లే అరడజనుమంది ఆ జిల్లాలో వున్నారు. ఆ జిల్లాకు సంబంధించిన గెజిటెడ్ ఆఫీసర్లు ఆ జిల్లాలో ఉద్యోగము చేయడానికి వీలులేదని రూల్సు వున్నవి. అవన్నీ లెక్కచేయకుండానే ఆ ప్రక్కనవున్న గ్రామాలలో పుట్టిన వ్యక్తులనే తీసుకువచ్చి వారి చేతులలో పెట్టుకొని యితరులకు అన్యాయము చేయడానికి, ఆ ఇన్‌స్టిట్యూషన్‌ని కొట్టండి, యిబ్బంది పెట్టండి అని చెప్పే పరిస్థితులు కలుగుతున్నపుడు ఇది డిక్టేటర్‌షిప్ కాదా అని అడుగుచున్నాను. డెమక్రసీ ఇంకా ఇక్కడ చావలేదే. రూల్సుఅవసరము లేదా? ట్రాన్స్‌ఫర్ చేయండి. ప్రభుత్వ ఆఫీసర్లకు ఫ్రీ హేండ్ యివ్వండి. మంత్రులు అన్యాయము చేస్తున్నారు. ఒక ప్రక్కన దోచుకొని తింటున్నారు. కంట్రాక్టుల విషయములో చూడండి. ఈమధ్య మా జిల్లాలో డ్రెయినేజ్ కాలువలు త్రవ్వారు. ఇసుక ప్రదేశము అని 15 గజాలు త్రవ్విననతరువాత మరల రెండవసారి త్రవ్వారు. దానికి లెక్క తీసుకోవాలి. ఒక్కొక్కసారికి 10 సార్లు లెక్క తీసుకొని పే చేస్తున్నారు. అటువంటివాటిపైన కంట్రోల్ వున్నదా లేదా? రోడ్సు మరమ్మత్తులు లేవు. ఒక్క పైసా కూడ రోడ్లకు ఉపయోగించడములేదు. ప్రజలు ఏమి అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు చేస్తున్నారని అడుగుచున్నాను. మరల ఎన్నికలకు వెళ్ళబోవుచున్నారు. ప్రజలకు ఏమి అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు చేశారని చెపుతారు? ప్రజలకు ఈ పనులు చేశామని చెప్పగలిగే స్థితిలో వుండాలి. ఇందిరాగాంధి గాలితో వారు కూడ వస్తారని, మరొక 5 సం. లు వుండవచ్చును అనే దానిపైన ఆధారపడివుండకూడదు అని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ యస్. వేమయ్య :—అధ్యక్షా, ఈ మధ్య జరిగిన మధ్యంతర ఎన్నికలను గురించి చాల విషయాలు వచ్చినవి. ఎన్నికలు నిష్పక్షపాతముగా జరగాలని చెప్పి నప్పటికి చాల పక్షపాతముగా, చాల అక్రమముగా జరిగినవని చెప్పడానికి అనేక ఉదాహరణలు యివ్వవచ్చును. సమితులలో వున్న జీపుల దుర్వినియోగమూ. వాటిని ఉపయోగించుకొని వారియొక్క రాజకీయ ప్రయోజనాలను పెంచుకొన్నారా లేదా చెప్పమనండి. ఎందుకు ఈ విధంగా జరిగినదో తెలియదు. ఓటర్స్ లిస్టు తీసుకొంటే అది ఎంత లోపభూయిష్టముగా వున్నదో వేరే చెప్పనక్కరలేదు. అందరకు తెలిసినదే. పోలింగ్ కేంద్రాలను దగ్గరగా పెట్టాలని వున్నప్పటికి 4, 5 మైళ్ల దూరములో పెట్టడము జరిగింది. ఉదాహరణకు అమ్మవారితోపులో పెట్టవలసిన పోలింగ్ బూత్ నాగాయకొండలో 4 మైళ్ళ దూరములో పెట్టారు. ఓటర్స్ లిస్టు చూస్తే కొన్ని గ్రామాలే ఎగిరిపోయినవి. ఎన్నికల సమయములో పలుకుబడిగలవారు ప్రభుత్వ యంత్రాంగమును చాల దుర్వినియోగపరిచారు. ముద్రలు వేసి ఓట్లు పడవేసిన సంఘటనలు వున్నవి. అనేకమంది ఉద్యోగులను భయపెట్టి తమ చేతులలో పెట్టుకొని చేసిన సందర్భములను విచారణ చేయిస్తే అన్ని విషయాలు తెలుస్తాయి. మంత్రి పురుషోత్తమ రెడ్డిగారి నియోజకవర్గములోని అడ్డగూడూరులో ఒక పోలింగ్ బూత్‌లో పోలింగ్ ఏజెంట్లే లేకుండా తరిమివేసినట్లు తెలుస్తున్నది. అది నిజమా కాదా ? ఏ విధంగా విచారణ చేసి శిక్షిస్తారో చెప్పండి. అటువంటిది జరగలేదని చెప్పడానికి ముందుకు వస్తారా ? సమితి సిబ్బంది. ఉద్యోగులు జండాలు లాగేవారే. ఏమిటి ఇది అంతా అంటే తప్పదు అంటారు. ఈ విధంగా ఎన్నికలు జరిగినవి. మొత్తము మీద ప్రజలు తీర్పు యిచ్చారు. ఇందిరాగాంధి సోషలిస్టు సమాజమును నిర్మాణము చేస్తుందని, భూములు పంచుతుందని పేదప్రజలు నమ్మి వారికి ఓట్లు యిచ్చారు. అది కనుక జరగకపోతే సరియైన గుణపాఠము ప్రజలు చెబుతారని మనవిచేస్తున్నాను. దున్నేవారికే భూమి అనే నినాదము గాంధిజీ కాలమునుంచి చెబుతున్నారు. ఇప్పటికీ చెబుతున్నారు. కాని అది నినాదముగానే మిగిలిపోయివుంది. సరియైన భూసంస్కరణలు తీసుకువచ్చి పేద ప్రజానీకానికి మేలు చేయాలి. ప్రజలు చాల అమాయకులు. ఇప్పుడైనా ఇందిరాగాంధి భూములన్ని పంచిపెడుతుందని ఆశించారు. ఈ బడ్జెటులో ఏ విధంగా సోషలిస్టు నిర్మాణము చేయదలచుకొన్నారనే విషయము ఒక్క వాక్యము కూడ లేదు. హరిజనులకు గృహవసతి అన్నారు. ఇది అప్పులు యిచ్చే స్కీముగా కన్పిస్తున్నది. ఇంళ్లస్థలాల విషయములో ఎన్నోసార్లుగా చెబుతున్నాము. చెప్పడానికి మాకు సిగ్గుచేటుగా వుంటున్నది. గవర్నమెంటుకు సిగ్గులేదు అనుకోండి. 1953 నుంచి ఒక కేసు పెండింగ్‌లో వుందని నేను ఒక లెటరు వ్రాస్తే కాదు 10 సం. ల నుంచి పెండింగ్‌లో వుంది. ఇప్పుడే ఆర్డరు పంపుతున్నామని తెలియచేయడము జరిగింది. దేశము మొత్తము మీద రెడ్ టేపిజమ్, డిలే ఎక్కడ ఎక్కువ వుంది అని చూసినపుడు మన రాష్ట్రానికే అగ్రతాంబూలము యివ్వవచ్చును అని చెప్పవచ్చును. యిచ్చిన స్థలాలు అయినా సరిగా వుండవు. లోలైయింగ్ ఏరియాస్ యివ్వడమువల్ల ఇళ్లు కట్టుకొనే పరిస్థితి వుండదు. ఏదో ఆశలు పెట్టి చేస్తున్నామని చెప్పడము జరుగుతున్నది. గృహవసతి

స్కీము గురించి చెప్పారు. ఈ స్కీము క్రింద ఎన్ని ఇండ్లు కట్టారు, ఎన్ని కూలి పోయాయి, వున్నవాటిని ఎంతమందికి ఇచ్చారు అనే లెక్కలు చూశారా అని అడుగు తున్నాను. కట్టిన ఇండ్లలో యింకా చేరకముందే అవి కూలిపోతున్నాయి. నెల్లూరు జిల్లా, ఆత్మకూరు తాలూకాలోని రావులపల్లె గ్రామంలో ఇండ్లు కట్టారు. అవి కూలి పోయాయి. ఎందుకు కూలిపోయాయో విచారించారా ? అందుకు బాధ్యులైనవారిపై చర్య తీసికొన్నారా ?

ఇక లా అండ్ ఆర్డర్ విషయం వుంది. టౌన్‌లోని గుమస్తాలను బిగించి నిప్పు పెట్టటానికి ప్రయత్నాలు జరగాయి. ముత్తుకూరు గ్రామంలో ఎన్నికలకు ముందు ఒకటవ తేదీన ఒక హరిజన యువకుడు ఉదయం 11 గంటలకు బస్సులో ఎక్కుతుం డగా పొడిచారు. అతలు చనిపోయాడు, ఇంతవరకు ఎవరినీ అరెస్టు చేయటంకాని, ఎలాటి చర్య తీసికోవటంకాని జరగలేదు. అతని భార్య నిండుచూలాలు. అలాగే కల్వాయి గ్రామంలో నర్సయ్య అనే వ్యక్తి ఇంట్లో పడుకొనివుంటే బయటకు లాక్కొచ్చి పొడిచి చంపారు. దాని గురించి ఎలాటి విచారణలేదు.

ఇండ్ల స్థలాలకు సంబంధించి ఎంత జాప్యం జరుగుతున్నదో చెప్పాలంటే ఎన్నో ఉదాహరణలు వున్నాయి. నెల్లూరులో వేమాలపెట్టి బావి క్రింద పట్టాలు ఇవ్వ టానికి 30 సంవత్సరాలనుంచి డిలే జరుగుతున్నది. మంత్రులకు ఎన్నోసార్లు వ్రాశాము. నెల్లూరుకు ఆనుకొనివున్న ప్రాంతంలోనే పోయిన డిసెంబరు ల్యాండ్ ఎక్విజిషన్ అయి గెజెట్ పబ్లికేషన్ అయి కూడా ఇప్పటివరకు ఎవార్డ్ పాస్‌కాలేదు. అలాగే కుసుమ హరిజనపాలెంకు సంబంధించి 3 సంవత్సరాలు 3 నెలలు అయినా ఇంతవరకు ఎవార్డ్ పాస్ కాలేదు. కోర్టునుండి స్టే తీసుకుని వచ్చినా ఉద్యోగులు డిలే చేస్తున్నారు, బంజర్లు పంచామని చెబుతున్నారు, ఫారెస్టు పొలాలు వున్నాయి. వాటిని మినహాయించి ఫారెస్టు లేని పొలాలు ఇవ్వవలసిందని కోరాము. భూస్వాముల క్రింద ఆ పొలాలు వున్నాయి. భూస్వాములను తొలగించి పేదలకు పట్టాలు ఇస్తామనేది తమ విధానమని ప్రభుత్వం చెప్పినా ఇంతవరకు పేదలకు ఇవ్వటం లేదు. భూస్వా ముల క్రింద వేల ఎకరాలు వున్నాయి. పట్టా కాగితాలు మాత్రం రైతుల చేతుల్లో వున్నాయి. పొలాలు మాత్రం పెద్ద భూస్వాముల చేతుల్లో వున్నాయి. వారిని తొలగించి పేదల స్వాధీనం చేయాలి. భూముల ఆక్రమణ సందర్భంలో కేసులు పెట్టారు. పేదలు ఆక్రమించుకొంటేనే కేసులు పెట్టారుకాని భూములు ఆక్రమించుకొంటే కేసులు పెట్టలేదు. వెంకటయ్య అనే భూస్వామి ఆక్రమించుకొంటే అతనిపై కేసుపెట్టలేదు. భూమి ఆక్రమణ కేసులన్నిటిని విత్‌డ్రా చేస్తున్నట్లు హోమ్ మంత్రిగారు చెప్పినట్లు పేపర్లో వచ్చింది. కాని అలా ఇన్‌స్ట్రక్షన్స్ రాలేదు కనుక వెంటనే ఇప్పించాలి. జనరల్ ఆర్డర్ పనికిరాదంటున్నారు. కనుక ఇండివిడ్యుయల్ ఆర్డర్స్ ఇప్పించాలని కోరు తున్నాను. భూ ఖామందులు, పెద్దపెద్ద భూస్వాముల క్రింద వున్న భూములను లీజ్ పేరుతో ఇచ్చినవి వున్నాయి. 100 ఎకరాలు కూడా లీజ్‌కు ఇచ్చినవి వున్నాయి. వాటిని వెంటనే పేదలకు పంచటానికి చర్యలు తీసికోవాలి. దానికి సంబంధించిన సిబ్బందిని తీసివేశారు. వారిని తిరిగి వేసి ఆ పని ముగించాలి.

సోషలిస్టు సమాజాన్ని నిర్మిస్తామని చెప్పే ప్రభుత్వం ఆర్థిక అసమానత్వాన్ని తొలగించాలి. కేవలం మాటలలో గాక క్రియారూపంలో చూపాలి. ఆర్థికంగా అట్టడుగున వున్నవారి విషయంలో ఎక్కువ శ్రద్ధ తీసికొని వారి ఆర్థిక పరిస్థితిని మెరుగు పరచాలి, తిరుపతి దేవస్థానంలో బ్యాక్‌వర్డ్ ఉద్యోగులకు క్లాసు వారికి రిజర్వేషన్ ఎందుకు ఇవ్వకూడదని అడిగితే మేము ఇన్‌స్ట్రక్షన్స్ ఇచ్చాము కాని వారి ఫాలో కావటంలేదని మంత్రిగారు నాకు సమాధానం వ్రాశారు. వారిలో వారే ఉద్యోగాలు పంచుకొంటున్నారు. హరిజనులకు ఇవ్వాలనే ఉత్తర్వును ఎందుకు అమలుచేయటం లేదు ? డాక్టర్లలో, ఇంజనీర్లలో ఐ. టి. ఐ పాసైన వారిలో హరిజనులు వున్నారు. వారు నిరుద్యోగులుగా వున్నారు.

అన్నిటికంటె ప్రధానమైనది ఎగ్రికల్చరల్ లేబర్ విషయం. వీరు అనాగ్లెక్టెడ్‌గా వున్నారు. ఏనాడో వున్న కూలి రేటు ఈనాడు వారికి చాలటం లేదు. గవర్నమెంటు నిర్ణయించిన మినిమమ్ వేజ్ అమలు జరుగుతున్నదో లేదో విచారిస్తున్నారా ? ఎక్కడా అమలు జరగటం లెదు. వాటిని రివైజ్ చేయటానికి పూనుకోవటం లెదు. కనుక అట్టడగునవున్న ప్రజానీకం యొక్క అన్ని సమస్యలను పరిష్కరించకపోతే రానున్న ఎన్నికలలో ప్రజల తీర్పు ఎలావుంటుందో కూడా గుర్తుంచుకోవాలని చెబుతూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ డి. వెంకటేశం :—అధ్యక్షా, ఆర్థిక మంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టిన ఓట్ ఆన్ అకౌంట్ చర్చ సందర్భంలో కొన్ని విషయాలను ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకురాదలచు కొన్నాను, మన రాష్ట్రం వ్యవసాయిక రాష్ట్రం. దానికి కావలసిన అభివృద్ధికోసం ఎగ్రికల్చరల్ క్రెడిట్ సొసైటీలు, ఎగ్రికల్చరల్ రి ఫైనాన్సింగ్ కార్పొరేషన్ అని ఏర్పాటుచేసి అవి రైతులకు అందుబాటులోవుండి సహాయంచేస్తున్నాయని చెబుతున్నారు. వీటికి సంబంధించి దేర్ ఈస్ ఏ లాట్ ఆఫ్ డిఫిరెన్స్ బిట్‌విన్ మైసూరు స్టేట్ అండ్ అవర్ స్టేట్ మైసూరుస్టేటులో వున్న పద్ధతే మనరాష్ట్రంలో కూడావుంటే బాగుంటుంది. మన రాష్ట్రంలోని రైతులకు క్రిడిట్ కమ్‌పాస్ బుక్స్ ఇస్తామని హామీ ఇవ్వటం జరిగింది. కాని ఇంతవరకు ఏమి జరగలెదు. దానిని వెంటనే అమలు జరపాలని మనవి చేస్తున్నాను. రూరల్‌మాన్ పవర్ స్కీము క్రింద రైతుకు బావి ఇచ్చేటప్పుడు 750 రు.లు సబ్సిడివుంది కాని అది సెంట్రల్ గవర్నమెంటు ఇవ్వాలి. ఆ స్కీము వారిది, వారు డబ్బు శాంక్షన్ చేయలెదు, మా దగ్గర ఇచ్చే పొజిషన్ లెదని ఆ డబ్బుఇవ్వటం లేదు. దానివల్ల రైతులు కోర్టుకువెళ్ళే అవకాశంవుంది. పైలట్ ప్రాజెక్ట్ స్కీమ్స్ విషయంకూడా గమనించాలి, ఇక ఎడ్యుకేషను, ఈ ఎడ్యుకేషన్ విషయములో కూడా ఫాలో అప్ అక్టివిటీస్ లేనేలెవు. ఏదో చేసి చేయ డమేగాని అది సక్రమంగా పనిచేస్తుందా లెదా అని ప్రభుత్వం గమనించటములేదు. అని ప్రభుత్వం గమనించడములెదు. జూనియర్ కాలెజీలు పెట్టాము. ఎన్ని కాలెజీ లలో లెక్చరర్లను వేశాము, పిల్లల సమస్యలు ఏమిటి? పాఠ్య గ్రంథాలె గాని పాఠ్య పుస్తకాలు కావు, వారికి వున్న సాధక బాధకాలు ఏమిటి? ఎప్పుడు వ్రాసినా ప్రభుత్వము గమనించదు. ఏదైన బస్సులు తగలబెడితే, రైళ్లను ఆపుతే, అప్పుడు ప్రభుత్వం

కళ్లు తెరుస్తుంది, గాని పిల్లల సమస్యలు ఏమిటని ప్రత్యేకంగా గమనించడము లేదు. ఇందిరాగాంధిగారు చెప్పారు. ప్రివీ పర్సులను క్యాన్సిల్ చేశాము. బ్యాంకులను నేషనలైజ్‌చేశాము అని ల్యాండు రిఫార్మ్స్ విషయములో, మన రాష్ట్రములో గత సంవత్సరము R. 50 Laks was there towards payment to land owners for lands taken over under Land Ceiling Act. అని చెప్పి 50 లక్షలు పోయినసంవత్సరము బడ్జెటుతో ప్రొవైడ్‌చేశాము. ఎంత ల్యాండు సీలింగు అక్టుక్రింద ఎక్వైర్ చేశామనేదానికి జవాబులేదు. 50 లక్షలు పెట్టాము. ల్యాండు రిఫార్మ్స్‌ను ఎన్‌ఫోర్సు చేశామా? బొత్తిగా చేయడములెదు. ఆ విషయములో వెంటనె చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను. అదే ప్రకారము ఎసైన్‌మెంటు ఆఫ్ వేస్టు ల్యాండ్స్ అన్నారు. కాని దానికొరకు స్టాఫ్‌లెదు, ఏదో. లోకల్‌గా ఆర్. ఐ. లకు ఎంట్రస్టుచేశారు. కాని ఎసైన్‌మెంటు ఆఫ్ ల్యాండ్ ఎవరికి జరిగింది? డబ్బుయిచ్చిన రైతుకు జరిగింది. వైలం లెనిదె ఏ పని జరగటములెదు. కనీసము అది జరగాలంటే ఒక ఫేజ్ ప్రోగ్రాము కావాలి. స్టాఫ్ లెక ఎసైన్‌మెంటు ఆఫ్ ల్యాండు అని చెప్పుకుంటే పొరపాటు, తగినటువంటి సిబ్బందినివేసి ల్యాండ్‌ను ల్యాండ్‌లెస్ పూర్‌కు యిప్పించాలని చెబుతున్నాను. ఇక వెల్ఫేర్ ఆఫ్ బ్యాక్‌వర్డు క్లాసెస్. బ్యాక్‌వర్డు క్లాసెస్ కమీషన్‌నువేశారు. అది ఒక రిపోర్టును ప్రభుత్వము నకు పంపించింది. అది ఏ మాత్రము అమలు జరిగింది? సెంట్రల్ గవర్నమెంటు మన కమిషను రిపోర్టును ఒప్పుకున్నదా? ఆ విషయాన్ని ఎక్కడా యిందులో ప్రస్తావించలెదు. కాబట్టి యీ విషయము గమనించాలని కోరుతున్నాను. హరిజనుల హౌస్‌సైట్సుగురించి 1.5 కోట్లు పెట్టారు. ఇంతవరకు హౌస్ సైట్సుకొరకు యిచ్చారు, కాని వారికి కట్టుకోడానికి శక్తిలెక అని పొలాలుగానే వున్నాయి. మైసూరులో ప్రభుత్వము హరిజనులకు కాలనీ కట్టి యిచ్చింది. కాబట్టి ఒక ఫేజ్డ్ ప్రోగ్రాము క్రింద హరిజనులకు ప్రభుత్వము ఇండ్లు కట్టించాలని ప్రత్యేకంగా మనవి చేస్తున్నాను. ఇందాక వేమయ్యగారు చెప్పినట్లు కొన్నిచోట్ల కట్టారు. కాని కడుతుండగానే పడిపోయిన చోట్లు వున్నాయి. నా నియోజవర్గములో శెట్టిపల్లి అనే గ్రామములో ఇండ్లు కట్టారు. ఆరు మాసాలలోనే కూలిపోయాయి. అ డబ్బు ఎవరినుండి రికవరు చేయాలి? ఎవరి ద్వారా కట్టించారు? అంటే దానికి సమాధానము లేదు. ఇటువంటి సాధకబాధకాలు ఎన్నో ఉన్నాయి. వాటిని గమనించాలి. ఇక డ్రింకింగ్ వాటర్‌కు 12 లక్షలు యిచ్చారు. అక్కడక్కడ బోరింగ్ వెల్స్ వేశారు. క్యాస్టింగ్ పైపులువగైరా ఎవరు యివ్వాలి? అగ్రో ఇండస్ట్రీస్ అంటున్నారు. వారు వేయడము లేదు. వేసినటువంటి బోర్సురస్టు పట్టిపోతున్నాయి. చెడిపోతున్నాయి, రిపేరు చేయడము లేదు. దీని విషయములో ప్రత్యేకంగా ప్రభుత్వము గమనించి, అవసరమైనటువంటి బోరింగ్ వెల్స్ సక్రమంగా చేయాలని కోరుతున్నాను. ఇక వెల్ఫేర్ మెజర్సుకొరకు జిల్లా పరిషత్తులకు పంచాయతి సమితిలకు మూడు కోట్లు యిచ్చామన్నారు. సోషల్ వెల్ఫేర్ గాకుండా యీ ప్రత్యేకమైన వెల్ఫేర్ మెజర్స్ ఏమిటో నాకు అర్థము కావడము లేదు. వెల్ఫేర్ మెజర్సు ఏమిటీ? ఏ పద్దు క్రింద

తీసుకోవాలనేది తెలియజేయడము లేదు. రూరల్ వర్క్సు ప్రోగ్రాముకు అని మూడు కోట్లు పెట్టారు. వాట్ ఈజ్ ది మాడల్ ఆఫ్ ది స్కీం? జాబ్ ఓరియంటెడా? ప్రొడక్షన్ ఓరియంటెడా? ఏ రీతిగా దీనిమీద ఖర్చు అయ్యేది దీనిలో ఎక్కడా కన బడడము లేదు. షెడ్యూల్డ్ క్యాస్ట్ పీపుల్‌కు హౌజెస్ కన్‌స్ట్రక్షన్ కొరకు హౌజింగ్ బోర్డు ఏర్పాటు చేస్తున్నారు, ఎప్పుడు అమలులోకి వస్తుంది. ఇక ఎన్. జి. ఓ. లు స్ట్రయిక్ చేయబోతున్నారు. వారు స్ట్రయిక్ చేసినప్పుడు వారి జీతాలు ఎనౌన్స్ చేస్తున్నారు. కాని రైతులకు ఎస్యూర్డ్ మార్కెటు ప్రొవైడ్ చేయలేని పరిస్థితిలో ఉన్నాము. ఫుడ్ జోన్సు పెట్టారు. ప్రభుత్వము నిర్ణయించిన ధరకు మాత్రమే అమ్ముకోవలసిన పరిస్థితి వచ్చింది. ఎందుకు యీ కంట్రోల్స్‌ను తీసివేయకూడదు. దేర్ మస్ట్ బి ఫ్రీ మూవ్‌మెంట్. అప్పుడు ఎక్కడ ధర వస్తే అక్కడ అమ్ముకోడానికి అవకాశముంటుంది. ఈ కంట్రోల్స్‌ను రద్దు చేయడానికి ప్రభుత్వము పూనుకోవాలని మనవి చేస్తున్నాను. అన్-ఎంప్లాయిమెంట్ ప్రాబ్లం ఎప్పుడు సాల్వ్ అవుతుంది? జాబ్ ఓరియంటెడ్ కాక ప్రొడక్షన్ ఓరియంటెడ్ ప్రోగ్రామ్స్ వేసుకుంటే యిది సాల్వ్ అవుతుంది. ప్రభుత్వము దీనిని గమనించాలని మనవిచేస్తూ సెలవు తీసుకుంటాను.

శ్రీ ఎ. ఈశ్వరరెడ్డి :—అధ్యక్షా. గౌరవనీయులైన ఆర్థికమంత్రిగారు ప్రవేశ పెట్టిన ఓట్ ఆన్ అకౌంటు అనండి. ఇంటిరియం బడ్జెటు అనండి, దీనిని సమర్థించ లేక పోతున్నానని చెప్పడానికి చింతిస్తున్నాను. ఈ ఓటు ఆన్ అకౌంటు అనేది మన ప్రభుత్వానికి పరిపాటి అయిపోయింది. కాంగ్రెసు పార్టికి స్టీం రోలర్ మెజారిటీ వుండికూడా ఫైనల్ బడ్జెటును ప్రవేశపెట్టి కంప్లీటుగా చర్చించేదానికి అవకాశము యివ్వకుండా ఓటు ఆన్ అకౌంటు పెట్టడము అంత సమంజసము కాదని నేను మొట్టమొదట ప్రస్తావిస్తున్నాను. ఇది ప్రజాస్వామ్యానికి విరుద్ధమని యీ ఓటు ఆన్ అకౌంటును ఆరు నెలలకొరకు తీసుకురావడము. ఏవో కొన్ని కార్యక్రమాలు చేస్తామని చెప్పడము మంచిది కాదని మనవిచేస్తున్నాను. మధ్యంతర ఎన్నికల గురించి పలువురు సభ్యులు చాలా విషయాలు చెప్పారు. ఈ మధ్యంతర ఎన్నికల దృష్ట్యా ప్రధాన మంత్రి, వారితోపాటు ముఖ్యమంత్రిగారు తిరుపతి రావడము జరిగింది. అక్కడ ముఖ్యమంత్రి గారు ఒక పోల్ ప్రామిస్ చేశారు. ఒక పెద్ద భారీ పరిశ్రమను, తొమ్మిది పది కోట్ల రూపాయలతో నెలకొల్పుతున్నామని చెప్పారు. అది ఎటువంటి పరిశ్రమ? నిర్దిష్టంగా యిటువంటి పరిశ్రమను నెలకొల్పుతున్నామని, యిన్ని రోజులలో పెడుతున్నామని చెప్పివుంటే బాగుండేది గాని కల్లబొల్లి మాటలు చెప్పి ఓట్లు గుంజుకోవడము జరిగింది. ఎటువంటి పరిశ్రమను నెలకొల్పుతున్నారో యీ బడ్జెటు ప్రపోజల్సులో పొందుపరచలెదు. అలాగే రేణిగుంటలో సహకార చక్కెర మిల్లు పెడుతామని ముందుగా ప్రపోజల్సు పంపించడము జరిగింది. సాంకేతిక బృందము రావడము అక్కడ టూబ్ సాయిల్ వుందని, అది బాగా లెదని యింకొక చోట నిర్ణయించడము

జరిగింది. జరిగిన తరువాత దానిని ఎందుకు నిలిపివేశారు ? ఎక్కడో మహారాష్ట్ర ములో పది మిల్లులవరకు లైసెన్సు యిచ్చారు. తెలంగాణ ప్రాంతములో నిజామా బాదుకు యిచ్చారు. ఆంధ్ర ప్రాంతానికి ఒకటి యిచ్చారు. కాని తిరుపతిలో— రాయల సీమ, వెనుకబడిన ప్రాంతంలో — యీ చక్కెర మిల్లు పెట్టడానికి ప్రత్యేక శ్రద్ధ వహించలేదు. దాని గురించి ఒక మాట అయినా యీ బడ్జెటులో ప్రస్తావించలేదు. అయితే ఎటువంటి భారీ పరిశ్రమను నెలకొల్పితే యీ నిరుద్యోగ సమస్యను ఎట్లా తీర్చగలరని ప్రజలలో చాలా ఆందోలన, భయం రేకెత్తింది. తిరుపతి ప్రాంతమంతా నిరుద్యోగ సమస్యతో ఆవరించి వుంది అని సాహసించి చెబుతున్నాను. వందలాది గ్రాడ్యుయేట్స్ వేలాది గ్రాడ్యుయేట్సు అయిపోయినారు. ఇంజనీరింగ్, మెడికల్ గ్రాడ్యుయేట్సు ఉద్యోగము లేకుండా కష్టాలకు లోను అవుతున్నారు. అటువంటివారికి ఏదైన మార్గము చూపించడానికి ప్రభుత్వము పూనుకోవడము లేదు. ఈ నిరుద్యోగ సమస్యను పరిష్కారం చేయడము వారి తరము గాదని సాహసించి మీ ద్వారా ప్రభుత్వా నికి తెలియజేస్తున్నాను. అయితే గౌరవనీయ తిమ్మారెడ్డిగారు ఒక పథకము రూపొం దించారు. ఈ నిరుద్యోగులైన గ్రాడ్యుయేట్సుకు అంతా బస్సు రూట్సు ఇస్తామని చిత్తూరు జిల్లాలో వాగ్దానాలు చేశారు. ఈ బస్సు రూట్సు ఇచ్చి ఎంతమంది ఇంజ నీరింగు గ్రాడ్యుయేట్సు యొక్క నిరుద్యోగము పరిష్కారము చేస్తారో ఆలోచించండి. దీనివల్ల మామూలుగా ఆ యజమానులు కూడ వారికు రావలసిన కోటా బస్సు రూట్సు వీరికి ఇస్తున్నారని వారు అంటారు. ఈ విధంగా బస్సు రూట్సు ఇచ్చినప్పటికీ చాలా కొద్దిమంది మాత్రమే అవకాశము దొరుకుతుంది — మైక్రోస్కోపిక్ మైనారిటీకి మాత్రమే ఇటువంటి అవకాశము కలుగజేసి మొత్తము ఇంత పెద్ద సమస్యను పూర్తిగా తీర్చినామని అనడానికి వీలులేదు. తరువాత ఈ బడ్జెటులో షెడ్యూలు తర గతులు, వెనుకబడిన తరగతులు గురించి ఐకటిన్నర కోటి కేటాయించినట్లు చెప్పారు. పూర్వము ఈ జి. డి. నాయుడు స్కీము ప్రకారము కొన్ని ఇళ్లు కేటాయించి హరి జనులకు ఇస్తే బాగుంటుందని ఈ శాసనసభలో అనేకసార్లు పలువురు సభ్యులు చెప్పినాకూడ దాన్ని గురించి ఏమీ అనుకోలేము. ఇప్పుడు ఏదో ఒక పెద్ద కార్య క్రమము చేస్తామని చెప్పుతున్నారు. అలాగే మంచినీటి బావులకు ఏదో కొంత డబ్బు కేటాయించామని బావులు త్రవ్విస్తామని అంటున్నారు. పూర్వము మైసూరు స్టేట్‌లో ప్రతి గ్రామానికి ఒక్కొక్క బావి ఉండాలని వాళ్లు ఒక పథకాన్ని రూపొందించారు. అది చాలా బాగుంది. ఆ విధంగా ప్రతి గ్రామానికి ఒక బావి ఉంచే నీటికొరత సమస్య తీరిపోతుంది. ఆ రకంగా ఇంకా కొంత డబ్బు కేటాయించి కనీసం మంచి నీటి సౌకర్యము కలుగజేస్తే బాగుండేదేమో అనిపిస్తుంది. తరువాత నిరుద్యోగులైన గ్రాడ్యుయేట్సు కొంతమంది ఉన్నారు. అగ్రికల్చరల్ గ్రాడ్యుయేట్సు, ఎం. ఎస్‌సి. చదువుకొన్న వాళ్లు ఉద్యోగములో లేకుండా అలమటిస్తున్నారు. వారికి ఒక ప్రణాళిక చూపించండి. అటువంటివాళ్లకు చిక్‌బళాపూర్‌లో డీఫారెస్టుచేసి 5 ఎకరాలు ప్రసే

యము వారికి కల్పించి స్టేట్ బ్యాంకు ఎయిడ్ ఇప్పించి ఒక్కొక్క గ్రాడ్యుయేట్‌కు, అగ్రికల్చరల్ గ్రాడ్యుయేట్‌కు 50 వేల రూపాయలవరకు ఇచ్చి అటువంటి పథకము 50 మందికి రూపొందించేటట్లు మైసూరు ప్రభుత్వము తలపెట్టింది. అటువంటిదైన మన రాష్ట్రములో కూడ మీరు చేస్తే బాగుంటుందని అనేకసార్లు మంత్రులకు వినిపిస్తే దాన్ని గురించి కూడ పట్టించుకోలేదు. ఈ రాయలసీమ అభివృద్ధికి మనవారు చేస్తున్న ప్రమేయము ఏమని కొంత ఆలోచన చేయాలి. రాయలసీమకు ఏదో కొన్ని కోట్లు కేటాయించినామని దీనిలో అంకెలు గారడీ చూపిస్తున్నారు. రాయలసీమకు ఒక పెద్ద పరిశ్రమ కూడ లేదు. భారీ పరిశ్రమ ఒకటి పెట్టండి. ప్రొద్దుటూరు వాణిజ్య కేంద్రము. దానికి రవాణా సౌకర్యాలు లేవు రైలు సౌకర్యము లేదు. అటువంటి ప్రాంతానికి రవాణా సౌకర్యాలు కల్పించండి అని మేము చెప్పితే దాన్ని గురించి అనుకోలేదు. రాయలసీమలో మినరల్ రిసోర్సెస్ ఉన్నా, దానిని వినియోగించకుండా ఉన్నారు. అక్కడ ముడి సరుకులు బాగా లభ్యం అవుతాయి. వాటిని ఉపయోగించుకోవడం లేదు, ఇప్పుడు జరిగిన మధ్యంతర ఎన్నికల ఫలితంగా ప్రజానీకం ఒక ఊపు ఊపారు. అదేవిధంగా ఇక్కడ కూడా మధ్యంతర ఎన్నికలు జరిపి మరొక అయిదేళ్లు సుస్థిరప్రభుత్వము స్థాపించుకోవచ్చుననీ అనుకొంటున్నారు. ఆ విధంగా ఈ మధ్యంతర ఎన్నికలు తీసుకురావడం సబబు కాదు. రాయలసీమకు కావలసిన సదుపాయములు కల్పించి రాయలసీమ డెవలప్‌మెంటుకు వెంటనే ఒక 20 కోట్లు నిధిని ఏర్పాట్లు చేసేదానికి అవకాశాలు కల్పించండి. అని అడిగితే కూడ దాన్ని గురించి అనుకోలేదు. ఇప్పు ప్రత్యేక తెలంగాణా వివాదము వచ్చిన తరువాత కనీసం ఇప్పుడు మధ్యంతర ఎన్నికలు పెట్టి ఏదో మెజారిటీ సంపాదించుకొని ఈ తెలంగాణావారికి మనము స్వస్తి చెప్పవచ్చు అనే ఆలోచన మాత్రము సబబు కాదు. పూర్వము నేను కూడ అనేక రాష్ట్రాలు ఉంటే బాగుండదని చెప్పుతూ ఉండేవాణ్ణి. ముఖ్యమంత్రిగారు కూడా చిన్న చిన్న రాష్ట్రాలు ఎందుకని అడ్డు తగిలారు. కాని అనేక రాష్ట్రాలు వస్తే మనకు అవకాశాలు ఉంటాయి. ఆ వనరులను వినియోగించుకొనే దానికి సదుపాయములు కూడ వారి వారి ప్రభుత్వాలు చూచుకోవచ్చు. సత్వరంగా వారికి తెలంగాణా ఇచ్చి. మన ఆంధ్ర ప్రాంతానికైతే నేమి. వెనుకబడిన రాయలసీమకు అయితే నేమి, వీటిని అభివృద్ధి చేసేదానికి మార్గాలు అన్వేషణ చేస్తే బాగుంటుంది గాని ఇటువంటి లాలూచీ పడడము, మేము ఏదో సరి చేస్తాము, ఈ అయిదేళ్లు రాజ్యం చేసే అవకాశము మాకు కల్పించండి అని ఈసారి పోల్సుకు పోతే ప్రజలు బుద్ధి పాఠము చెప్పుతారని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ పి. వెంకటసుబ్బయ్య :—అధ్యక్షా, గౌరవనీయ ఆర్థిక శాఖామాత్యులుగారు ప్రవేశపెట్టిన బడ్జెటును సపోర్ట్‌చేస్తూ కొన్ని సలహాలు ఇవ్వదలచుకొన్నాను. 1970-71 కంటే, 71-72 లో 1.5 కోట్లు పెంచబడిందని సెలవిచ్చారు. కాని ఇది చాలా తక్కువ మొత్తమని నేను మనవిచేస్తున్నాను. తరువాత షెడ్యూల్ తరగతులకు, ట్రైబ్సుకు, వెనుకబడిన తరగతుల గురించి చాలా సలహాలు ఇచ్చారు. నేను ముఖ్యంగా డ్రింకింగు

వాటర్ గురించి ఒక సలహా ఇస్తున్నాను. చాలా సంతోషము, 71 లో 6 లక్షలు ఉంటే, ఇప్పుడు డబుల్, 12 లక్షలు చేశారు ఈ సంవత్సరము. కాని మా సమితి ఏరియాలో ఇప్పటికి 200 మంది హరిజనులకు షెడ్యూలు కులాలవారికి ఈ డ్రింకింగ్ వాటర్ వెల్సు లేవు. అందువల్ల ఈ సంవత్సరము 12 లక్షలు మాదిరి దీనిని ఇంకా కంటిన్యూ చేస్తూ ఈ సమస్యను పూర్తిగా నివారించవలసిందిగా కోరుతున్నాను. తరువాత, ఈ అలైన్‌మెంట్ విషయంలో చెప్పారు. ఇది చాలా ఘోరంగా ఉన్నది. స్టాఫ్ తీసివేశారు. అలైన్‌మెంటు కమిటీలు పనిచేయడంలేదు, మరి ఈ విషయంలో అఫిషియల్సును. నాన్-అఫిషియ్యలును కమిటీ వేసి ఇది సక్రమంగా పనిచేసేటట్లు చేయడం అనేది అది చక్కటి సలహా. అది పాటించవలెనని కోరుతున్నాను. ఇంతకుముందు ఈ షెడ్యూలు తరగతులు, ట్రైబ్సు. మరియు వెనుకబడిన తరగతువారి యొక్క రిజర్వేషన్ అనేది చక్కగా అమలు జరగలేదని మనవిచేశారు. దాన్ని గురించి ఇదివరలో కూడ ఒకప్పుడు ఒక స్టేట్‌మెంటు ద్వారా రాష్ట్ర ప్రభుత్వమును తెప్పించమని కోరాము. కాని డైరెక్టరు ఆఫ్ సోషియల్ వెల్‌ఫేర్ ప్రతి డిపార్టుమెంటును అడగితే ఈ స్టేటిస్టిక్స్ ఇంతవరకు రాలేదు. ఇంతకుముందు మిత్రులు చెప్పినట్లు పబ్లిక్ సర్వీసు కమీషను పోయిన తరువాత, కలెక్టర్సుకు యీ అధికారం యిచ్చిన తరువాత యిది సరిగా పాటించబడలేదని నా ఉద్దేశం.

ఎసెస్‌మెంట్ ఆఫ్ లాండ్సు గురించి- ఫారెస్టు పోరంబోకులు లీజుకు యిస్తున్నారు వాటికి పర్మనెంటు పట్టా వచ్చేవరకు భూములు అభివృద్ధి చేయడానికి ఎలాంటి ఎయిడ్ యివ్వడం లేదు. వీటిని వెంటనే డి ఫారెస్ట్ ల్యాండ్సుగా చేసి పర్మనెంటు పట్టాలు యివ్వాలని కోరుతున్నాను,

పోలీసు డిపార్టుమెంటువారికి ఎక్కువగా గృహవసతికి 20 లక్షలు యీ బడ్జెటులో కేటాయించారు. చాలా సంతోషం వారికి కావలసిన సదుపాయాలు చేసినందుకు ముఖ్య మంత్రిగారిని అభినందిస్తున్నాను. రాయలసీమకు 4 కోట్లు కేటాయించారు. కాని ఈ ఫండ్సు రిలీజ్ చేయడం లేదని చాలమంది చెబుతున్నారు. మా నెల్లూరు జిల్లా యిటు రాయలసీమలోగాని, అటు సర్కార్సులోగాని లేదు. నెల్లూరు జిల్లాలో $1\frac{1}{2}$ తాలూకాలు తప్ప తక్కిన తాలూకాలు రాయలసీమకంటె వెనుకబడి ఉన్నది. నెల్లూరు జిల్లాను అటు రాయలసీమలో చేరిస్తే బాగుంటుందని మనవి చేస్తున్నాను.

ముఖ్యంగా యీ పి. డబ్ల్యు. డి. లో చాలా అవకతవకలున్నవి. స్కీమ్సు మంజూరు అవుతాయి- చేయరు. 63-64 లో నా నియోజకవర్గంలో శాంక్షన్ అయినది ఒక స్కీము ఉన్నది - పాలుచూరు ఆనకట్ట 30 లక్షలది యింతవరకు కాలేదు. ఇప్పుడు 6 లక్షలు యిచ్చారు. టెండర్సు పాటపాడారు. వారు చెప్పేది 60-70 రేట్సు యిస్తే గిట్టవు. రివైజుడ్ రేట్సు యివ్వనిదే పని ప్రారంభించలేము అంటున్నారు. వెంటనే రివైజ్డు రేట్సు యివ్వాలని ప్రభుత్వానికి మనవి చేస్తున్నాను.

ముఖ్యంగా కో-ఆపరేటివ్ డిపార్టుమెంటు సంగతి చూస్తే—అందరికీ తెలుసు—మిస్ అప్రోప్రియేషన్ ఆఫ్ ఫండ్సు గురించి యిక్కడ అనేక ప్రశ్నలు వస్తున్నవి. మా తాలూకాలో ఒక్క ఎల్. ఎం. బి. ఉన్నది. ఎన్నో కంప్లెయింట్స్ చేశాము. ప్రభుత్వం నుంచి ఉత్తర్వులు రాలేదు. అక్కడ 5 లక్షలు రావచ్చును. జిల్లాపరిషత్తు సమితుల్లో ఎలాంటి ఫండ్సులేవు. జిల్లాపరిషత్తుకు, సమితులకు యీ ఫండ్సు యివ్వాలని కోరుచున్నాను. ఈ సంవత్సరం మా జిల్లాలో కరువు విషయం చాల ఘోరంగా ఉన్నది. కొవ్వూరు తాలూకా తప్ప 8 తాలూకాలు దెబ్బతిన్నవి. పంటలు పోయాయి. మా తాలూకాలో 106 గ్రామాలలో పైర్లు ఆదాయంలేదు. మా ఏరియా ఫేమిన్స్ ఏరియా క్రింద డిక్లేర్ చేశారు. వెంటనే ఫండ్సు రిలీస్ చేయాలని కోరుతున్నాను.

రెవిన్యూ డిపార్టుమెంటుకు సంబంధించి ఒక మనవి చేస్తాను. పాస్ బుక్సు వీలైనంత వెంటనే యిప్పించ వలసినదిగా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. నిరుద్యోగ సమస్య గురించి అందరూ చెబుతున్నారు. ఏలక్షన్సులో అనేక ఆశలు కల్పించాము. ఈ నిరుద్యోగ సమస్యను ఎంత త్వరలో తీర్చగలిగితే అంత మంచిదని మనవిచేస్తూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ బి. అబ్రహాం (చరియాల) :—అధ్యక్షా. ఈ 6 నెలలకొరకు బడ్జెటుయిస్తూ మాకు సెలవు యివ్వండి అని మనవి మోతకూలి పుస్తకాలు—ఎక్కడ ఏమి ఖర్చు పెట్టుతున్నామో చూసి చెప్పండని చెబుతూ యీ ప్రభుత్వం కోరింది. అయితే యీ తతంగం భారతదేశంలో 24 సంవత్సరాలనుంచి ప్రతి సంవత్సరం జరుగుతోంది. అన్ని వివరాలూ చెప్పడానికి యిక్కడ అవకాశం తక్కువ, చెబితే వినిపించుకోని యీ చెవిటి ప్రభుత్వంముందు ఏమి చెప్పాలని నిరాశపడి మాలాంటివారికి ఏమీ తోచడంలేదు. ఎన్నో భ్రమలుపెట్టి వోట్లుతీసుకొని ప్రభుత్వంలోకి వస్తారు. వచ్చిన తరువాత ఆ అవకాశం కల్పించుకొని తద్వారా వారి స్వార్థపరులకు. బంధుపరులకు, పార్టీపరులకు, ఉపయోగపడేవిధంగా బడ్జెటును ప్రవేశపెట్టుతారు. ఇప్పుడు ప్రవేశపెట్టిన బడ్జెటు 6 నెలల వరకు స్వేచ్ఛ తీసుకొని తమ పార్టీని బలపరచడానికి చేసిన బడ్జెటును నేను బలపరచడానికి సిద్ధంగాలేను. దేశంలో మొన్న జరిగిన మధ్యంతర ఎన్నికలలో వచ్చినదానిలో పెద్ద వూపువచ్చింది కావట్టి, ఆంధ్ర ప్రదేశ్‌లోకూడ ఎన్నికలు జరిపించి తిరిగి ప్రభుత్వంలోకివచ్చి నాలుగయిదేళ్లు మా రాజ్యం సాగిస్తామనే ధోరణితో వ్యవహరిస్తున్నారు. అయితే, పోయిన పార్లమెంటు ఎన్నికలతో కలిపి ఎందుకు పెట్టలేదు? పార్లమెంటులో కొత్త కాంగ్రెసు పార్టీకి 350 సీట్సురాగానే ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వానికి పెద్ద ఊపువచ్చింది. దీనిద్వారా మేము గెలుస్తాం, మళ్లీ ప్రభుత్వంలోకి వస్తాం, చేసేది చేస్తాము అని అనుకొంటున్నారుగాని, ప్రజలకు సేవ చేయడానికి ఎన్నుకొనబడుతున్నారనిగాని, సేవచేయకపోతే దించివేస్తారనిగాని తెలియ

డంలేదు. ప్రజల ఆర్థిక స్థాయిని, సాంఘిక స్థాయిని పెంచి బాగుచేయాలని ప్రభుత్వంలోకి పంపుతూంటే 24 సంవత్సరాలు గడిచినా ఏక ఛత్రాధిపత్యంగా ఏలుతుంటే భారతదేశంలో యీ రోజున ఎక్కడ చూసినా అసంతృప్తి, నిరుద్యోగం, కలహాలు, ప్రాంతీయ తత్వాలు—యివన్నీ పెరగడం యీ ప్రభుత్వానికి సిగ్గు చేటు కాదా అని అడుగుతున్నాను. ప్రాంతీయ తత్వంవచ్చి తెలంగాణా కావాలని కోరడం ఎందుకు జరిగింది. ముఖ్యంగా మీ పక్షపాతబుద్ధితో, ప్రాంతీయ తత్వాలతో పెరిగింది. ఆది సమసి పోవడానికి చేయవలసిన కార్యక్రమం చేయకుండ వెనుకబడిన ప్రాంతానికి అందించవలసిన వసరులు అందించకుండ అసంతృప్తిని రెచ్చగొట్టడానికి తుపాకీ గొట్టముద్వారా కాలుస్తూ ముందుకుపోయినందున యిది పెరిగి పెద్దదై సోదరులమధ్య ఘాతము ఏర్పడినది. అది క్షమించరానిది. ఇప్పుడు మిడ్ టరమ్. పోల్ తెచ్చి— తెలంగాణా యిద్దామా వద్దా అని చెప్పే దానిని గురించికాదు. మొన్న ఎన్నికలలో చూస్తే ఇక్కడ తెలంగాణా వస్తే తప్ప ఏమీ జరగదు అనే సెంటిమెంట్ ప్రజల్లో పెరిగింది. అది ఏ విధంగా పరిష్కారం చేద్దామని అనుకొంటున్నారు? అదేమీలేదు' వోట్లుకావాలి. పైసలు పోసి, తాగబోసి, తినబోసి, ఎన్నోతీరులచేసి అధికారంలోకి వచ్చి రాజ్యం చేద్దామని ముందుకువెళ్తున్నారేగాని బాధ్యతతో వ్యవహరించడంలేదని చెప్పవలసిస్తోంది. మీ బాధ్యతలను మీరు గుర్తింపటం లేదు. ఇది ఎన్నటికి క్షమించరాని విషయము. మొట్టమొదట రాజకీయ పరిష్కారం కావాలి. అసలు ప్రత్యేక తెలంగాణా నినాదం రాకుండా చేయవలన కార్యక్రమాలు ఎన్నో ఉన్నవి. ప్రత్యేక తెలంగాణా అని కోరేవారి దగ్గర బాక్‌వర్డ్‌నెస్‌ఉంది, ఉద్యోగాల విషయంలో, భూమి విషయంలో, తదితర అభివృద్ధి కార్యక్రమాల విషయంలో తెలంగాణా వెనుకబడింది. స్వాతంత్ర్యంవచ్చిందిగాని, ఆర్థిక స్వాతంత్ర్యం రాలేదు. సభ్యులు ఎన్నుకోబడటానికి, ఇక్కడకు వచ్చి మాట్లాడటానికి స్వాతంత్ర్యం వచ్చిందిగాని, యీ ప్రభుత్వం చేసేది ఎవరు? స్వార్థపరులు, పెత్తందార్లు, ప్రజలను దోపిడి చేసేవారు ప్రభుత్వంలో ఉన్నారు, ఇది ప్రజారాజ్యం కావని ప్రజలు అనుకొంటున్నారు. ప్రజారాజ్యం సృష్టించాలనే ఉద్దేశ్యంతో యీ ప్రాంతీయతత్వం వస్తున్నది. వరంగల్ జిల్లాలో జనగాం తాలూకా వెనుకబడిన తాలూకా, అందులో నా నియోజకవర్గం ఇంకా వెనుకబడిన ప్రాంతమైన చేర్యాల, అక్కడ 24 సం.ల తర్వాత, మొన్న 67 లో నేను ఎన్నికైవచ్చి ఇక్కడ నాలుగుసార్లు చెప్పినతర్వాత ఐదు గ్రామాలకు మాత్రమే ఎలక్ట్రిసిటీ ఇచ్చారు. అక్కడ ప్రజలు పన్నులు ఇవ్వటం లేదా? అక్కడి రైతులు దేశంకొరకు పాటుపడటంలేదా? వారు వోట్లు ఇవ్వటం లేదా? వారి ప్రతినిధులను పంపించ బడటంలేదా? పంపిస్తున్నారు. పాటుపడుతున్నారు. కాని అక్కడ మంచిరోడ్లులేవు. పెద్ద చెరువులులేవు. నా నియోజకవర్గం 50 మైళ్లు వెడల్పు ఉంది. అక్కడ చాలా బాక్‌వర్డ్‌నెస్ ఉంది. దానిని పోగొట్టటానికి మీరు ప్రయత్నించేయకపోతే—మిమ్మల్ని ఎందుకు అధికారంలోఉంచాలి? మీరు బడ్జెట్ పాస్‌చేయించుకొని, వోట్ ఆన్ అకౌంట్ తీసుకొని ప్రజలకు చేస్తున్నది. ఏమిటి? ప్రజలలో ఆర్థికసమానత్వం తీసుకురావడానికి బదులు ఆర్థిక అసమానత్వాన్ని

మీరు పెంచి పోషించి వర్గస్పృశ్యత్వంతో. మీ పార్టీ బలం కొరకు ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. మీకు యీ వోట్ ఆన్ ఎకౌంట్ పాస్ చేయించుకోవటం న్యాయం అనిపిస్తున్నదా అని అడుగుతున్నాను. మీరు కోట్ల రూ. లు ఖర్చుపెడుతున్నారు. ఇవాళ తెలంగాణాలో బాక్వర్డ్‌నెస్ పోగొట్టటానికి ఏమి ఖర్చుపెడుతున్నారు. పోయిన సంవత్సరంనుండి 6 కోట్ల రు.లు పోచంపాడు ప్రాజెక్టుకు ఇచ్చారు. ఆ ప్రాజెక్టు అంతకుముందే కట్టివుంటే, యీ సోదరుల మధ్య యీ ప్రాంతీయతత్వం రాకుండా పోయేదికదా, ఈ కొట్లాటలు, హత్యలు వగైరా రాకపోవునుకదా. ఈ విధంగా ఆశించే ప్రజలకు మీరు ఇచ్చే కానుక ఏమిటి? మీరు 9 కోట్లు ఇచ్చారు. ఈ 9 కోట్లతో సమస్య పరిష్కారం కాదు. ఇవాళ తెలంగాణాలో జరుగుతున్నది ఏమిటి? అక్కడ ఆఫీసర్స్ స్థానిక పెత్తందార్ల రాజ్యం జరుగుతున్నది. మీరు ఇస్తున్నటువంటి డబ్బు వారు ఖర్చుపెట్టకుండా తిరిగి వాపసు చేస్తున్న పరిస్థితి ఉన్నది. లెదర్ బోర్డు డిశంబరులో ఫారమ్ చేశారు. దానికి కోటి రు.లు ఇచ్చారు. అది ఖర్చుపెట్టటానికి వీలు లేకపోతే మళ్ళీ వాపసు చేశారు. ఈ సంవత్సరల లెదర్ బోర్డుకు 2 కోట్ల రు.లు అడుగుతున్నారు. ఆ డబ్బు ఇవ్వము—అని అంటున్నారు. ఆ సంవత్సరం డబ్బు. యీ సంవత్సరం డబ్బు కలిపి రెండు కోట్లు ఇవ్వమంటే ఇవ్వము— అంటున్నారు. సాంఘికంగా వెనుకబడిన వారికి మేలు చేయాలంటే మీకు ఆఫీసర్స్‌పైన చకప్ లేదు. అక్కడి ఆఫీసర్స్ తమ రాజ్యం సృష్టించి ప్రతివారిమీద పెత్తనం చేస్తున్నారు. అక్కడ ఆఫీసర్స్ రాజు అన్నమాట, ఆ ఆఫీర్స్ దయాదాక్షిణ్యంమీద ప్రజలు బ్రతుకుతున్నారు. మీరు ప్రజలను వోట్లు అడుగుతున్నారు. మధ్యంతర ఎన్నికలు పెట్టి ఎవరి ఉద్ధరించాలని అనుకొంటున్నారు. దేశంలో ఉన్న సమస్యలు పరిష్కరించకుండా ఊరికే ప్రజలకు వాగ్దానాలు చేస్తున్నారు. దేశాన్ని బాగుచేశాము; హరిజలను ఉద్ధరించాము; భూములు పంచిపెట్టాము అంటున్నారు. అందుకు అధికార కాంగ్రెస్‌పక్షంవారు కృతజ్ఞతలు చెబుతున్నారు. భూములు పంచిపెట్టటానికి మీరు పటేల్ పట్వారీల చేతులలో భూములు పెట్టారు. ఒక ఎకరానికి 200, 300 రు.లు ఖర్చుపెడితేగాని, ఆ భూమికి పట్టా కావటంలేదు. పట్వారీలకు లంచం ఇచ్చుకొంటే పట్టా అవుతుంది. భూమి సాగు చేసుకొంటున్నవారిని బేదఖలు చేస్తున్నారు. భూమి సాగుచేయనివాడికి, పైవలు ఇచ్చిన వారికి పట్టాలు ఇస్తున్నారు. ఎవరికి భూమి దక్కాలో వారికి దక్కకుండా మీ పార్టీ ప్రయోజనాలకొరకు ఇదంతా చేస్తున్నారు. మీరు ఎన్నికలకు పోయేముందు మీరు దేశానికి ఏమి లాభం చేద్దామని ఉద్దేశిస్తున్నారో చెప్పాలి. మీలో నరనరాన బూర్జువాతత్వం జీర్ణించుకుపోయింది. మీరు సోషలిస్టు ప్రభుత్వం తేగలరా అని అడుగుతున్నాను. ఏవో బయటకు మాటలు చెప్పి లోపల మోసపు ప్రయత్నాలు చేసే మీకు అసలు సోషలిజమ్ తెలుసా అని అడుగుతున్నాను. అందువల్ల నేను యీ వోటు ఆన్ ఎకౌంట్‌ను వ్యతిరేకిస్తూ, మీరు ప్రజలకు మేలుచేసే పనులు చేయటం నేర్చుకోవాలని చెబుతూ ముగిస్తున్నాను.

శ్రీ కె. సోమేశ్వరరావు (నిడుమోలు) :— అధ్యక్షా, ప్రస్తుతం సోషలిస్టు సమాజస్థాపనవైపు మనం పోవాలని అనుకొని యీనాడు తీసుకువచ్చిన యీ బడ్జెట్‌లో

సామాన్యపౌరులకు. వెనుకబడిన మైనార్టీ వర్గాలవారికి మేలు జరిగేటట్లు, వారి ఆర్థిక పరిస్థితి మెరుగుపడేటట్లు కావలసినంత డబ్బు కేటాయించనట్లు కనుపిస్తున్నది. ఈనాడు దేశంలో నిరుద్యోగ సమస్య ఎక్కువైంది. మనం పారిశ్రామిక రంగాన్ని అభివృద్ధిచేస్తేగాని, నిరుద్యోగసమస్య పరిష్కరించలేము. ఈ వెనుకబడిన కులాల వారిలో చాలామందికి ఇండ్లస్థలాలు లేనటువంటి పరిస్థితి ఉన్నది. ఇండ్లస్థలాలు ఇచ్చే కార్యక్రమం మనం ఎప్పటినుంచో పెట్టుకొన్నాం. పది పహేను సంవత్సరాలబట్టి ఆ కాగితాలు సమితులనుండి కదలటంలేదు. సాంఘికసంక్షేమ పద్దులు తీసుకువచ్చి సమితుల చేతులలో పెట్టినతర్వాత, యీ సాంఘికసంక్షేమ కార్యక్రమాలకు డబ్బు ఖర్చు కావటంలేదు. 15 పర్సెంట్ ఖర్చుపెట్టవచ్చును అనే ఆ పద్దును ప్రత్యేకంగా విడదీసి సాంఘిసంక్షేమానికి అసలు ఖర్చు అవుతున్నదా. లేదా, సమితి స్థాయిలో ఎంత ఖర్చుపెట్టారు, జిల్లా పరిషత్‌లో ఎంత ఖర్చుపెట్టారు. అన్నది ప్రత్యేకంగా విడదీస్తేతప్ప లేకపోతే అంతా జనరల్‌ఫండ్‌లో కలిపి వేరేదానికి ఖర్చుపెడుతున్నారు. సాంఘికసంక్షేమ కార్యక్రమాలకు వేరే ప్రత్యేకంగా ఖర్చుపెట్టేటట్లు చూడాలని కోరుతున్నాను. చాలామంది పట్టాలు లేనివారు ఉన్నారు. వారు ఎవరికి అబ్‌జక్షనబుల్ లేని స్థలాలలో ఇండ్లు కట్టుకొంటే ఒక ప్రక్క ఇండ్లస్థానాలు ఇస్తామని చెబుతూ రెండవ ప్రక్క వారిమీద బి-ఫారమ్‌లు వ్రాస్తున్నారు. వారు పట్టాలు ఇవ్వమని ఎంతోకాలం నుంచి గొడవ చేస్తున్నారుగాని ఇంతవరకు ఇవ్వటంలేదు. మైనార్టీవర్గాలకు చేస్తున్న కార్యక్రమాలు పూర్తిగా చేయకుండా ఉన్నాము. వారికి ఇండ్లు కట్టే కార్యక్రమం దిగ్విజయంగా సాగాలంటే అదనంగా డబ్బు కేటాయించాలి. అపుడేవారికి ఇండ్లు ఏర్పాటుచేయటానికి అవకాశం ఉంటుంది. మైనార్టీవర్గాలకు, మైనార్టీ ప్రాంతాలలో వారి యొక్క అభివృద్ధికోసం ప్రభుత్వం విధిగా తీసుకోవలసిన కార్యక్రమం ఉంది. ఆ కార్యక్రమం వెంటనే చేపట్టాలి. అప్పుడే ప్రజలకు ఏదైనా మేలు జరుగుతుంది.

ఏదో బడ్జెట్‌లో చూపెట్టాము సాంఘిక సంక్షేమం పద్దు అనుకొన్నప్పుడు చిన్న చిన్న వర్గాల వారియొక్క అభివృద్ధి మనం ఎంతవరకు తీసుకుపోతున్నాము, అనే దానిమీద ఆలోచన చేయాలి. ప్రభుత్వం వారికి పట్టాలు యివ్వాలని ఒక కార్యక్రమం తలపెట్టింది. ఇదివరకు చాలకాలంబట్టి వారిక్రింద ఉన్నటువంటి భూములు అన్నిటికి పెనాల్టీలు వేసింది. ఆ పెనాల్టీలకు వాళ్లు అప్పీలు చేసుకోలేనటువంటి పరిస్థితిలో ఉండి శిస్తు కడుతున్నారు. అటువంటి వాటిని తొలగించవలసిందని మనవి చేస్తూ శెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ బి. నిరంజనరావు :—అధ్యక్షా, ఆర్థికమంత్రిగారు బహుశః లోక్‌సభ ఎన్నికలు, పార్టీఎన్నికలు, రాబోయేఎన్నికలు దృష్టిలో పెట్టుకొని అసలు సోషలిజాన్ని గురించి మరచిపోయినట్లు ఉన్నది. మన జనాభాలో దాదాపు నూటికి 70 వంతులు గ్రామాలలో నివసిస్తారు. గ్రామాలలో నివసించేవారు ఎక్కువమంది పేదరైతులు, వ్యవసాయకూలీలు, చేనేత పరిశ్రమమీద ఆధారపడినటువంటి ప్రజలు, నాలుగు సంవ

త్సరాలుగా పరిపూర్తి అయిన మెజారిటి పెట్టుకొని ఏ బిల్లు యిక్కడ పెట్టినప్పటికి ఎటువంటి అభ్యంతరాలులేకుండా పాస్‌చేసుకొన్నటువంటి రోజులలో, చిన్నరైతులకు ఆంధ్రగాని, తెలంగాణాగాని రాయలసీమగాని ఈ మూడు చోట్ల ఉన్నటువంటి పేద రైతులకు ఈ ప్రభుత్వం ఏమైనాచేసినదా అంటే-ఎటువంటి సదుపాయం చేయలేదని మనవి చేస్తున్నాను. 10 వేల రూపాయలు వ్యాపారం చేసుకొన్నప్పటికి చిన్న చిన్న వ్యాపారస్థులకు ఎగ్జంప్షన్ యివ్వబడింది. ఇటీవల ఎన్నికల సందర్భంలో ముఖ్యమంత్రిగారు దానిని యింకా 5 వేలకు పెంచి 15 వేల రూపాయలు వ్యాపారంచేసుకొన్న వారికి కూడ ఈ ఎగ్జంప్షన్ సదుపాయాన్ని యిచ్చారు. అలాగే ఆదాయవు పన్ను, నాలుగు వేల రూపాయలు లోపు ఆదాయం ఉన్న వారికి ఆదాయపుపన్ను లేకుండా, ఆ పైబడినటువంటి వారికి ఆదాయపు పన్ను విధించబడింది. 23 సంవత్సరాలు ఈ ప్రభుత్వం అధికారంలోఉండి పేదరైతులకు ఏమి చేసినది అంటే వారు చెల్లించే పన్నును ఏమాత్రం ఎగ్జంప్షన్ చేయలేదు. డి. ఎమ్. కె. ప్రభుత్వం మద్రాసులో 5 ఎకరాలు లోపు ఉన్నటువంటి రైతులందరికి పన్ను మాఫీచేశారు. అదే విధంగా ఉత్తర ప్రదేశ్, బీహార్ ప్రభుత్వాలు రద్దుచేశాయి. వ్యవస్థ కాంగ్రెస్ అధ్వర్యమున ఉన్న మైసూరు ప్రభుత్వం 5 ఎకరాలు మాగాణి భూమికి, 10 ఎకరాలు మెట్టభూమికి ఒక ఎకరా తోటలకు సంబంధించిన భూములకు అన్నిటికి వారు ఎగ్జంషన్ యిచ్చారు. బ్రహ్మానందరెడ్డిగారి ప్రభుత్వం సోషలిజమే ధ్యేయము, సోషలిజం కోసమే మేము పుట్టాము అని చెప్పుతున్నారు. ఈ బడ్జెట్ సమావేశంలో అయినా 5 ఎకరాల లోపు ఉన్న రైతులందరికి శిస్తు మాఫీ చేసే సూచన ఎందుకు చేయలేదు. 100 కి 80 మంది రైతులు పేదవారు గదా ? సీలింగ్ యాక్టు వచ్చిన తరువాత, జమిందారీలు రద్దు అయిన తరువాత మనకు మిగిలినటువంటి రైతులు చాలమంది 5 ఎకరాలు లోపు ఉన్నటువంటి వారే. వారికి ఈ సదుపాయాన్ని ఎందుకు కలుగజేయలేదు అనే ప్రశ్న వారికి ఎదురు అవుతుంది. పేద ప్రజల ఉద్ధరణ, వారియొక్క ఆర్థికస్థితి పెంపుచేయడమే మీ ఆశయం అయితే తక్షణం ఈ శాసనసభ సమావేశం అయ్యేలోపలనే ఋజువు చేసుకొనేదానికి 5 ఎకరాలలోపు ఉన్నటువంటి రైతాంగానికిఎగ్జంప్షన్‌చేయండి. కొన్ని చట్టాలు చేశారు. డ్రైనేజ్‌సెస్ వేశారు. ఈ రోజున ఆంధ్ర హైకోర్టులో ఎన్నో రిట్స్ పడినాయి. ఇంకా పడుతున్నాయి. ఎందుకు పడుతున్నాయి. డ్రైనేజ్ సెస్ చట్టం చేసినప్పుడు మేము అనేక మందిమి కోరినాము. 5 ఎకరాలు లోపు ఉన్న రైతులందరిని ఈ శిస్తులనుంచి ఎగ్జెంప్ట్ చేయమంటే చేయలేదు. కాలవ మొదట్లోఉండి ఎకరానికి 20 బస్తాలు 30 బస్తాలు పండించుకొనే రైతులకు శిస్తుచేస్తున్నారు. చెరకు పండించుకొని, పసుపు పండించుకొని, రెండువేలు, మూడు వేలు ఆదాయం ఎకరానికి పుచ్చుకొనే రైతులకు 20 రూపాయలు శిస్తు వసూలు చేస్తున్నారు. కాలువ చివర ఉండి ఎండకు ఎండి. వానకు తడిసి అహోరాత్రులు పేదరైతులు కష్టపడి పనిచేసి 5 బస్తాలు, 10 బస్తాలు పండించేవారికి కూడ 20 రూపాయలు డ్రైనేజ్ శిస్తు వసూలు

చేస్తున్నారు. ఈ విధంగా చట్టాలుచేసి పేదవారికి గొప్పవారికి ఒకే విధంగా వసూలు చేసి సోషలిజం అని చెపితే ప్రజలుదారి అమాయకత్వంతోనో, తెలియనితనంతోనో, లేకపోతే మరొకటి అనో ఉపయోగించి ఓట్లు పడినంతమాత్రాన ఈ ప్రజలు అంతా మనం చేసే ప్రతి పనిని ఆమోదిస్తున్నారని అనుకోవడం భ్రమ అవుతుంది. కాబట్టి మరోకసారి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. ఇతర ప్రభుత్వాలు చేసినాయి. మైసూరు ప్రభుత్వం, ఉత్తరప్రదేశ్ ప్రభుత్వం, బీహారు ప్రభుత్వం చేసినది. తమిళనాడులో డి. ఎం. కె. ప్రభుత్వం చేసినది. మీరుకూడ 5 ఎకరాలలోపు ఉన్నటువంటి రైతులందరి లాండ్ రెవిన్యూ, డ్రైనేజ్ సెస్ ఎగ్జంప్ట్ చేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను. ముఖ్యమంత్రిగారుగాని ఆర్థికమంత్రిగారు కానిచెప్పేది ఏమిటంటే—హరిజనులకు యిళ్లు కట్టించి యిచ్చేదానికి, యిళ్లస్థలాలకు మేము ఎక్కువగా ప్రయత్నం చేస్తాము అంటున్నారు, ఇళ్లు కట్టిస్తున్నారు. సైక్లోన్స్ వచ్చిన ప్రాంతంలో యిళ్లు కట్టించారు. 200 రూపాయలు హరిజనుడు తెచ్చుకుంటే పంచాయితి సమితి 250 రూపాయలు, జిల్లాపరిషత్ 250 రూపాయలు సైక్లోన్ రిలీఫ్ ఫండ్ క్రింద కొంతవేసి వాడికి యిల్లు కట్టిస్తున్నాము. అయితే 200 రూపాయలు హరిజనులు తెచ్చుకొనే పరిస్థితిలో ఉన్నారా? 200 రూపాయలు ఎవరు విరాళం యివ్వలేని పరిస్థితిలో ఉంటే ఏదో లైఫ్ యిన్సూరెన్స్ కార్పొరేషను దగ్గర నుంచి డబ్బు తీసుకువచ్చి మేము యిళ్లు కట్టించడానికి పథకం తయారుచేస్తాము. మీరు లోన్స్ తీసుకోమంటే వారు యిళ్లు కట్టుకొనేదానికి ఎక్కడ సాధ్యంఅవుతుంది? మన మంత్రిగారు లాస్ట్ యియర్ ఒక కోటిరూపాయలు యిచ్చినాము. యిప్పుడు కోటి 50 లక్షలు ఎక్కువ చేశాము అని చెపుతున్నారు, కోటి 50 లక్షలు చేసినా, రెండు కోట్లు చేసినా ఆ సంవత్సరానికి ఆ సంవత్సరం భూమి యొక్క ఖరీదు పెరుగుతున్నది. నిరుడు కోటి రూపాయలకు ఎన్ని ఎకరాలు అయితే భూమి తీసుకొని యిళ్ళు కట్టామో, ఈ సంవత్సరం కోటి 50 లక్షలు ఏర్పాటు చేసినప్పటికి వారు తీసుకొనేది అంతే భూమి, అంతకంటె ఎక్కువమందికి యిళ్ళస్థలాలు ఏర్పాటుచేయలేరని మనవి చేస్తున్నాను. భూమియొక్క ధర పెరుగుతున్నది. 50 లక్షలు ఎక్కువ చేశారని తృప్తి పడినా అక్కడ చేసే కార్యక్రమం నిరుడు ముందటేడు ఎంతమందికి యిళ్ళు ఏర్పాటు చేశారో అంతకంటె ఎక్కువ మందికి ఏర్పాటు చేయలేరని మనవి చేస్తున్నాను. హరిజనులకు మంచినీటి సౌకర్యాలు మొదలైనవాటి కొరకు 6 లక్షలు ఎక్కువ చేశామని యిక్కడ చెపుతున్నారుగాని గ్రామాలలోకి పోయి చూసేటప్పటికి ధరల పెరుగుదలవల్ల ఎస్టిమేట్స్ పెరగడంవల్ల, కేటాయింపు చూపించినప్పటికి వీరు ఆశించినట్లుగా పని జరగడంలేదని మనవి చేస్తున్నాను. ధరల వ్యత్యాసాన్ని కనిపెట్టి వీరు చేసేకేటాయింపులు నాలుగురెట్లుఅయిదు రెట్లు ఎక్కువచేస్తే సదుపాయంఅవుతుంది గాని తాత్కాలికంగా కొంత చేశాము. సెప్టెంబరులో యింకా ఎక్కువ మొత్తాలు కేటాయించవచ్చునని చెప్పవచ్చు. గ్రామాలలో ఈ నాటికి వ్యవసాయంమీద ఆధార

పడినటువంటి ప్రజలు నూటికి 70. 80 మంది ఉన్నారు. వ్యవసాయానికి ఏమి చేశారు. నేను యిరిగేషన్ బడ్జెట్ అంతా డిటెయిల్డ్‌గా చదివాను. అనేక సంవత్సరాలుగా బ్రిటీష్‌వారు పరిపాలన చేసేటప్పుడు ఈ దేశంలో కాలవల మరమ్మతులకుగాని యితర రిపేయర్స్‌కు గాని అక్కడ ఉన్నటువంటి చిన్న ఉద్యోగస్థుల జీతాలక్రింద గాని ఎకరానికి మూడు రూపాయల చొప్పున యిచ్చేవారు. ఈ ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత మూడు రూపాయలనుంచి నాలుగురూపాయలు చేసినారు.తరువాత మన ప్రభుత్వం ప్లానింగ్ కమిషన్‌వారికి వ్రాశారు ఎక్కువ చేయాలని వారు కూడ ఆరు రూపాయలు యివ్వవచ్చునని చెప్పారు. ఆరురూపాయలు వరకు ప్లానింగ్ కమిషన్ నుంచి అనుమతి తీసుకొని ఈ రోజువరకు ఎకరానికి నాలుగురూపాయల చొప్పున. కృష్ణా. గోదావరిడెల్టాలలోగాని రాష్ట్రంలో మరొక చోటగాని,యిస్తూ ఉంటే అక్కడ కాలవలు మరమ్మతుకావటంలేదు. కాలువలు మరమత్తు చేస్తేగాని కాలవ చివరఉన్న భూములకు నీరు పోదు. నీరు సకాలం లేకపోతే పంట సరిగా పండదు. ఈపరిస్థితులలో కాలవలుమరమ్మతు చేయమనిఉద్యోగస్థుల దగ్గరకు పోతే ప్రభుత్వం డబ్బుయివ్వడంలేదు.మేము ఏమి చేయమనివారు అంటున్నారు. మైసూరు ప్రభుత్వం ఎకరానికి 8 రూపాయలుయిస్తున్నారు. మద్రాసు ప్రభుత్వం ఎకరానికి 6 రూపాయలు యిస్తున్నారు. ఈ ప్రభుత్వం ఏకరానికి 4 రూపాయలు యిస్తున్నారు. క్రొత్త ప్రాజెక్టులు కడుతున్నాము అని చెపుతున్నారు. డబ్బు కేటాయిస్తున్నారు. కాని ఎక్జిస్టింగ్ ఆయకట్టులోని భూములు సాగుకు తీసుకురావాలంటే పంట కాలవలు ఎప్పటికప్పుడు మరమ్మతు కావాలి. మురుగుపోయే దానికి సదుపాయాలు ఏర్పాటు చేయాలి. పంట కాలవలకు ఎకరానికి 6 రూపాయలు, 8 రూపాయలు యివ్వలేనటువంటి ప్రభుత్వం వ్యవసాయాన్ని ఏ విధంగా అభివృద్ధి పరుస్తుంది? ఇప్పటికైనా గ్రామాలలో ఎక్కువపంట పండించడానికి, వ్యవసాయ కూలీలకు పనులు కల్పించడానికి కాలవలు మరమ్మతుచేసి భూములను సాగులోకి తీసుకురావాలి. 23 లక్షల ఎకరాలు బంజరు భూములు పంచాము అనిచెపుతున్నారు. 23 లక్షలుగాని, మూడు లక్షలు గాని ఎంత భూమి పంచినా మీరు పంచిన బంజరు భూమి, ఈ రోజున ఎంత సాగులోకి వచ్చినది, సాగులోకి రావడానికి ఈ ప్రభుత్వం ఏమైనా పథకాన్ని వేసినదా? పోరంబోకు భూములన్నీ కూడ కాలవల చివర ఉండి, సముద్రపు వార ఉన్నటువంటి భూములు. ఈ భూములన్నీ పెట్టుబడి లేక బంజరులుగా ఉన్నటువంటి భూములు. ఈ రోజున పేదరైతులకు పంచితే వారు ఈ భూములను సాగుచేయాలి అంటే వానికి కావలసిన ఫాలో అప్ ప్రోగ్రామ్ కావాలి. ఇంత బంజరు భూమి పంచాము. ఈ పంటకాలవను అక్కడికి తీసుకుపోవాలి. మురుగునీటి సదుపాయం ఏర్పాటుచేయాలి. బంజరు భూములు పట్టాలకు యిచ్చిన హరిజనులలో మరొకరినో అక్కడకి తీసుకుపోయి కొన్ని కాలనీస్ ఏర్పాటు చేయాలి. కొంతకాలం పాటు వారికి పెట్టుబడి కావాలి. అటువంటి కార్యక్రమాన్ని చేపట్టకుండా ఊరికే బంజరు

భూములు పంచాము అని చెపితే ఏమి ప్రయోజనంలేదు. అవన్నీ యిందులో పొందు పరచాలని మనవిచేస్తూ శెలవు తీసుకుంటున్నాను.

Sri A. Madan Mohan (Siddipet) :— Mr. Speaker, Sir, At the outset, I must say that this budget is the most dull, drab and uninspiring. The Ruling Party is preaching of socialism for solving unemployment problem and provide the common man with a better living. All this, I feel, is nothing but an eye wash.

Let us look into the budget. I am speaking about the interests of the entire State, but coming to Telangana, the partial attitude and prejudices of the Government are apparent even in the budget. I would like to bring to the notice of the House certain glaring instances. On page 96 of the Demands for Grants for further expenditure, details of supplementary estimates, as far as Animal Husbandry is concerned, there is an allotment of Rr. 1,200 for Aadhra and Rs. 700 for Telangana. That is against the Pay of Officers. Coming to 'Contingencies' - this is how this jugglery is being made - there is an allotment cf Rs. 60,000 for Andhra and Rs. 12,000 for Telangana. We have still not understood about 'contingencies'. Assuming for a moment that 'Contingencies' are essential, I submit that it should be in proportion to the other allotments for Andhra. Is it a reasonable proportoin between Rs. 60,000 and Rs. 12,000? I would also bring to your notice that on page 141 - Demands for Grants for further expenditure, detailed supplementary estimates thereof 1971-72, Grant XXVII - Women's Welfare - the total allot ment to Andhra was Rs. 125,000 and Telangana Nil. Well, may Iask you, Sir, whether the Government consider that Women's Welfare is not essential for Telangana? After all, here also Women's Welfare is as essential as in Andhra.

This Government of Mr. Brahmananda Reddy has taken the separate Telangana agitation as a personal affront to him. This is not statesmanlike - the way he had behaved or the Government or the political party is concerned. Section-wise they are trying to crush the people of Telangana. The students have been crushed taking the agitation as a personal affront. We have time and again been repeatedly saying that this agitation is not against Andhras as such; the common man of Telangana has no grievance against thecommon man of Andhra. The agitation gained ground and was strengthened because of the maladministration, because of abusebf the power by the Minstry, because of the political nature of the cliques and counter-cliques and political jingoism, because the vested interests of this region and the other region have organised themselves into a ruling clique; when they go to Andhra they say that it is after Talangana that is being exploited and when they come to Telangana they plead for integration. In respect of Khairatabad and Siddipet election and the mid-term poll they are frequently changing their stand. I can understand a politician doing it, but it is most unbecoming of a Statesman. They say that the separatists have polled only about 46%, but they forget that they form about 69% of the votes polled. I would also like to question how Indira Gandhi's

party got elected; only about 46.3% have been polled by the Ruling Congress. After all you have to understand the. aspirations of the people; they are based on a just demand. Who can deny that injustices have been perpetrated in Telangana ?

Sometimes it was said that the agitation was due to disgruntled politicians; sometimes it was said that it was started by street urchins. Then came the Khairatablab poll and it was said that one bye-election cannot decide the issue; it was than said let the people give their verdict in the elections. Then came the Siddipet bye-election and the mid-term poll and it was said that after all they got only 46 or 47 per cent votes. Let me state here that the people of Telangana have under stood your policies. Indira wave had swept throughout the country' but in Telangana the people have fully resisted it- with money bags and political power Mr. Brahmanda Rebdy wants to crush the Telangana people, but let him know that it cannot be done. People have understood him. Wheu he has majority in the Assembfy, still he wants to go to polls one year earller. Why ? Even in Andhra they would ask him 'why'. Becaues It is political jingoism and jugglery. It is going to recoil on him and on his party even in Andhra. There is a method of getting into power, but this is not the way how a particular party or its bosses are supposed to behave. I go further.

One question I put was, how many times the Director of Town Planning had gone to Andhra Area and how many times to Telangana Area. He had not toured Telangana Area at all. He is not finterested in the develdpment of Telangana region. That question had been over-roled saying it was of an administrative nature. This is most unfortunate: As a Member of the Legisfature I have a right and a privilege to ask and the right to know how many times the Director of Town Planning had toured Telangana. It is only with a view to impress on the Government that the Director of Town Planning should also visit Telangana that I raised the question. But we have to fight for everything. How long can we go on fighting like this ? Whoever is responsible for these bickerings will go down in history as having done only for political power. These people cannot create integration between two Telugu speaking people. It is cnly for political power that they are trying to creat obstructions and bring about disintegration among the two Telugu speaking people. Otherwise, I can assure the people would be more loveable and more affectionate to each other. I have got admiation for Indiraji, but unfortunately she is unable to look into these things in the proper perspective. She might be able to defend Mr. K. Brahmananda Reddy or his Government. But a stage has come when the people will certainly not tolerate. There is a limit to people's patience. When agitation was brought to this ragion, it was criticised that through agitation things cannot be achieved. We have taken it to ballot box. And through democratic means, people also have registered their will. Still it is not respected. I am sorry to say that. It would not be happy for me to say, but I am sorry. In East Pakistan, what is happenning to day; we are seeing. One day

we see women march, doctors march, lawyers march. Similar things have taken place in this region two years back during the agitation. Doctors have taken out procession, lawyers, N. G. Os, Teachers, students, women every cross section of the society has shown that we want separate State. And still it is not being looked into in its proper perspective. I do not know why. After all what is the harm? Some-times it is said about economic viability. I may also say as a proud citizen of this country with full sense of responsibility through this House and tell Indiraji that is not going to be accepted. As Mujibur Rahman was forced to appeal to United Nations under the Charter of Human Rights, the day is not far off when the people of Telangana will get vexed and seek recourse to United Nations. It is not by way of threatening, but it would be unfortunate that it has come to that stage. Political numerology, numerical strength cannot further stop people to get their cherised wishes met. Time has come to respect the wishes of the people, and convince the Central Government for a peaceful separation.

Thank you, Sir.

శ్రీ ఎం. సుబ్బన్న (కొత్తూరు) :—అధ్యక్షా, ప్రభుత్వం ప్రవేశపెట్టిన బడ్జటును బలపరుస్తూ నేను మా శ్రీకాకుళం జిల్లాలోని ట్రయిబల్ ఏరియాలలోని ప్రజల కష్ట సుఖాలనుగురించి ప్రభుత్వానికి చెప్పదలచుకున్నాను. శ్రీకాకుళం జిల్లాలో కొత్తూరు సమితి, సీతంపేట సమితి, శివగొట్టం, పాలకొండ, భద్రగిరి సమితులలో హరిజనులు, గిరిజనులు ఎక్కువగా వున్నారు. ఏ గ్రామానికి వెళ్ళి చూచినా హరిజనులకూ, గిరిజనులకూ పట్టాలిచ్చారు కానీ, ఆ భూములు ఎక్కడున్నాయో, వారెట్లా ఆభూములను దున్నుకోగలుగుతారో తెలియదు. ప్రతి గ్రామంనుంచీ వందలకొలదీ పట్టాలు తెచ్చి నాకిచ్చారు ఏమి చేయమంటారని. పట్టాలలో సబ్ డివిజనులు, సర్వేనంబరులు, భూమి పరిమితులు సరిగానే వున్నాయి కానీ, ఏ నంబరులో ఎంత భూమి ఏ మనిషి చేసుకోవాలో, ఆ భూములు ఎక్కడ వున్నాయో ప్రభుత్వంవారు చూపెట్టలేదు. పట్టాలుమాత్రం వేలకొలదీ యిచ్చారు. దానివల్ల హరిజనులకూ, గిరిజనులకూ, లాభదాయకంగా లేదని చెబుతున్నాను. వెంటనే కొంతమంది సర్వేయర్సును వేసి, ఏ నవంబరులో అ భూమి యిచ్చారో, ఎన్ని ఎకరాలో వారికి తెలిపి, వారికి అప్పజెపితే వారు వ్యవసాయం చేసుకొని జీవించడానికి అవకాశం కలుగుతుంది. అ ప్రాంతములోనే సవరను, జాతను, హరిజన కులాలవారు మంచినీరులేక యిబ్బంది పడుతున్నారు. మంచినీటి బావులు తక్షణమే ఏర్పాటుచేయాలని ఆ ప్రజల తరఫున నేను ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. భద్రగిరి, సీతంపేట, పాచిపేట ఏజన్సీలలో యీ నక్సలైటుల గొడవ వచ్చి పది, పదిహేను గ్రామాలను కలిపి ఒక్క గ్రామంగా ఒక్కచోట చేర్చారు. చొప్ప, పెట్టి, చిన్న చొప్ప, చిన్న పెట్టి మున్నగు గ్రామాలను ఒక గ్రామం క్రింద చేర్చినందువల్ల ఆ ప్రజలు యిబ్బంది పడుతున్నారు. వారంతా తమ భూములను వదలుకొని వేరే

చోటుకువచ్చి చేరారు. వారిని ప్రభుత్వంవారు ఎట్లాగో పోషించవలసియున్నది. వారు అక్కడనుంచి 4 నుంచి పది మైళ్ళదూరాన గల తమ పాత భూములకు వెళ్ళి వ్యవసాయాలు చేసుకోలేకపోతున్నారు. ప్రభుత్వంవారు ఆ ప్రజల కష్టసుఖాలు చూచి వారిని వారి పాత భూములకు పంపించడమో లేక వేరే యిక్కడ భూములివ్వడమో చేసి వారికి బ్రతకడానికి అవకాశం కలిగించాలని కోరుతున్నాను. పొట్టి చొప్ప, చిన్న పొట్టి, మేగడ, పారతంగి, దాచిక మున్నగు 8—10 గ్రామాలను కలిపి ఒక గ్రామంగా చేశారు. వారు మొరపెట్టి ఏడుస్తున్నారు. వారు వ్యవసాయాలు విడిచిపెట్టివచ్చి బాధలు పడుతున్నారు. వారికి ప్రభుత్వం జీవనోపాయం కలిగించాలని కోరుతున్నాను. పెద్ద చొప్ప లో పెద్ద తోలుమండ, పెద్ద చిన్న తోలుమండ, గూటము, మున్నగు నాలుగైదు గ్రామాలనుకలిపి ఒక గ్రామం క్రింద చేర్చారు. ఆ గ్రామంలోని ప్రజలు పడే బాధలు చూస్తే ఏడుపు వచ్చింది. మొన్న ఎలక్షనులలో నేమ అక్కడకు వెళ్ళడం జరిగింది. ప్రభుత్వం వారికి జీవనోపాధి ఎట్లా కలిగిస్తారో — తగు ఏర్పాటు చేయాలని కోరుతున్నాను. జమ్మ, చిన్నజమ్మ, పెద్ద జమ్మ, కొండ చిరివి, పల్లపు చిరివి—యీ గ్రామాలను ఒక గ్రామంగా కూర్చినారు. ఆ ప్రజలు ఎంత బాధపడుతున్నారో చెప్పలేము. ప్రభుత్వం వారి కష్టసుఖాలను చూచి తగు సహాయం చేయాలని కోరుతున్నాను. రామచంద్రపురం, నిడగల, కొండ నిడగల, రామభద్రాపురం, చిన్న రామభద్రాపురం — యీ అయిదు గ్రామాలనూ కలిపి ఒక గ్రామం చేశారు. వారంతాకూడా చాలా యిబ్బంది పడుతున్నారు. వారికి తగు నీటి సదుపాయాలూ. భూములూ, వారి పిల్లలకు విద్యా సౌకర్యాలూ ప్రభుత్వం చేకూర్చాలని కోరుతున్నాను. చిలకాలము, చిన్న చిలకాలము, చిన్న బొడిచె — యీ గ్రామాలను ఒకచోట పెట్టారు. ఆ ప్రజలంతా బాధపడుతున్నారు. వారికి భూమివ్వడం ఎట్లాగ, తిండిపెట్టడం ఎట్లాగ అనేది ప్రభుత్వమే ఆలోచించి తగు సహాయం చేయాలని కోరుతున్నాను. ఆ కొండజాతి ప్రజలకు రహదారి సౌకర్యాలు, విద్యా సౌకర్యాలు మున్నగునవి ప్రభుత్వం కల్పించాలని కోరుతున్నాను. సీతంపేట నుంచి కొత్తూరుకు కరెంటు లైను తీసుకువెళ్లారు. దానిని కొత్తూరులో వదిలేశారు. అక్కడనుంచి ఏ గ్రామానికి కూడా విద్యుత్ సౌకర్యం లేదు. ట్రయిబల్ గ్రామాలన్నిటికోనూ విద్యుత్ సౌకర్యం కలుగజేస్తామని చెప్పారు కాని కొత్తూరులోనే వదిలేశారు. ఆ ప్రక్కనే ఒరిస్సా వున్నది. కొత్తూరులోనుంచి ఇర మండలలోని నూతులకు కరెంటు కావాలన్నారు. నేను కలెక్టరుగారికి రెండుసార్లు చెప్పాను. కరెంటు వస్తే యిస్తామన్నారు కలెక్టరుగారు. వెంటనే కరెంటు అక్కడకు తెప్పించి. నూతులకు యింజనులు వేయించినట్లయితే వారు సరైన పంటలు పండిస్తారని చెబుతున్నాను. అక్కడ నీటివనరులు చాలా వున్నాయి. మేము ఇంజనీర్లను కలిస్తే ఎస్టిమేటు అయింది, డబ్బు లేదు, వచ్చిన తరువాత చేయిస్తాము అన్నారు. డబ్బు యిచ్చి ఎస్టిమేట్సు వెంటనే పాస్ చేయించి ఆ పనులు వెంటనే చేయించాలని ప్రభుత్వాన్ని కొరుతూ నేను సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ ఎ. భాస్కరరావు (కంకిపాడు) :—అధ్యక్షా. వోట్ ఆన్ అకౌంట్‌ను నేను బలపరుస్తున్నాను. ఇది సంధియుగం. ఎందువల్లనంటే ఒక నైరాశ్యం చెందిన జాతిలో ఆశ పెల్లుబికింది. ఆ సందర్భంలో మధ్యంతర ఎన్నికలు జరిగాయి. మధ్యంతర ఎన్నికలలో ముఖ్యంగా ఏ ఆశయాలైతే ప్రకటించబడినాయో వివిధ పార్టీల తరఫున ఆ ఆశయాల తరఫున ప్రజలు వోట్లు యిచ్చి అధిక సంఖ్యాక ప్రజలు కేంద్రప్రభుత్వాన్ని ఏర్పాటు చేసుకునే సదవకాశాన్ని కలిగించారు. రాష్ట్రప్రభుత్వాలు కేంద్ర ప్రభుత్వానికి అనుబంధంగా ఉంటాయి కాబట్టి ఆశలు నెరవేరుతాయనే అభిప్రాయంలో ప్రజలు ఉన్నారు. ఈ సందర్భంలో మనం వోట్ ఆన్ అకౌంట్ తీసుకుంటున్నాము. ప్రజలకు సరియైనటువంటి నిర్మాణాత్మకమైనటువంటి సూచనలు అంతగా ప్రకటించబడకపోయినప్పటికీ కొంచెం ఆశాజనకంగా, పేదరికాన్ని నిర్మూలించే స్థితిలో కొన్ని అంకెలు కనిపించినందుకు హర్షం తెలియపరచక తప్పదు. ముఖ్యంగా రాష్ట్రఆర్థిక వనరులనుబట్టి చూస్తే ఆశాజనకంగా ఉన్నవి పరిమితంగా ఉన్నాయని చెప్పడానికి సందేహంలేదు. అనేక కార్యక్రమాలు ముందు ముందు చేపట్టవలసిన అగత్యం కనిపిస్తున్నది. ముఖ్యంగా షెడ్యూల్ తరగతులవారికి షెడ్యూల్డ్ జాతులవారికి వెనుకబడిన తరగతులవారికి యిండ్లస్థలాలుకోసం యిచ్చిన కేటాయింపు బహు పరిమితమని చెప్పక తప్పదు. అనేక సంవత్సరాలుగా ఈ సమస్య పరిష్కారం కాలేదు. ఒక హరిజనులకు, గిరిజనులకు మాత్రమే కాక వెనుకబడిన తరగతులవారికి కూడా ఈ ఆశ కల్పించబడినది. ఈ కార్యక్రమం ఎంతో త్వరగా అమలు పరచాలి. దీనికి నిశ్చయమైన కార్యక్రమం ఉండాలి. ఒక అప్లికేషను వచ్చిన తరువాత సంవత్సరాల తరబడి ఉంచకుండా ఒక ఆరు మాసములలోనో లేక సంవత్సరంలోనో ఆ అప్లికేషను సెటిల్మెంటు అయే దానికి అనువుగా యంత్రాంగం సృష్టించితే తప్ప ఈ సమస్య పరిష్కారంకాదు. భూవసతిలేని ప్రతి బీదవారికి అతనికి సొంత యింటిస్థలం లేక లేకపోతే 5 సెంట్ల యింటిస్థలాన్ని తప్పకుండా యిచ్చి తీరాలని నిశ్చయముగా ఉండి తీరాలి. అది ఒకటే చాలదు. డెల్టా ఏరియాలో అనేక గ్రామాలలో పల్లపు ప్రాంతాలలో యిండ్ల స్థలాలు కేటాయించ బడినాయి. అక్కడ చాలా లోతుగా ఉండడంవల్ల వర్షాకాలంలో, శీతాకాలంలో ప్రవేశించడానికి అవకాశం లేకుండా ఉన్నది. వారికి యిండ్లు కట్టుకోడానికి వందరూపాయలు యిచ్చినప్పటికి ఆ విధముగా కట్టిన యిండ్లు నీటిలో మునిగిపోతున్నాయి. నివశించడానికి అవకాశం లేకుండాఉంది. అందుచేత మెరకచేయించి యిస్తేగాని అక్కడ యిండ్లు కడితే నివశించడానికి ప్రయోజనం కనపడడంలేదు. ఇండ్లు కట్టించే కార్యక్రమంకంటె యిండ్ల స్థలాలను కేటాయించే కార్యక్రమాన్ని ప్రాముఖ్యంగా తీసుకోబడాలి. ఈ సమస్య పరిష్కారం కానటువంటి వ్యవహారం త్వరగా పరిష్కారం చేయడానికి ఫిక్సెడ్ ప్రోగ్రామం వేసుకుని పైలటు స్కీమును ఏర్పాటు చేస్తే చాలవరకు పరిష్కారం కావడానికి అవకాశంఉంది. అంతే

కాదు. కేవలం యింగ్లస్థలాలు యిచ్చినంతమాత్రాన దేశంలో పేదరికం నిర్మూలం అవుతుందనే దానికి ఆస్కారం లేదు. పండిత జవహర్లాల్ నెహ్రూగారు ఒక పర్యాయంఅన్నారు. ఏమిటంటే పేదరికం పంచినంతమాత్రాన సోషలిజం అమలుజరపడం కాదు. సంపదను అభివృద్ధిచేస్తే, సంపదను ఉత్పత్తిచేయడానికి ప్రయత్నంచేస్తే ఆ పెరిగిన సంపదను సమాజంలో పంపిణీ చేసినప్పుడు మాత్రమే దేశంలో సమాజవాద, సోషలిజం అమలు పరచడానికి ప్రయత్నం జరుగుతుంది అని ఆయన శలవిచ్చినారు. ఇప్పటికి కూటా మాటలు ఎన్ని చెప్పినప్పటికి సంపద అభివృద్ధి కాకుండా దానికి చర్యలు తీసుకోకుండా వీలులేదు. దానికి అవసరమైన పెట్టుబడి పరిశ్రమల రూపేణాగాని వ్యవసాయ రూపేణాగాని తదితర కార్యక్రమాల ద్వారా గాని సంపదను ఎంత అత్యధికంగా మనం ఉత్పత్తి చేయడానికి కార్యక్రమాలు నిర్దిష్టంగా అమలు పంచడానికి ప్రయత్నం చేస్తామో అంతవరకు సోషలిజం అమలుపరచడానికి అవకాశం ఏర్పడుతుంది తప్ప కేవలం మాటలవల్ల కాని నినాదాలవల్లకాని ఏర్పడదు. ఈ సందర్భంలో కేంద్ర ప్రభుత్వం దయవల్ల, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం దయవల్ల పరిశ్రమలు అక్కడక్కడ ఏర్పడుతున్నాయి. అందుకు హర్షం వెలిబుచ్చవలసిఉంది. కేవలం భారీ పరిశ్రమలవల్ల సంపద ఉత్పత్తి చెందుతుంది. నిరుద్యోగం తొలగిపోతుందనే భ్రమలో ఉండడం న్యాయమైన విషయం కాదు. గ్రామీణ ప్రాంతాలలో ఉన్నటువంటి చదువరులలోగాని చదువులేనటువంటి వారిలోగాని నిరుద్యోగాన్ని రూపుమాపి పైముకి భోజనం,నివశించడాంకి అర్హత కలిగిన యిండ్లు ఉండాలంటే ప్రతిగ్రామంలోప్రతియింటికి ఒక కుటీరపరిశ్రమ దేనిలో అనుభవంఉంటే దానిలో కుటీరపరిశ్రమ అమలు పరచడానికి నప్పుడు దేశంలో సంపద అధికస్థాయిలో ఉప్పత్తి పెరగడానికి అవకాశంప్రయత్నం చేసి ఏర్పడుతుంది. ప్రతి కుటుంబం రెండవ కుటుంబంపై ఆధారపడకుండా ఉండేస్థితి ఆ నాడే సంతోషమైన జీవనం అమలుపరచడానికి వీలుంటుంది. మనం వేసే ఏ ప్లాను అయినప్పటికీ ప్రతి కుటుంబానికి ఒక హోమ్‌స్టేటు లైఫ్‌కి గ్యారంటీ యివ్వకపోయినా ప్రతి కుటుంబానికి ఒక వృత్తి సౌకర్యం ఏర్పడడానికి అవసరమైన పెట్టుబడి ఏర్పాటు చేసి దానికి అవసరమైన వసతులను కల్పించడాం ద్వారా దేశసంపదను అభివృద్ధి పరచగలుగుతుంది. ఆ విధముగా నైరాశ్యం తొలగించడానికి ప్రయత్నం చేసినవారు అవుతాము. అందుచేత తీసుకున్న చర్యలతోపాటు పెద్ద ఎత్తున రానున్న బడ్జెటులో మిడ్‌టర్మ్ పోల్‌లో ప్రజలు వారి అభిప్రాయం వ్యక్తం చేసినప్పుడు రానున్న బడ్జెటులో శాసనసభ్యులు తమ అభిప్రాయాన్ని వ్యక్తం చేయవలెనని ఉద్దేశించారు. సోషలిజం అమలుపరచడానికి మూడు అంగాలున్నాయి. ఆర్థిక వ్యత్యాసాలు తగ్గించబడాలి.దానికి తగ్గిన పరిమితులు ఏర్పాటు చేసుకోవాలి. ఆ పరిమితుల యొక్క స్థితి ఈ బడ్జెటులో ఉదహరించబడలేదు. బహుశారానున్న బడ్జెటులో ఆ పరిమితులయొక్క స్థితి కనిపిస్తుందని నేను ఆశిస్తున్నాను. కేవలం పరిమితులను విధించడం మాత్రమేకాదు.

విధించిన పరిమితిపైగా ఉన్న ఆస్థి, దానివల్ల లాభం దానంతటిని ప్రమాణాలు పెట్టి అధికంగా ఉన్నదానిని నిర్మాణ కార్యక్రమాలలోకి పరిశ్రమలలోకి, నిరుద్యోగ నిర్మూలనకు, క్రియాయుతమైన కృషికి తోడ్పడుతుందనే ఆశతో నేను ఈ బడ్జెటును సమర్థిస్తున్నాను. అందుచేత ముఖ్యమైన ఈ ఆశయాలలో మనం ఏ మాత్రం వెనుకబడినప్పటికి కూడా వచ్చినటువంటి సంతృప్తి అసంతృప్తిగా మారే ప్రమాదం ఉంది. అలాంటి ప్రమాదం రావడం విచ్ఛిన్నకర శక్తులకు ఉపకరిస్తాయి. వయోజన వోటింగువల్ల ప్రజాస్వామ్యానికి కలిగిన ఉపయోగం మాదిరిగానే ప్రజలలో పేదవర్గాలలో ఏవయితే ఆశలున్నాయో ఆ ఆశలకు సమంజసమయిన క్రియాయుతంగా తోడ్పడినప్పుడు దేశంలో శాంతియుతమైన పరిస్థితులు ఏర్పడుతాయి. అప్పుడు విచ్ఛిన్నకర శక్తులకు మత శక్తులకు అవకాశం లేకుండా శాంతిపరిస్థితులు ఏర్పడి చక్కని ప్రజాస్వామ్య వ్యవస్థ ఏర్పడడానికి అవకాశం ఉంటుంది. ఆ విధముగా చర్యలు తీసుకుంటారని ఆశిస్తూ నేను యింతటితో శలవు తీసుకుంటున్నాను. జైహింద్,

GOVERNMENT MOTION

RE: CHANGE IN THE ORDER OF BUSINESS

మిష్టర్ స్పీకర్ :—ఎజండా ప్రకారము ఈ రోజు సాయంత్రము 4 గంటలకు మరల సమావేశము కావలసి వున్నది. ఇప్పుడే ఒక గంటసేపు అదనముగా కూర్చొని పూర్తి చేస్తే బాగుంటుందని కొందరు సభ్యులు అంటున్నారు. That is to consider- The Andhra Pradesh (Telangana Area) Tenancy and Agricultural Lands (Amendment) Bill, 1971. If the House has no objection, the Minister for Finance may formally move that this may be straightaway taken up for consideration.

Sri K. Vijayabhasker Reddy :—Sir, under rule 32 (3) of the Assembly Rules, I move that "The Andhra Pradesh (Telangana Area) Tenancy and Agricultural Lands (Amendment) Bill, 1971 may be taken up for consideration by the House from 1.00 P. M. to-day instead of 4-00 P. M."

(Pause)

Mr. Speaker Motion moved.

The question is : "That the Andhra Pradesh (Telangana Area) Tenancy and Agricultural Lands (Amendment) Bill, 1971 may be taken up for consideration by the House from 1-00 P. M. to-day instead of 4-00 P: M."

The motion was adopted.

THE ANDHRA PRADESH (TELANGANA AREA) TENANCY AND AGRICUTURAL LANDS (AMENDMENT) BILL, 1971

Sri K. Vijayabhasker Reddy :— Sri, with your permission I move that the Andhra Pradesh (Telangana Area) Tenancy and Agricultural Lands (Amendment) Bill, 1971 be read a first time."

Mr. Speaker :—Motion moved.

శ్రీ కె. విజయభాస్కరరెడ్డి :—అధ్యక్షా, ఇది చాల ముఖ్యమైన సవరణ. దీని ప్రాముఖ్యత సభ్యులకు తెలియనిది కాదు. హైకోర్టు జడ్జిమెంటు వచ్చినందువల్ల ఈ సవరణను తీసుకురావలసి వచ్చినది. తెలంగాణా టెనెన్సీ ఆక్టులో ప్రొటెక్టెడ్ టెనెంట్సుకు చాల హక్కులు సృష్టించబడినవి. వాటిని అమలుపెట్టి అనుభవించడములో కొన్ని యిబ్బందులు వచ్చినందువల్ల సెక్షను 38 ఇ, ని. సవరిస్తున్నాము. దాని వల్ల ప్రొటెక్టెడ్ టెనెంట్సుకు ఆటోమెటిక్‌గా హక్కులు వస్తాయి. ఖమ్మం జిల్లా, వరంగల్లు జిల్లాలోని ములుగు తాలూకాలలో అమలుపెట్టాము. తరువాత తెలంగాణా ప్రాంతమంతా ప్రవేశపెట్టినపుడు కొందరు హైకోర్టుకు వెళ్ళి క్వాశ్చను చేయడము జరిగింది. దీనిని అమలుపరచడము కష్టమని ఆ సెక్షనును కొట్టివేయడము జరిగింది. ఇప్పుడు దీనిని సవరణ చేసినందువల్ల వేలాది ప్రొటెక్టెడ్ టెనెంట్సుకు పట్టాలు రావడము జరుగుతుంది. పట్టాలు లేనందువల్ల వ్యవసాయము చేసుకొనడానికి అప్పులు తీసుకొనడానికి వీలు కలుగుతుంది. అందువల్ల ఈ సవరణ బిల్లును తీసుకొనివచ్చాము. సభ్యులు వారి సలహాలను యిచ్చి దీనిని బలపరచవలసినదిగా కోరుచున్నాను.

శ్రీ సి హెచ్. రాజేశ్వరరావు :—అధ్యక్షా, ఇది చాల ముఖ్యమైన బిల్లు అని అనడములో సందేహము లేదు. దీనికి చాల పురాతనమైన చరిత్ర వుంది. భూస్వాములు, జాగీరుదారులు, జమీందారుల ప్రాంతాలలో వున్న రైతులు భూములనుంచి బేదఖలు చేయబడిన సందర్భములో పెద్ద ఎత్తున రైతాంగము తిరుగుబాటు చేసిన ఫలితముగా హైదరాబాదు గవర్నమెంటు ఈ చట్టమును పాస్ చేయడము జరిగింది. భారతదేశ చరిత్రలోనే ఇది చాల ప్రధానమైనది. కౌలుదారులకు రక్షణ అనేది, భూములనుంచి బేదఖలు కానివ్వకుండా భూమి పైన కౌలుదారుకు 60 శాతము, భూస్వామికి 40 శాతమును యాజమాన్యపు హక్కు వస్తుందని చట్టబద్ధముగా అంగీకరించి శాశ్వతమైన హక్కులను యివ్వడము జరిగింది. అదే చట్టములో ఇటువంటి రక్షిత కౌలుదారులకు వ్యతిరేకముగా అభ్యంతరాలు వుంటే తెలుపుకొనాలని ప్రొసీడింగ్స్, ఒక తేదీనుంచి రక్షిత కౌలుదారులు యజమానులుగా మారుతారని 38 ఇ. లో అనుకొనడము జరిగింది. 38 ఇ. ప్రకారము కౌలుదారులు యజమానులుగా మార్చడానికి అవకాశము కల్పిస్తూ కేవలము ఖమ్మం జిల్లా, వరంగల్లు జిల్లాలోని ములుగు తాలూకాలలోను అమలుపెట్టారు. కౌలుదారులకు యాజమాన్యపు హక్కు కల్గించే సంస్కరణ అని అనుకొన్నాము. కాని అమలు పరచిన విధానము ఆచరణలో చూస్తే చాల బాధాకరముగా వుంది. తహశీలుదారు మొదలు యంత్రాంగమంతా ఆచరణలో మంచి ఉద్దేశ్యాలతో అమలు పరచలేదు. ఒక డేట్ నిర్ణయించారు. వందలు, వేలమంది రక్షిత కౌలుదారులుగా ప్రకటించబడిన మాట వాస్తవము. రక్షిత కౌలుదారులకు సంక్రమించవలసిన రక్షణలలో ఎన్నో దుర్మార్గాలు జరిగినవి. నూటికి 50 నుంచి 70 మంది రక్షిత కౌలు

దారులు డబ్బు యివ్వలేదనో, మరొక కారణముచేతనో అనేక అక్రమాలు చేసి భూస్వాములచే బేదఖలు చేయబడ్డారు. రక్షిత కౌలుదారులకు సంబంధించి భూములను అనేకమంది భూస్వాములు యితరులకు అమ్ముకొనడం జరిగింది. ఆ ప్రకారము రిజిష్ట్రేషన్సు జరిగాయి. 2, 3 చేతులు మారడము కూడ జరిగింది. ఆ చట్టము పర్యవసానము భూస్వాములు రక్షిత కౌలుదారులను బేదఖలు చేశారు. అయినప్పటికి ఏ ప్రాంతములో రక్షిత కౌలుదారులకు సౌకర్యాలు వచ్చినవో అవి వున్నవి. ఆ మేరకు అయినా భారతదేశములో చాల ప్రోగ్రెసివ్ చట్టము అని కొంతమంది రక్షిత కౌలుదారులకు ప్రయోజనము జరిగింది అని చెప్పకొనవలసి వుంటుంది. సెక్షను 38 ఇ. ని అమలు పరచిన సందర్భములు తెలుసు. ఖమ్మం జిల్లాలోను, వరంగల్లు జిల్లాలోను ములుగు ప్రాంతములోను అమలుపరిచేటపుడు రక్షిత కౌలుదారులకు న్యాయమైన హక్కులు యివ్వబడలేదు. అన్ని అవకాశాలు యిచ్చిన తరువాత ఈ గవర్నమెంటు సంవత్సరము క్రితము వాటిని అమలుపరుస్తూ ఒక జి. ఓ ని జారీ చేయడము జరిగింది. 15 సం.ల తరువాత సెక్షను 38 ఇ. ని అమలు చేస్తూ ప్రభుత్వము ఉత్తర్వు యిస్తే ఈ 15 సం. లలో అనేకమంది భూస్వాములు తమ భూములను అమ్ముకొన్నవారు వున్నారు. కొన్నింటిని రక్షిత కౌలుదారులు కొనుక్కొన్నవి వున్నవి. కొన్నింటిని యితరులు కొనుక్కొన్నవి వున్నవి. ఈ సెక్షను 38 ఇ. ని అమలు చేస్తూ ప్రభుత్వము ఉత్తర్వు జారీ చేయడమువల్ల ఆచరణలో ప్రయోజనము వస్తుందని అనుకొంటే దురదృష్టవశాత్తు హైకోర్టు దీనిని కొట్టివేయడము జరిగింది. హైకోర్టు కొట్టివేయడానికి కూడ న్యాయమైన కారణాలు వున్నవి. కౌలుదారులకు రక్షణలు యివ్వాలని అనుకొనడము జరిగింది. కొంతమంది భూస్వాములు బేదఖలు చేసిన తరువాత, అమ్ముకొన్న తరువాత ఇప్పుడు 15 సం.ల తరువాత అమలు చేయడములో అర్థము లేదని కోర్టు యిచ్చిన తీర్పు కూడ న్యాయముగానేవుంది. కాని . కోర్టు కొట్టివేయడమువల్ల గవర్నమెంటు ఆచరణలో ఏ మాత్రమూ సౌకర్యము కల్గించాలని అనుకొన్నదో అది లేకుండా పోయింది. కోర్టు తీర్పు దృష్ట్యా సెక్షను 38 ఇ. ని సవరణ చేసి వెంటనే అమలుపరిచి సాధ్యమైనంతవరకు ప్రయోజనము కల్గించాలని కోరుకొన్నాము. దాని ప్రకారము దీనిని ఇప్పుడు ప్రభుత్వము తీసుకువచ్చినందుకు తప్పక బలపరచవలసి వుంది. ఇప్పుడిది రీజినల్ కమిటికి పోతుంది కాబట్టి ఈ స్టేజీలో ఒక విషయం మనవిచేస్తాను. యీ బిల్లులో మొదటి క్లాజు 38 (ఇ) వుంది. ఇదివరకు ఏమి జరిగినా ట్రాన్స్‌ఫర్స్, కోర్టు డిక్రి, గవర్నమెంటు ఆర్డర్స్, ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆర్డర్స్, ప్రైవేటు ట్రాన్సాక్షన్స్ ఏవి జరిగినా అవి రద్దుచేయబడి రక్షిత కౌలుదారు స్వాధీనంలో ఈ భూమి లేకపోయినా కూడా, 10, 15 సంవత్సరాల క్రితం వదులుకొన్నప్పటికీ కూడా కాగితంపై రిజిష్టరులో, రికార్డులో రక్షిత కౌలుదారుగావుంటే తిరిగివాడు యజమానిగా నిర్ణయించబడలేడు. వానికి పొజిషన్ ఇవ్వబడుతుంది, వాడు అప్లికేషను పెట్టుకొన్నా, తహసిల్దారు సుమోటోగా అతని పొజిషన్ రెస్టోర్ చేసి భూమి అతనికి ఇవ్వబడుతుంది అనే నిర్ణయాలు వున్నాయి. వీటిని యథాతథంగా ఉద్యోగులు అమలు చేస్తే తప్ప లేకపోతే

ఉపయోగం లేదు. రూల్స్ చేసేటప్పుడు, అమలు జరిగేటప్పుడు డెప్యూటి కలెక్టరు, తహసిల్దారు సరైన చర్యలు తీసికోకపోతే ఇది అమలులోకి వస్తుందనే నమ్మకం నాకు కల్గటం లేదు. ఎందుకంటే పరిస్థితి అట్లావుంది. వాతావరణం అట్లావుంది. ఒక నాడు తీసికొన్న భూమిని భూస్వామి తిరిగి రక్షిత కౌలుదారుకు భూమి ఇస్తాడు, అతను బాగుపడతాడు అనే నమ్మకం నాకు లేకుండావుంది. గవర్నమెంటు ఇవన్నీ బాగా పరిశీలించి తొందరగా దానిని చట్టంగా చేసి అమలుపరచాలని కోరుతూ సెలవు తీసికొంటున్నాను.

శ్రీ రజాబాలి (ఖమ్మం) :—అధ్యక్షా, తెలంగాణా కౌలుదారి బిల్లులోని కొన్ని అంశాలకు ఎమెండ్‌మెంట్సు ఈ బిల్లుద్వారా తీసుకువచ్చారు. ప్రభుత్వం దీనిని మంచి ఉద్దేశంలోపెట్టి నా ఆచరణ ఇబ్బందులు కలిగేందుకు అవకాశంవుంది. 1950లో వచ్చిన యాక్టు 38 (ఇ) రక్షిత కౌలుదారుకు పట్టా హక్కుకల్గించే సెక్షను. ఆ సెక్షను 1955 లో కంభంజిల్లా అంతటా ప్రయోగంచేయబడింది. ఆ సెక్షన్‌ను అనుసరించి ఏర్పాటుచేసిన ట్రిబ్యునల్స్ 8 సంవత్సరాలు, 16 వాయిదాలు అనే సౌకర్యం కలుగ చేశాయి. దానిలో 40 వంతులు పోనూ 60 వంతులు 1–00 శిస్తువుంటే రూపాయి మీద 60 రెట్లు లెక్కవేసి ఆ నాడు మార్కెటురేటు ఎంత వున్నా 60 రూపాయలు 16 సమాన వాయిదాల మీద వేయటం జరిగింది. అప్పుడు ఆ నైజాం కాలంలో కొన్ని ప్రాంతాలలో సర్వే సెటిల్‌మెంటుగాక మంచి భూమి వున్నా పావలా ధరతో ఎకరం 15 రూపాయిలకు రైతాంగానికి సంక్రమించిన సంఘటనలు వున్నాయి. 8 సంవత్సరాలు 16 వాయిదాలు అని పెట్టబట్టి 8 సంవత్సరాలు అయిన తరువాత ఫైనల్ సర్టిఫికేట్ ఇచ్చిననాడు జమాబందిలో వర్గముబాదులోనికి రావటం పట్టా అడంగుల లోకి రావటం జరుగుతుంది. ఆ రకంగా వచ్చిన అనుభవాలు ఖమ్మంజిల్లాలోకొన్ని గ్రామల్లో వున్నాయి. కొన్ని గ్రామాల్లో పావలా శిస్తుపైన 15 రూపాయలు నిర్ణయించిన రేటుకూడా చెల్లించుకోలేని గ్రామాలువున్నాయి, బీళ్లలాంటి భూములు, రాళ్లు, తుప్పలుగల భూములువున్నాయి. మొత్తంమీద డబ్బు కట్టినవారికి హైకోర్టు ఇచ్చిన తీర్పువల్ల ధృవపత్రంవచ్చే సందర్భంలో ఈ తీర్మానంపెట్టిన తరువాత వారికి పట్టాలు కాకుండా వున్నాయి. ఇది మొదటికేటగిరి. ఇక రెండవ కేటగిరి ఏమిటంటే ఏవో కారణాలవల్ల ఈ భూములను అమ్ముకొన్న వారువున్నారు. ఆ భూమి ఇద్దరు ఇద్దరు ముగ్గురు చేతులు మారింది. ఒక సందర్భంలో ఈ క్రయాలు మా ముందుజరిగాయి. ఈ భూమిమీద మాకు హక్కులేదు, అదంతా టెనెంట్‌దే అని వారు అమ్మినప్పుడు యజమానులు సంతకం పెట్టిన సంఘటనలు వున్నాయి. అయితే పరిణామం ఇలా వచ్చేసరికి వారుకూడా తారుమారయి మేము సాక్ష్యంగా పెట్టాముకాని అది లయబుల్ కాదు. దానికి బైండ్‌కాము అనే వాదనవచ్చింది. అలా కొంతమంది భూస్వాములు బేదఖలుచేసి భూమిని బాగుచేసుకొని బాగుపడ్డవారు వున్నారు. ఏమైనా ఇవేళ మా కంభంజిల్లాలో దాదాపు 8 వేలమంది రక్షితకౌలుదార్లుగా పట్టా (ట్రాన్స్‌ఫర్) అయిన వారు ఈ తీర్మానం వచ్చిన తరువాత వారికి ఈ హక్కులు సంక్రమించకుండా పోయాయి. ఇటీవల కాలంలో కొన్ని కొత్త కాలువలు, కొత్త వనరులు రావటంలో

ఈ భూములు తమకుకావాలనే తహతహలో అనేక రాజకీయ పార్టీలలో రూలింగ్ పార్టీవైపువచ్చి భూమినుండి బేదఖలు చేయటానికి ప్రయత్నిస్తున్నారు కనుక గవర్న మెంటు ఈ బిల్లు ద్వారా ఎట్టి సంకోచాలకు, ఎట్టి తగాదాలకు ఆస్కారం లేకుండా కౌలుదార్లకు రక్షణ కల్గిస్తుందని అభిప్రాయపడుతున్నాను. అది తక్షణం చేయవలసిన పని ఇది పాస్అయ్యేవరకు తాత్కాలికంగా ధృవపత్రంఇచ్చి పట్టా ట్రాన్స్ఫర్ చేసే కార్యక్రమాన్ని ఆపటానికి వీలులేదని రూల్స్ చేసి క్రిందకు ఉత్తర్వులు పంపటంచాలా అవసరం. ఈ బిల్లు పాస్ అయినా ఆ చరణలో రైతుల కొన్ని నష్టాలు జరిగే అవకాశంవుంది కనుక ప్రభుత్వం వీటిని జాగ్రత్తగా ఆలోచించి వారికి నష్టంకల్గని పద్ధతులు అనుసరించాలని కోరుతూ సెలవు తీసికొంటున్నాను.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—అధ్యక్షా, భారతదేశము మొత్తము మీద కూడా చాలా ఉన్నతమైన భూసంస్కరణలు జరిగాయి. జవహర్‌లాల్ నెహ్రూగారు ఇండోనీషియా వెళ్ళినప్పుడు ఒక మాట చెప్పారు; తెలంగాణలో భూవిప్లవము జరుగు తుందని చెప్పారు. ఆ విప్లవము ఫలితమే శాసనరూపములో వచ్చినటువంటి అనేక మార్పులలో గైల్యాట్ అయి మిగిలిపోయింది 1951 వ సంవత్సరము అక్టు. ఆ అక్టు వచ్చిందనుకుంటే దాని అమలు జరుపడము 1960 వ సంవత్సరము వరకు ముట్టుకో లేదు. 62, 63 ప్రాంతములో ప్రారంభిస్తే కొంత ముందుకు మాత్రము వచ్చింది. తెలంగాణ మొత్తానికి ఉద్దేశించిన బిల్లు యొక్క ఫలితము — ఒక్క ములుగు తాలూకాలో, ఖమ్మం జిల్లాలోని కొన్ని ప్రాంతాలలో అసలు జరిగింది. ఇంతలోనే భూసంస్కరణలు ఎక్కువైనాయనే అభిప్రాయముతో భూస్వామ్య పెత్తనం వచ్చింది; రాజ్యములో. దానితో ఏదైతే కార్మికులు, చిన్న రైతాంగం పోరాడి తెచ్చుకున్నారో, ఆ పోరాటమంతా బుగ్గి అయిపోయింది. వారు వెనుకబడిపోయినారు. తరువాత పైర విశార్లందరు పైకి వచ్చారు. ఈ శాసనము వచ్చింది. యీ రెండు ఏరియాలలో వుంది. పోనీ అంతవరకు అమలు జరిగిందనుకుంటే, యీ శాసనము అమలు జరిపేదానిలో కూడా కొన్ని డిఫెక్ట్సు వున్నాయనే పేరుతో కోర్టు కొట్టివేసింది. కోర్టు కొట్టివేస్తే అది తప్పు అని చెప్పడానికి వీలు లేదు. ఇప్పటికి సంవత్సరము దాటింది. అలస్యం అయింది. అసెంబ్లీ సమావేశము ముగుస్తుందనే సమయములోనైనా యిప్పుడు తీసుక వచ్చినందుకు అంతవరకు అభినందిస్తున్నాను. ఇప్పుడు రజబ్ అలీగారు చెప్పిన దానిలో ప్రధాన సమస్య ఒకటి వుంది. దీనిని అమలు జరిపేటప్పటికల్లా అక్కడ వున్నటువంటి సెక్షన్సు ఎవరు? ఊళ్ళలో పెత్తందార్లు ఎవరు? అధికారులు ఎవరు? వారందరు భూస్వామ్య విధానం బలపరచడానికి లంచాల ద్వారాగాని, పైరవీలు చేసి నడిచేవారేగాని నిజంగా 1945—49 లో జరిగినటువంటి భూపోరాటముకు సంబంధించినవారు గాని, వారి వారసులుగాని ఎక్కడ ఎవరు లేరు. అయినా ప్రభుత్వము ఆ ఉద్దేశముతో తెచ్చామంటున్నారు, చాలా సంతోషము. రేపు రీజినల్ కమిటీకి పోయి

రావాలి. వచ్చేలోగానే మీరు ఒక పని చేస్తే మంచిదని నా అభిప్రాయము. దానికి సంబంధించిన రూల్సు ఏవైతే ఉన్నాయో—ఇంప్లిమెంటేషన్‌లో నాట్‌విత్ స్టాండింగ్.... సో అండ్ సో అని.... యింతవరకు వున్నటువంటి డిక్రీసును వాటిని అమలు చేయాలన్నప్పుడు, సోమోటోగా తహసిల్దారు తీసుకోవాలన్నప్పుడు దానికి సంబంధించిన రూల్సు ఏవి వుంటాయో మాకు చూపించినట్లయితే, దానిలో తేడాలు వుంటే మార్పు చేయడానికి అవకాశముంటుంది. మనము శాసనము చేసి దాని రూల్సు ఆలస్యంగా చేయడమువల్ల ఆ శాసనము సగము చచ్చినట్లు అవుతుంది. ఇప్పటికే ఆలస్యము అయిందనుకుంటున్నాము. జరిగిన ప్రయోజనము కొద్ది అయినప్పటికి అది నిష్ప్రయోజనము అయిందనుకుంటున్నాము. శాసనముతోపాటు రూల్సు వస్తేగాని లాభము లేదు. అందుకని రూల్సు కూడా తొందరగా రావాలని కోరుతూ దీనిని బలపరుస్తున్నాను. ఇంకొక మాట చెప్పదలచుకున్నాను. ఇందిరాగాంధి అధికారములోకి వచ్చిన తరువాత తారతమ్యాలు లేకుండా సాంఘిక న్యాయం చేస్తామంటే, భూసంస్కరణలు జరుగకుండా ఏమి జరగదని చెబుతున్నాను. మేము కూడా భూసంస్కరణలు చేశామని చెప్పి దీనిని ఉపయోగించుకుంటే న్యాయము కాదు. ఆమె ఏమి చెప్పినప్పటికి, వివాదము వస్తే, యిది రాష్ట్రపరము అయినటువంటిది, గాబట్టి యీ భూసంస్కరణలు అమలు జరపడానికి దీనిని న్యాయంగా సిన్సియర్‌గా అమలు జరిపామని చూపిస్తే తక్కినని చేస్తారనే ఆశ వస్తుంది. లేకపోతే పేపరుమీద వుంటుంది. లేజిస్లేచర్‌లో ఆక్టు చేశామని చెప్పుకోడానికి దీనిని ఉపయోగిస్తారనే భయము వుంది. అట్లా గాకుండా రూల్సును వెంటనే తీసుకరావాలని కోరుతూ దీనిని హృదయపూర్వకంగా బలపరుస్తున్నాను.

శ్రీ పూల సుబ్బయ్య :—అధ్యక్షా, ఎప్పుడైనా యీ బూర్జువా ప్రభుత్వాలలో చట్టాలు తయారైనాయి అంటే ఈ విధంగానే ఉంటాయి. 1960–61 లో సీలింగు చట్టము తయారుచేశారు. ఆ చట్టమువల్ల ఏ పేదవానికైనా ఒక సెంటు భూమి వచ్చిందా ? అవేవిధంగా 1956 లో తయారైనటువంటి ఈ చట్టము ఇప్పటికీ యీ గవర్నమెంటు పెట్టిందన్న మాట. అధ్యక్షా. మీరు ఆలోచించండి. ఈ 15 సంవత్సరాలలో ఎన్ని చేతులు మారాయి ? చేతులు మారిన తరువాత ఏమైంది ? ప్రొటెక్టెడ్ టెనెంట్సు తన భూములు వదులుకొని నిరుపేదగా తయారై అవస్థపడేటటువంటి పరిస్థితి వచ్చింది. ఈ చట్టము ఇప్పుడు ఏమి ఇస్తుంది? 1956లో తయారైనటువంటి లిస్టులో ఉండేటటు వంటి వాళ్ళందరికి ఇస్తారా? ఇప్పుడు ప్రొవిజన్ చూపించింది ఇవ్వగలరా? దీనికి ఎంత లిటిగేషన్ ? ఎన్ని చేతులు మారాయి ? ఆ మారినవాళ్లంతా కోర్టుకు పోతారు కదా, కాబట్టి ఇది ఒక లిటిగేషన్‌కు దారి తీసేదానికి తోడ్పడుతుంది. 'అల్ దట్ గ్లిటర్స్ ఇజ్ నాట్ గోల్డ్.' ఒక మంచి చట్టము తయారుచేశాము. ప్రొటెక్టెడ్

టెనెంట్సుకు అని చెప్పుకోవచ్చు. కాని దాని ఫలితం మాత్రం శూన్యము. ఇది అసలు పెట్టుబడిదారీ ప్రభుత్వము చేసేటటువంటి....

మిస్టర్ స్పీకర్ :—అటువంటిది జరగకుండా ఏమి చేయాలో చెప్పండి.

శ్రీ పూల సుబ్బయ్య :—కాబట్టి ఇప్పుడు ఈ చట్టాన్ని ఖచ్చితంగా అమలు పరచేటటువంటి పరిస్థితి ఉన్నదని దానికి డెఫినెట్‌గా ఏమైనా ఉన్నదా? ఎట్లా తీసుకు రాగలరు? ఆ లిస్టులో ఉండేటటువంటి వారందరికి, వెంటనే భూములలో ఇప్పుడు ఉండేటటువంటివారికి ఎవరికైతే ఎలిజిబిలిటీ లేదో వాళ్ళను తొలగించి ఆ లిస్టులో ఉన్నవాళ్ళందరికి ఇవ్వాలి. దానికి మెషినరీ ఏది? కోర్టుకు పోవాలంటే అది సాధ్యమా? ఎవరైతే వెడలగొట్టబడినారో వాళ్లను మళ్ళీ భూములలోకి తీసుకురావడం అనేది దుస్సాధ్యము. కనుక దీనితోపాటు, ఈ చట్టము అమలు జరగాలంటే ప్రభుత్వము ఒక రేడికల్ మెజర్—ఎవరు ఆ భూములలో ఉన్నప్పటికీ ఈ చట్టము అమలులో వచ్చినటువంటి తేదీలోగా ఖాళీ ఆ లిస్టులో వుండేటటువంటి వాళ్ళకే దక్కేవిధంగా చేయాలి.కాబట్టి ఈ చట్టము అమలులో పెట్టేతీరుగా ఆలోచనచేయాలి.ఇప్పటికే ఘోర అన్యాయముజరిగింది. చాలాకాలము ప్రభుత్వముయొక్క తమ లోపభూయిష్టమైన విధానాలవల్ల రైతాంగానికి చాలాఅన్యాయముజరిగిందిఇప్పటికైనా ఈచటాన్ని ఖచ్చితంగా అమలుజరిపిప్రొటెక్టెడ్ టెనెంట్సుకు న్యాయము జరిగేవిధంగా దానిలోప్రొవిజన్‌లేదు.గనుక ఇది ఒకవేళఆలస్యమైనాఈప్రొటెక్టెడ్ టెనెంట్సుకు న్యాయంజరిగేటట్లు సవరించాలని.ఇది ఇంతమాత్రము సరిపోదని ఈ ప్రభుత్వము తప్పనిసరిగా లీగల్‌డిపార్టుమెంటుకు దీనిని పంపించి వెడల గొట్టబడినటువంటివారికి ఆ లిస్టులో ఉన్నటువంటి వారందరికి పట్టాలు వచ్చేరీతిగా సవరించాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కె. విజయభాస్కరరెడ్డి :—చాలా సంతోషము. ఏ ఉద్దేశంతో ఈ అమెండ్‌మెంటు ప్రవేశపెట్టామో దానిని సభ్యులు బలపరిచారు. ప్రభుత్వ ఉద్దేశముకూడ ప్రొటెక్టెడ్ టెనెంట్సుకు మొట్టమొదట 38—ఇ చేసిననాడు ఏవైతే ఉద్దేశించబడినాయో అవి వచ్చేదానికి హైకోర్టు ఉత్తరువు దృష్ట్యా వ్యాలిడేషన్ పెట్టాము. తప్పకుండా రక్షిత కౌలుదారులందరికి లాభము రావాలనే ఉద్దేశముతో చేశాము. ఇది మొదటి రీడింగు రీజినల్ కమిటీవారు క్షుణ్ణంగా పరిశీలించిన తరువాత చేయాలి. గోపాల కృష్ణయ్యగారు రూల్సు చేయడంలో ఆలస్యం జరుగుతుందని అన్నారు. తొందరగా చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తాము.మీరు ఇచ్చిన సలహాలకు కృతజ్ఞత తెలుపుతున్నాను.

Mr. Speaker:—The question is :

"That the Andhra Pradesh (Telangana Area) Tenancy and Agricultural Land (Amendment) Bill, 1971 be read a First time."

The motion was adopted.

Sri K. Vijayabhaskara Reddy :— Sir, with your permision I move :

"That the Andhra Pradesh (Telangana Area) Tenancy and Agricultural Lands (Amendment) Bill, 1971, be referred to the Regional Committee for consideration and report to the Assembly."

Mr. Speaker :—Motion moved.

The question is :

"That the Andhra Pradesh (Telangana Area) Tenancy and Agricultural Lands (Amendment) Bill, 1971, be referred to the Regional Committee for consideration and report to the Assembly."

The motion was adopted and the Bill was referred to the Regional Committee.

Mr. Speaker :— The House stands adjourned to meet at 8-30 a. m. tomorrow, the 19th March, 1971.

(The House then adjourned till half past eight of the Clock on Friday the 19th March, 1971)